

Investment AB Latour (publ) Årsredovisning 2008

Innehåll

3	2008 i sammandrag
4	Det här är Latour
6	Koncernchefens översikt
8	Latouraktiens substansvärde
10	Latouraktiens totalavkastning
12	Latouraktien
13	De tio största aktieägarna, femårsöversikt
14	Den helägda industri- och handelsrörelsen
16	Automotive
18	Handverktyg
20	Hydraulik
22	Luftbehandling
24	Maskinhandel
26	Verkstadsteknik
28	Portföljbolag
30	Assa Abloy
32	Elanders
34	Fagerhult
36	HMS Networks
38	Loomis
40	Munters
42	Nederman
44	Niscayah
46	OEM International
48	Securitas
50	SWECO
53	Årsredovisning
54	Förvaltningsberättelse
57	Vinstdisposition
58	Kvartalsuppgifter
59	Koncernens resultaträkning
60	Koncernens balansräkning
62	Koncernens kassaflödesanalys
63	Förändring i koncernens eget kapital
63	Förändring av räntebärande nettoskuld
64	Moderbolagets resultaträkning
65	Moderbolagets balansräkning
66	Moderbolagets kassaflödesanalys
66	Förändring av moderbolagets eget kapital
67	Noter
92	Revisionsberättelse
93	Bolagsstyrning
95	Styrelse
96	Ledning, Revisorer, Medarbetare
97	Adresser

Årsstämma

Tid och plats

Årsstämma hålls onsdagen den 13 maj 2009 kl. 17.00 på Radisson SAS Scandinavia Hotel, Södra Hamngatan 59, Göteborg.

Deltagande

Aktieägare som vill delta i årsstämman ska dels vara registrerad i den av Euroclear Sweden AB (tidigare VPC AB) förda aktieboken senast torsdagen den 7 maj 2009, dels anmäla sig till Latour senast torsdagen den 7 maj 2009 kl. 15.00.

Anmälan

Anmälan kan göras under adress Investment AB Latour, Box 336, 401 25 Göteborg, eller per telefon 031-89 17 90 eller på Latours hemsida www.latour.se.

Registrering

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få rätt att delta i förhandlingarna vid stämman i god tid före den 7 maj 2009 genom förvaltares försorg tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning med 3,75 kronor per aktie. Som avstämningsdag föreslås måndagen den 18 maj 2009. Om stämman beslutar i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB fredagen den 22 maj 2009 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken.

Informationstillfällen

2009-05-06	Delårsrapport per 2009-03-31
2009-05-13	Årsstämma
2009-08-17	Delårsrapport per 2009-06-30
2009-11-10	Delårsrapport per 2009-09-30
2010-02-23	Bokslutskommuniké för 2009

2008 i sammandrag

Resultat koncernen

- Koncernens resultat efter finansiella poster ökade till 1 590 (1 034) Mkr. Koncernens resultat efter skatt uppgick till 1 458 (880) Mkr, vilket motsvarar 11,14 (6,71) kronor per aktie.

Resultat helägda bolag

- Industri- och handelsföretagens rörelseresultat i kvarvarande verksamheter ökade till 734 (650) Mkr. Detta motsvarar en ökning med 13 procent, varav 11 procent avser jämförbara enheter.

Utveckling börsportföljen

- Börsportföljens värde minskade med 35,9 procent utan hänsyn till erhållna utdelningar, vilket kan jämföras med Stockholmsbörsens motsvarande index som minskade med 42,0 procent. Mätt över femårsperioden 2004–2008 har börsportföljen ökat med 9,0 procent i värde.

Substansvärde

- Latours bedömda substansvärde uppgick vid 2008 års utgång till 9,2–11,9 (14,0–16,7) miljarder kronor. Information om beräkning av substansvärde finner du på sidorna 8–9.

Latouraktiens utveckling

- Latouraktien minskade i värde med 39,9 procent under 2008. Mätt över femårsperioden 2004–2008 ökade aktiens värde med 49,4 procent, vilket kan jämföras med 5,2 procent för index. Antalet utestående aktier uppgick vid årets utgång oförändrat till 131 000 000.

Totalavkastning

- Latouraktiens totalavkastning var –36,6 procent, vilket kan jämföras med utvecklingen för jämförbart index, SIX Return Index, som var –39,0 procent för 2008. Latouraktiens totalavkastning den senaste femårsperioden, 2004–2008, var 75,4 procent, vilket kan jämföras med 25,6 procent för index.

Förvärv och avyttringar

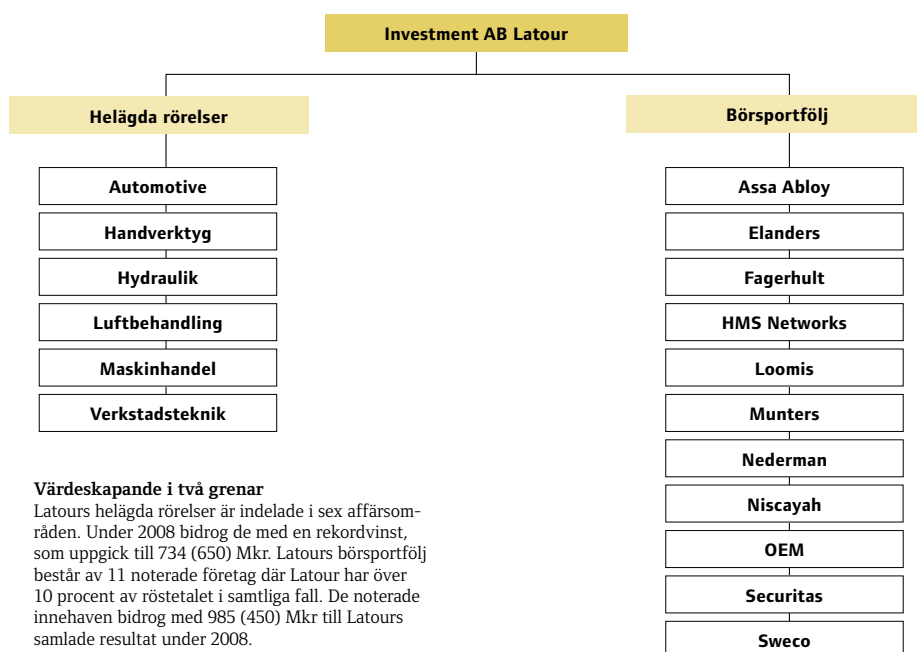
- Inom industri- och handelsrörelsen genomfördes nio förvärv medan två verksamheter avyttrades. Inom börsportföljen tillkom två nya portföljbolag, HMS Networks och Loomis.

Utdelning

- Utdelningen föreslås öka till 3,75 (3,50) kronor per aktie. Räknat på Latouraktiens börskurs vid utgången av 2008 innebär det en direktavkastning på 6,0 (3,4) procent.

Investment AB Latour – ett blandat investmentbolag med långsiktigt

Latour är ett blandat investmentbolag, vars övergripande verksamhetsidé är att investera i sunda företag med stark utvecklingspotential och goda framtidsutsikter.

Vision, kärnvärden och långsiktiga mål

- Latours vision är att vara det självklara valet för långsiktiga och säkra investeringar.
- Latours kärnvärden:
 - Långsiktighet
 - Affärsmässighet
 - Utveckling
- Latours långsiktiga mål utifrån sex perspektiv:
 1. Skapa lönsamhet och vinster till ägarna.
 2. Utveckla företagen i gruppen.
 3. Skapa intresse på aktiemarknaden genom att vara en intressant långsiktig placering.
 4. Skapa och underlätta affärer.
 5. Attrahera kompetent personal.
 6. Skapa samhällsnytta genom att ta socialt ansvar.

Investment AB Latour, som startade sin verksamhet 1985, är ett blandat investmentbolag som är noterat på listan för stora bolag på Nordiska Börsen i Stockholm. Latours verksamhet bedrivs i två grenar. Den ena utgörs av den helägda industri- och handelsrörelsen. Den andra av en portfölj med börsnoterade innehav.

Latour skapar värden i sina innehav genom att vara en aktiv och långsiktig ägare som med finansiell styrka och djupt industriellt kunnande bidrar till utveckling av företagen. Insatserna ger goda resultat. 2008 redovisade koncernen en vinst efter skatt på 1 458 (880) Mkr, vilket motsvarar 11,14 (6,71) kronor per aktie.

Industri- och handelsrörelsen innehåller ett 70-tal bolag som är organiserade i sex affärsområden. Aktieförvaltningen består av en börsportfölj koncentrerad till stora innehav i Assa Abloy, Eländers, Fagerhult, HMS Networks, Loomis, Munters, Nederman, Niscayah, OEM International, Securitas och Sweco.

värdeskapande i fokus

Ett marknadsvärde om 8,2 miljarder kronor

Latour hade ett marknadsvärde på 8,2 miljarder kronor den 31 december 2008. Under året sjönk Latouraktiens värde med 36,6 procent justerat för utdelning. Det kan jämföras med Stockholmsbörsen (SIX Return Index), vars värde minskade med 39,0 procent. Totalavkastningen för Latour har sedan starten varit 12 000 procent, vilket kan jämföras med totalavkastningen för Stockholmsbörsen (SIX Return Index), som var 1 200 procent under samma period.

Den helägda industri- och handelsrörelsen

Den helägda industri- och handelsrörelsen består av sex affärsområden som tillsammans sysselsätter drygt 3 500 personer: Automotive, Handverktyg, Hydraulik, Luftbehandling, Maskinhandel och Verkstadsteknik.

De finansiella målen är att industri- och handelsrörelsen varje år ska öka sin totala omsättning med minst 10 procent, ha en rörelsemarginal som överstiger 10 procent av omsättningen samt nå en avkastning på det operativa kapitalet som överstiger 20 procent.

Sammanlagt svarar affärsområdena i sin nuvarande struktur för en årsomsättning på 7,0 miljarder kronor. Resultatet, rensat från köp och försäljningar, uppgick till 734 Mkr, vilket innebär en ökning med 13 procent.

Läs mer om utvecklingen för den helägda industri- och handelsrörelsen på sidorna 14–27.

De börsnoterade innehaven

I börsportföljen ingår aktieinnehav i totalt 11 bolag, där röstetalet överstiger 10 procent i samtliga fall. Portföljen domineras värdemässigt av innehaven

i Securitas, Assa Abloy och Sweco. I dessa bolag är Latour största ägare. Under 2008 tillkom HMS Networks och Loomis i portföljen och Securitas Direct avyttrades med en reavinst på 643 Mkr.

Latours börsportfölj hade den 31 december 2008 ett marknadsvärde på 6,8 miljarder kronor, vilket justerat för utdelningar innebär en värdeminskning med 34 procent under 2008. Det sammanlagda resultatet från aktieförvaltning och intressebolag uppgick under året till 985 Mkr.

Läs mer om utvecklingen för de noterade innehaven på sidorna 28–51.

Positiva synergieffekter mellan de två grenarna

Tack vare våra intressen i globala börsnoterade företag kan vi medverka till att utveckla fler av våra helägda företag utanför landets gränser i enlighet med den expansionsstrategi som ligger fast.

Latour präglas av en djup respekt för det kunnande som finns i bra företag.

Med stor kunskap om företagande kan vi spela en aktiv roll i de företag där vi går in som ägare.

Genom att lära känna företagen ser vi deras möjligheter. Vårt främsta bidrag till företagets utveckling sker via aktivt styrelsearbete, samtidigt som vi har stor respekt för gränsen mellan styrelsearbete och löpande verksamhet.

Det lilla företags flexibilitet och det stora företags styrka

Latour är en kombination av det stora och det lilla företaget. Här finns styrkan och strukturen som hör till det stora företaget, men även entreprenörsandan och närheten till beslut som vanligtvis präglar det mindre bolaget.

Här är dessutom långsiktigheten ständigt närvarande. Kulturen har visat sig ha stor betydelse när vi exempelvis förvärvar bolag, eftersom den gör det attraktivt att tillhöra Latour.

Internationell expansion i de helägda rörelserna

Latour ser kontinuerligt över strukturen på industri- och handelsrörelsen. Ambitionen är att koncentrera verksamheten till färre, men större enheter som har goda möjligheter till lönsam expansion med egna, unika produkter på befintliga och nya marknader.

Ambitionen att de ska kunna agera självständigt

Det långsiktiga målet är att de enskilda affärsområdena ska kunna mäta sig fullt ut med innehaven i börsportföljen när det gäller förmågan att agera som fristående bolag. Ett led i detta arbete är att upprätta unika utvecklingsstrategier med tydliga finansiella mål samt tillsätta externa medlemmar i affärsområdenas styrelser.

Utvecklingen har givit goda resultat

Renodlingen och internationaliseringen har givit goda resultat. Sedan 2003 har de helägda rörelserna vuxit organiskt med cirka 2,3 miljarder kronor. Tar man hänsyn till förvärv och avyttringar har tillväxten varit 2,9 miljarder kronor. Här är det även värt att notera att omsättningen utanför Norden ökade med 102 procent under samma period. Särskilt glädjande är att omstruktureringen och tillväxten har skett med stadigt förbättrad lönsamhet.

Koncernchefens översikt

När jag sammanfattar 2008 sker det mot bakgrund av en omfattande finanskris och tilltagande konjunkturunedgång, som framförallt påverkar våra affärsområden Automotive, Hydraulik och Maskinhandel under årets avslutande månader. Samtidigt kan jag konstatera att våra helägda rörelser visar det bästa resultatet någonsin, 734 Mkr.

Det fina resultatet i våra helägda rörelser vittnar om att vårt arbete med att renodla verksamheterna och skapa internationellt slagkraftiga affärsområden fortsätter att bära frukt. Omsättningen för de helägda rörelserna ökade med 5 procent till 7,1 miljarder kronor för 2008. Den genomsnittliga årliga organiska tillväxten har varit 11 procent sedan 2003, då den långsiktiga planen för de helägda rörelserna slogs fast. Under samma period har rörelsemarginalen ökat från 4,1 procent till 10,4 procent.

Jag tycker att det här är en utveckling som medarbetarna i de helägda rörelserna bör vara stolta över.

Viktiga händelser i børsportföljen

Börsåret 2008, med höstens breda och kraftfulla nedgång, kommer att beskrivas som ett av de värsta hittills. Våra innehav kunde inte stå emot denna utveckling. Elanders, Niscayah, Munters och Sweco är de innehav som påverkats mest negativt. Vi ska dock komma ihåg att företagen är välskötta och har goda framtidsutsikter tack vare unika produkter och tjänster. Bolagen har överlag visat bra resultat, vilket framgår i beskrivningen av respektive bolag längre fram i denna årsredovisning.

Bland våra nya innehav återfinns HMS Networks, som är ett mycket lovande företag. De har unika och efterfrågade produkter samt stora möjligheter till fortsatt internationell expansion. Under 2008 fick de bland annat ta emot Stora Exportpriset, som årligen delas ut till Sveriges bästa exportföretag.

Även Loomis, som knoppades av från Securitas under hösten, är ett nytt tillskott. Den nya ledningen har gjort ett mycket bra jobb under året. Vår bedömning är att Loomis, som har bred internationell spridning och som dessutom inte är särskilt känsligt för konjunktursvängningar, går en mycket spännande framtid till mötes.

Nederman, som förvärvades mot slutet av 2007, har också utvecklats väl. Mycket talar för att den positiva trenden, med lönsam internationell expansion, fortsätter.

Jan Svensson

Viktiga händelser i de helägda rörelserna

Under 2008 har omstruktureringsarbetet fortsatt i enlighet med Latours långsiktiga plan. Ambitionen är att skapa färre, och större, fristående affärsområden inom etablerade branscher – med goda förutsättningar för internationell expansion.

Det har även tillträtt två nya affärsområdeschefer: Urban Bülow för Maskinhandel och Henrik Johansson för Verkstadsteknik.

Om jag ska lyfta fram något enskilt framgångsrikt affärsområde får det bli Luftbehandling, med företaget Swegon, som redovisade ytterligare ett starkt år. De erbjuder unika produkter som både skapar bättre inomhusmiljö och sparar mycket energi. En orsak till Luftbehandlings internationella framgångar är dess förmåga att växa organiskt genom att bygga ut den europeiska säljkåren, steg för steg, i ett högt tempo. En annan orsak finns att hämta i historiken. Den nordiska marknaden, där Swegon är ledande, är den mest utvecklade i världen – mycket beroende på de hårda krav som ställts från myndighets-håll. Det gynnar oss i den fortsatta expansionen i Europa, där vi trots framgångarna fortfarande har en relativt liten marknadsandel.

Samma mönster ser vi inom affärsområde Handverktyg. Kvalitetskraven på arbetskläder är höga i Sverige, vilket leder till konkurrensfördelar sett utifrån ett internationellt perspektiv. Där finns en av orsakerna till

att vårt varumärke Snickers Workwear hör till Europaledarna. Även här är utsikterna goda för fortsatt expansion. Under året har vi förvärvat ett antal återförsäljare på viktiga marknader inom både Handverktyg och Verkstadsteknik. På så sätt förstärker vi bearbetningen av kunderna på viktiga marknader via egna kanaler.

Inom affärsområdena Automotive, Hydraulik och Maskinhandel var utvecklingen bra fram till de två avslutande månaderna, då försäljningen sjönk kraftigt som en följd av finanskrisen och konjunkturedgången inom fordonsindustrin. Det var i sig inte oväntat att det skulle ske en inbromsning. Kraften och hastigheten hade dock proportioner som få kunnat ana i förväg. Men beredskapen var hög och handlingsplanerna låg färdiga. Det gjorde att affärsområdena kunde agera snabbt och med hög precision. I skrivande stund är det dock för tidigt att avgöra om åtgärderna är tillräckliga. När konjunkturen utvecklas på det sätt vi nu ser framstår fördelarna med vår diversifiering och internationalisering tydligt.

Olika branscher och geografiska marknader påverkas av konjunkturcykeln vid olika tillfällen. I Sverige och övriga Norden har nedgången kommit senare än i exempelvis England. Det har vi bland annat märkt inom affärsområde Handverktyg. Sammantaget stärker det dock oss i vår övertygelse att fortsätta internationaliseringsarbetet. Historiskt sett har insatserna givit goda resultat. De helägda rörelsernas försäljning utanför Norden ökade från 854 Mkr till 1 725 Mkr under perioden 2003–2008, vilket motsvarar en ökning med 102 procent.

Resultatet av våra insatser

Koncernens sammanlagda resultat efter finansnetto uppgick till 1 590 (1 034) Mkr. Justerat till jämförbara resultat innebär det en ökning med 15 procent. Styrelsen föreslår därför att utdelningen höjs till 3,75 (3,50) kronor per aktie, vilket ger en direktavkastning på 6,0 (3,4) procent räknat på bokslutsdagens kurs.

Avkastningen på eget kapital blev 16 (8) procent och totalavkastningen uppgick till –37 (15) procent, vilket kan jämföras med totalavkastningen för Stockholmsbörsen som enligt SIX Return Index var –39 (–3) procent.

Rensat för realisationsresultat genererade industri- och handelsrörelserna 716 Mkr eller 68 procent av koncernens på samma sätt justerade resultat före finansnetto. Detta kan ställas i relation till att börsvärdet på våra börsnoterade investeringar vid årets utgång

motsvarade 83 procent av Latours totala börsvärde. Substansvärdet på industri- och handelsrörelserna uppgår till 3,7–6,3 miljarder kronor enligt vår uppskattning, det vill säga 45–78 procent av Latours samlade börsvärde, vilket antyder att rabatten i Latours aktiekurs är betydande.

Utmaningar under de kommande åren

Vi kommer att fortsätta att arbeta i enlighet med vår långsiktiga plan för de helägda rörelserna i syfte att nå ökad tillväxt med god lönsamhet. En viktig punkt här är att fortsätta att bygga ut säljkärnorna och därigenom expandera geografiskt.

Latour gjorde relativt få förvärv under 2008. Det beror på att prisbilden var fortsatt hög. Vi tror att detta kommer att förändras under kommande år, vilket ger oss fler möjligheter till bra företagsköp som kan fogas in i befintliga affärsområden. Dessutom kan vi tänka oss att etablera helt nya affärsområden – förutsatt att det rör sig om intressanta produkter med möjlighet till internationell expansion. Latour har en stark balansräkning och bra kassaflöden från de helägda rörelserna som gör att vi kan agera när rätt tillfälle ges.

Utsikter för 2009

När det gäller vår börsportfölj är det viktigt att poängtera att Latour är en långsiktig investerare. Kortsiktiga skeenden på börsen påverkar inte vår långsiktiga hållning – som i grund och botten går ut på att investera och bidra till en positiv utveckling i högkvalitativa bolag med erkänt duktiga ledningar. Vi är övertygade om att det kommer att fortsätta att ge långsiktigt god avkastning.

När det gäller våra helägda rörelser är det svårt att sja om marknadsutsikterna på kort sikt. Trots den totalt sett fina utvecklingen under 2008 är vi ödmjuka inför de effekter som konjunkturedgången medför. Därför är det betryggande att våra verksamheter har förberett sig väl, något som gör mig övertygad om att vi kan utnyttja många av de möjligheter som dyker upp i den här typen av marknadssituation – så att vi blir än starkare.

Jan Svensson
Verkställande direktör

Latouraktiens substansvärde

Koncernens substansvärde uppgick den 31 december 2008 till 70–90 (107–127) kronor per aktie. Det innebär att värdet minskade med 29 procent, justerat för lämnad utdelning. Det kan jämföras med Stockholmsbörsen (SIX Return Index), vars värde minskade med 39 procent under året.

Latour består, vilket tidigare beskrivits, dels av en andel helägda rörelser, dels av en andel börsnoterade innehav. Marknadsvärdet för de börsnoterade innehaven är enkelt att beräkna, eftersom det finns tydligt angivna handelskurser att tillgå. Att fastställa ett värde på de helägda rörelserna är något mer invecklat. Det beror på att marknadsvärdet, det pris potentiella köpare är beredda att betala för verksamheterna, inte är lika tydligt.

Beräkningsmetoden i korthet

Substansvärdet räknas fram med hjälp av så kallade EBIT-multiplar som multipliceras med 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) för varje affärsområde. Nyckeln till ett rättvisande värde är att hitta rättvisande multiplar. Det görs genom att identifiera jämförbara börsnoterade bolag i de branscher där Latours helägda

rörelser är verksamma. För varje bolag räknas en EBIT-multiplikel fram genom att ställa bolagets rörelseresultat i relation till dess EV-värde (Enterprise Value). EV-värdet utgörs av börsvärdet justerat för den nettoskultsättning som det jämförbara bolaget har.

Eftersom de jämförbara noterade företagen värderas olika av marknaden, bildas det ett intervall av EBIT-multiplar för vart och ett av Latours affärsområden. Intervallet ger en indikation på vilket värde marknaden sätter på Latours helägda rörelser.

Substansvärdet för de helägda rörelserna slås därefter samman med marknadsvärdet på de noterade innehaven. Därefter adderas värdet på övriga tillgångar, varpå koncernens nettoskuld dras av. Kvarvarande summa utgör Latours substansvärde.

Så här fungerar metoden – steg för steg

1

Identifikation av noterade jämförelseobjekt

Först och främst identifieras börsnoterade bolags verksamhet i samma branscher som Latours helägda industri- och handelsrörelser. Vid utgången av 2008 fanns det 33 börsnoterade bolag som bedömdes uppfylla dessa kriterier och som följaktligen ingick i beräkningen för att få fram ett substansvärde.

2

Framtagande av EBIT-multiplar

När samtliga jämförelseobjekt är identifierade genomförs en granskning av vilka EBIT-multiplar bolagen har. En EBIT-multiplikel baseras på bolagets EV-värde (Enterprise Value). EV-värdet beräknas genom att ta börsvärdet och öka det med bolagets nettolåneskuld (se Definitioner). Därefter divideras EV-värdet med rörelseresultatet (EBIT). Ett bolag som har ett börsvärde på 90 Mkr, en nettolåneskuld på 10 Mkr och ett rörelseresultat på 10 Mkr, får följaktligen en EBIT-multiplikel på 10.

3

Omvandling till multiplikelspann

När en EBIT-multiplikel för varje bolag har räknats fram vägs de samman gruppvis, så att varje affärsområde får ett enskilt multiplikelspann. Orsaken till att det blir ett spann är att det förekommer variationer i de noterade företagens värderingar, vilket leder till olika EBIT-multipliklar. Låt säga att det finns två jämförelseobjekt för affärsområdet Verkstadsteknik, där det ena har en multiplikel på 6 och det andra har en multiplikel på 10. Då hamnar EBIT-multiplikeln som används vid beräkningen av värdet på affärsområdet Verkstadsteknik i spannet 6–10.

Substansvärdet 2008-12-31

Mkr	EBIT ¹⁾	EBIT-multiplik Intervall	Värdering Mkr ²⁾ Intervall	Värdering kr/aktie ³⁾ Intervall
Automotive	8	7 – 11	57 – 90	0 – 1
Handverktyg	148	5 – 9	739 – 1 329	6 – 10
Hydraulik	100	5 – 9	502 – 903	4 – 7
Luftbehandling	293	5 – 9	1 463 – 2 634	11 – 20
Maskinhandel	84	4 – 6	337 – 505	3 – 4
Verkstadsteknik	141	4 – 6	564 – 847	4 – 6
Övrig verksamhet	0	4 – 6	0 – 0	0 – 0
	774		3 662 – 6 308	28 – 48
Börsaktier				
Assa Abloy			2 272	17
Elanders			56	1
Fagerhult			497	4
HMS Networks			76	1
Loomis			265	2
Munters			401	3
Nederman			158	1
Niscayah Group			182	1
OEM International			68	1
Securitas			1 727	13
Sweco			1 064	8
			6 766	52
Övriga tillgångar			65	1
Skulder			-1 289	-11
Beräknat värde			9 204 – 11 850	70 – 90

¹⁾ Rullande 12 månaders rörelseresultat, nuvarande bolagsstruktur.

²⁾ EBIT-multiplik omräknad med hänsyn till börskursen 2008-12-31 för jämförbara bolag inom respektive affärsområde.

³⁾ Beräknat på antal utestående aktier.

Minskning under 2008. Latours substansvärde uppgick den 31 december 2008 till mellan 9,2 och 11,9 miljarder kronor.

Det innebär en minskning med 29 procent, vilket kan jämföras med Stockholmsbörsens utveckling, SIX Return Index, som minskade med 39 procent under samma period.

4

Sammanlagning av substansvärdet på helägda rörelser

När spannen för EBIT-multiplikerna är fastställda, exempelvis till 6–10 enligt exemplet i steg 3, kan en värdering av respektive affärsområde ske. Det görs genom att först räkna ut 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) för varje affärsområde, sett utifrån bolagsstrukturen vid jämförelseperiodens utgång. Denna siffra multipliceras därefter med EBIT-multiplikerna. Ett exempel: Låt säga att affärsområde Verkstadsteknik visar ett 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) på 100 Mkr. Om man applicerar EBIT-multiplikerna 6–10 på det resultatet, hamnar vi på ett värde på 0,6–1,0 miljarder kronor. När dessa beräkningar är gjorda för samtliga affärsområden, slås resultaten samman till ett totalt värde för de helägda rörelserna i form av ett spann.

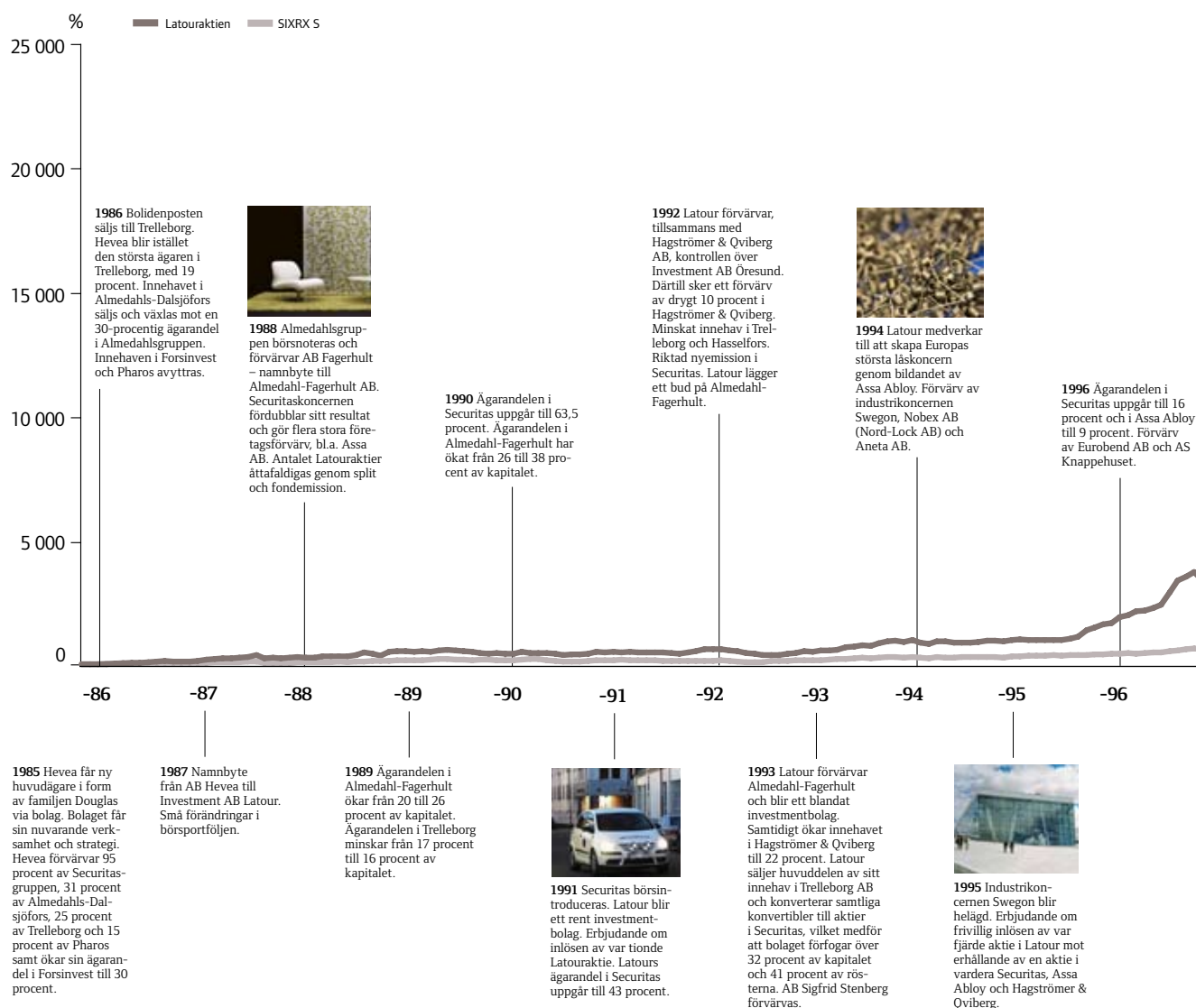
5

Sammanlagning med värdet på de noterade innehaven

För att få fram substansvärdet på de börsnoterade innehaven fastställs först och främst aktiekursen för varje enskilt innehav vid periodens utgång. Denna multipliceras med antalet aktier som ägs i varje börsnoterat bolag. Dessa aktiekurser leder fram till ett substansvärde för de noterade innehaven. Det slås samman med det substansvärde på de helägda rörelserna, som räknats fram i form av ett spann i steg 1–4. Summan av de båda blir, tillsammans med övriga tillgångar och skulder, ett substansvärde för Latours samtliga innehav, även det i form av ett spann.

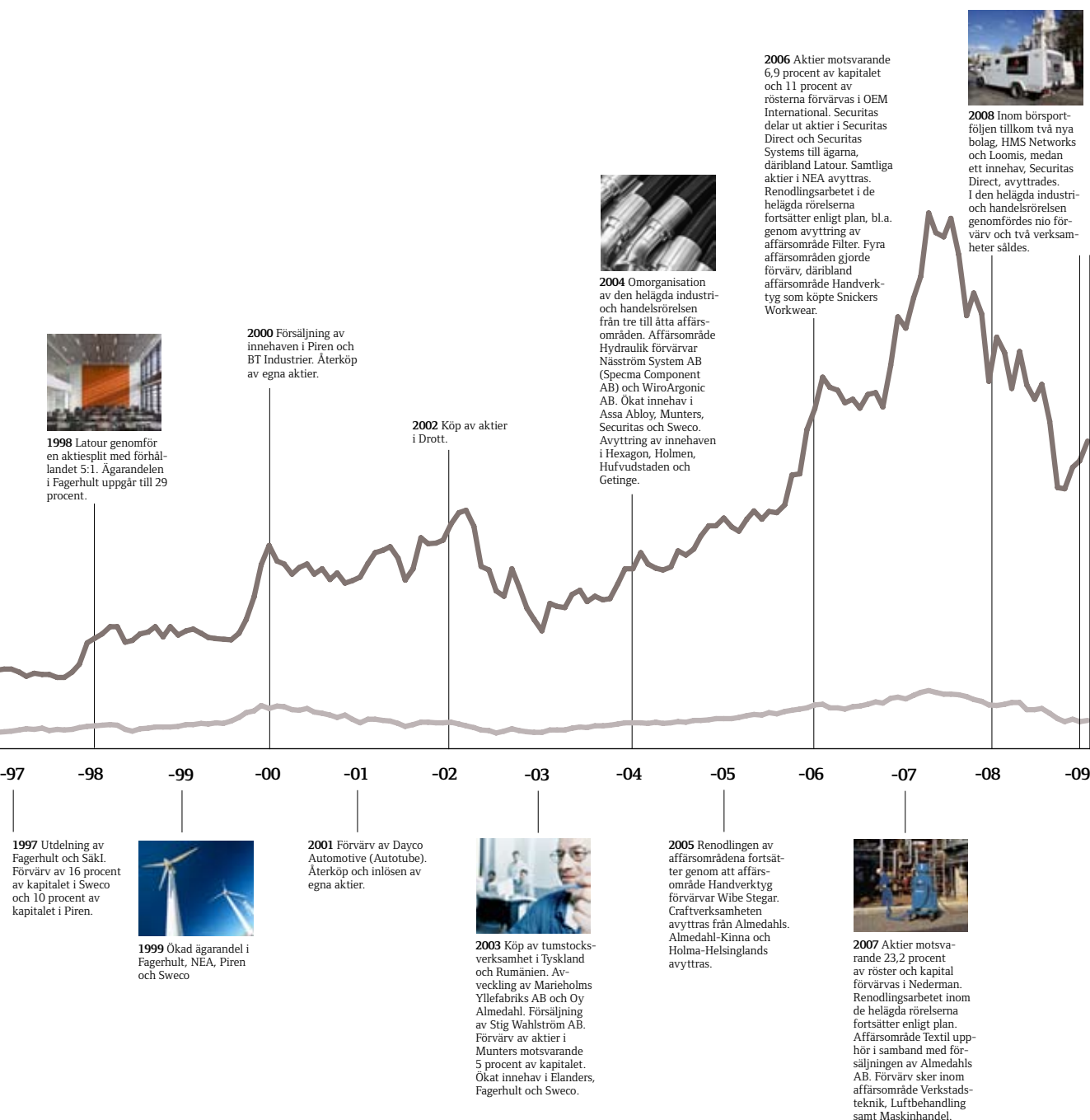
Latouraktiens totalavkastning

Latours historik sträcker sig tillbaka till slutet av 1985. Sedan dess har totalavkastningen, som inkluderar både aktiekursutveckling och utdelningar, varit över 12 000 procent. Det innebär att den som investerade 10 000 kronor i Latour vid starten hade erhållit en totalavkastning på över 1,2 Mkr vid utgången av 2008.

Latours övergripande verksamhetsidé är att investera i sunda företag med en stark utvecklingspotential och goda framtidsutsikter. Den långsiktiga ambitionen är att genom ett aktivt ägande skapa tillväxt och mervärde i dessa innehav, vilket i sin tur ska avspeglas i utvecklingen av företagens aktie.

Latour har historiskt sett levt upp till ambitionen, vilket framgår av diagrammet ovan. Där visas Latouraktiens totalavkastning, vilken inkluderar både aktiekursens utveckling och de utdelningar som skett, i relation till Stockholmsbörsen som helhet (SIX Return Index, som utöver kurstillväxt tar hänsyn till utdelningar).

Framgången bottnar i företagets långsiktiga agerande i syfte att bidra till ökat värde i innehaven, både i de helägda industri- och handelsrörelserna och i de noterade portföljbolagen. Det har i sin tur resulterat i en konkurrenskraftig totalavkastning sedan starten, men även vid en nedbrytning på kortare mätperioder.

Aktien har under såväl den senaste ett-, tio- som tjugoförårsperioden, liksom sedan starten 1985, givit en högre totalavkastning än genomsnittet för Stockholmsbörsen.

Latouraktien

Data per aktie (kr)	2008	2007	2006 ¹⁾	2005 ¹⁾	2004 ¹⁾
Vinst efter skatt ²⁾	11,14	6,71	8,54	5,40	7,62
Börskurs 31 december	62	104	94	68	54
Eget kapital ³⁾	60	77	83	66	57 ⁵⁾
Lämnad utdelning	3,75 ⁴⁾	3,50	2,83	2,33	2,00
Direktavkastning	6,0%	3,4%	3,0%	3,4%	3,7%
P/E-tal	6	15	11	13	7
Antal utestående aktier	131 000 000	131 000 000	131 100 000	131 100 000	131 100 000
Genomsnittligt antal utestående aktier	131 000 000	131 046 405	131 100 000	131 100 000	131 237 214
Återköpta egna aktier	460 000	460 000	360 000	360 000	360 000
Genomsnittligt antal återköpta aktier	460 000	413 595	360 000	360 000	12 834 186

¹⁾ Omräknat med hänsyn till den split 3:1 som genomfördes i juni 2007.

²⁾ Beräknat på genomsnittligt antal utestående aktier.

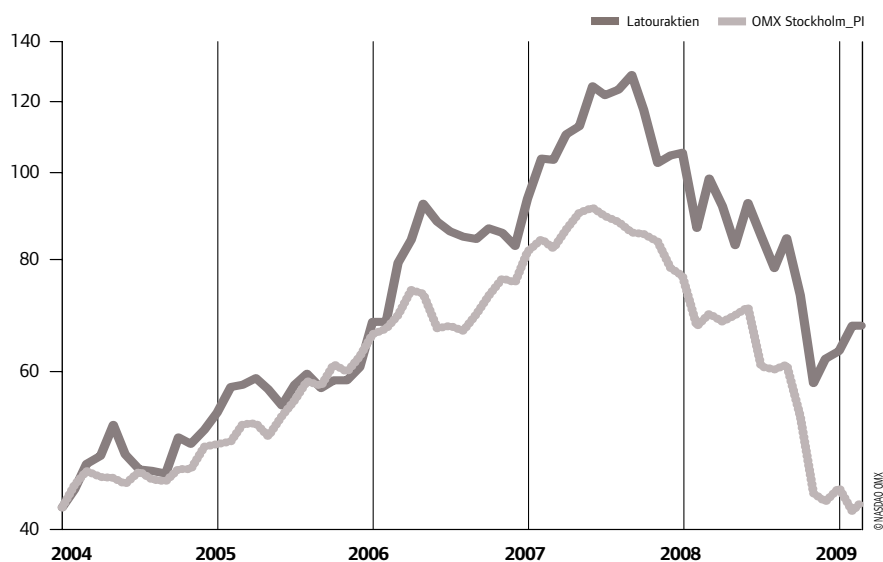
³⁾ Beräknat på antal utestående aktier per balansdagen.

⁴⁾ Föreslagen utdelning.

⁵⁾ Enligt IAS 39 2005-01-01.

Definitioner se not 48.

Latouraktiens kursutveckling

De 10 största aktieägarna 2008-12-31

Aktieägare	Antal A-aktier	Antal B-aktier	% av aktie- kapital	Antal röster	% av röster
Gustaf Douglas, familj och bolag	20 682 500	80 288 500	76,8	287 113 500	79,9
Bertil Svenssons familj och bolag	1 019 750	1 593 010	2,0	11 790 510	3,3
Fredrik Palmstierna, familj och bolag	1 802 160	720 640	1,9	18 742 240	5,2
Robur Fonder		2 248 429	1,7	2 248 429	0,6
SEB Investment Management		1 542 200	1,2	1 542 200	0,4
Göran Sundblads familj och stiftelse	35 265	928 020	0,7	1 280 670	0,4
Fjärde AP-fonden		852 600	0,7	852 600	0,2
SEB Fondinvest		620 000	0,5	620 000	0,2
Didner & Gerge Aktiefond		570 000	0,4	570 000	0,2
Familjen Wågberg	209 400	305 700	0,4	2 399 700	0,7
Övriga aktieägare, 7 538 (7 577 totalt antal aktieägare)	1 561 145	16 020 681	13,4	31 632 131	8,8
Investment AB Latour, återköpta aktier		460 000	0,3	460 000	0,1
	25 310 220	106 149 780	100,0	359 251 980	100,0

Av kapitalet ägs 76,8 % av huvudaktieägaren med familj och bolag. Övriga personer i styrelsen äger 2,0 %. Svenska institutioner äger 5,9 % av aktiekapitalet. Andelen utländskt ägande uppgår till 1,1 %.

Aktieslag	Antal aktier	%	Antal röster	%
Serie A (10 röster)	25 310 220	19,3	253 102 200	70,5
Serie B (1 röst)	106 149 780	80,7	106 149 780	29,5
Totalt antal aktier	131 460 000	100,0	359 251 980	100,0

Femårsöversikt

	2008	2007	2006	2005	2004
Moderbolaget					
Mottagna utdelningar, Mkr	320	274	256	223	167
Lämnad utdelning, Mkr	491 ¹⁾	458	371	306	262
Soliditet	98%	93%	94%	63%	61%
Justerad soliditet ²⁾	98%	95%	95%	84%	80%
Koncernen					
Avkastning på eget kapital	16%	8%	11%	9%	14%
Avkastning på totalt kapital	14%	8%	10%	10%	11%
Soliditet	73%	75%	78%	76%	52%
Justerad soliditet ³⁾	75%	78%	80%	78%	73%
Justerat eget kapital, Mkr ³⁾	8 524	12 003	12 467	9 862	8 208
Nettoskuldssättningsgrad ³⁾	15%	15%	13%	16%	23%

¹⁾ Föreslagen utdelning beräknad på antal utestående aktier 2009-02-24.

²⁾ Inkl. övervärden i börsportföljen.

³⁾ Inkl. övervärden i intresseföretagen.

Den helägda industri- och handelsrörelsen

Starkt resultat trots kraftigt vikande konjunktur

Den helägda industri- och handelsrörelsen består av sex affärsområden som tillsammans sysselsätter drygt 3 500 personer och omsatte 7 miljarder kronor under 2008. Rörelseresultatet ökade till 671 Mkr, trots kraftigt vikande konjunktur mot slutet av året.

Automotive sid 16

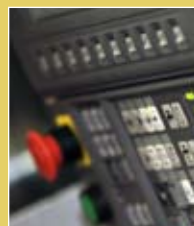
Handverktyg sid 18

Hydraulik sid 20

Luftbehandling sid 22

Maskinhandel sid 24

Verkstadsteknik sid 26

Vision om fördubblad omsättning

Visionen är att industri- och handelsrörelsen ska fördubbla sin verksamhet och sitt resultat vart femte år, oavsett startår.

Sedan 2003 har nettoomsättningen ökat från 4,2 miljarder kronor till 7,1 miljarder kronor. Marknadsvärdet på den helägda industri- och handelsrörelsen uppskattas till mellan 3,7 och 6,3 miljarder kronor, enligt värderingsmodellen på sidan 8.

Internationalisering med egna, unika produkter

För att nå visionen koncentreras verksamheten till färre, men större enheter som har goda möjligheter till lönsam expansion med egna, unika produkter på befintliga och nya marknader. 2004 bestod den helägda industri- och handelsrörelsen av nio affärsområden som primärt var verksamma på de nordiska marknaderna. Vid utgången av 2008 var verksamheten koncentrerad till sex affärsområden med hög grad av internationell närvaro.

Finansiella mål på årlig basis

De finansiella målen är att industri- och handelsrörelsen varje år ska öka sin totala omsättning med minst 10 procent, ha en rörelsemarginal som överstiger 10 procent av omsättningen samt en avkastning på det operativa kapitalet som överstiger 20 procent.

Måluppfyllelse 2008

Målet för rörelsemarginalen uppfylldes. Det totala rörelseresultatet uppgick till 671 (652) Mkr, vilket innebär en

ökning med 3 procent och rörelsemarginalen uppgick till 10,4 (9,9) procent.

Målet för avkastning på det operativa kapitalet uppnåddes också. Avkastningen uppgick till 26,3 (27,0) procent.

Målet för tillväxt nåddes inte. Men trots den kraftigt vikande konjunkturen under slutet av 2008 ökade nettoomsättningen med 387 Mkr under året, vilket motsvarar en uppgång med 6 (16) procent.

Samtliga siffror är justerade för köpta och sålda verksamheter.

Viktiga händelser under 2008

- Affärsområde Handverktyg genomförde fem förvärv, dels förvärvades Snickers återförsäljare i Norge, Finland, Danmark och Storbritannien, dels mätbandstillverkaren Fisco i Storbritannien.
- Affärsområde Verkstadsteknik förvärvade Nord-Locks återförsäljare i Japan, Benelux och Tyskland.
- Affärsområde Maskinhandel förvärvade chucktillverkaren Skandinaviska Chuckfabriken AB.
- Under året avyttrade affärsområde Maskinhandel verksamheten i Mekana AB. Dessutom avvecklades Latours sista verksamhet inom textil.

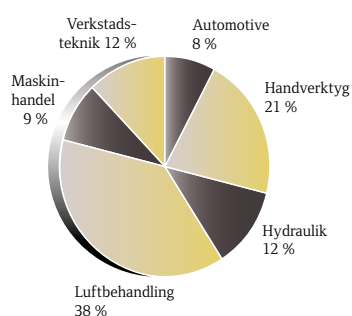
Nyckeltal helägda innehav (Mkr)

Affärsområde	Omsättning	Varav export	Rörelse- resultat	Operativt ¹⁾ kapital	Investeringar	Rörelse- marginal	Avkastning på operativt kapital	Antal anställda
Automotive	524	189	8	271	15	1,6%	3,0%	414
Handverktyg	1 213	917	148	873	39	12,2%	16,9%	708
Hydraulik	1 271	402	100	530	22	7,9%	18,9%	687
Luftbehandling	2 312	1 529	293	606	70	12,7%	48,3%	1 047
Maskinhandel	1 126	441	86	270	17	7,6%	31,6%	324
Verkstadsteknik	604	281	99	236	22	16,4%	42,0%	323

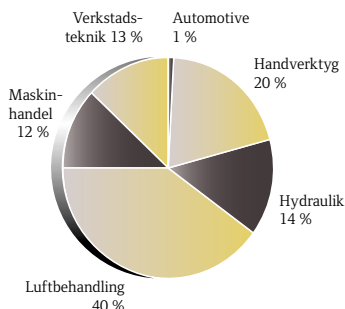
Femårsöversikt	2008	2007	2006	2005	2004
Nettoomsättning	7 071	6 730	5 313	4 852	4 434
(varav utlandsförsäljning)	3 779	3 343	2 359	2 271	2 115
Rörelseresultat	671	652	710	342	242
Genomsnittligt operativt kapital	2 786	2 403	1 931	1 651	1 628
Balansomslutning	4 505	3 792	3 315	2 505	2 351
Antal anställda	3 514	3 444	3 171	2 973	3 117
Avkastning på operativt kapital	26,3%	27,0%	36,8%	20,7%	14,9%
Rörelsemarginal	10,3%	9,6%	7,7%	7,0%	5,5%

¹⁾ Genomsnittligt

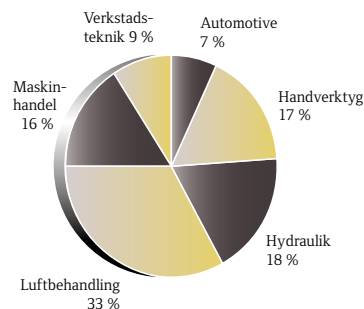
Andel av koncernens investeringar

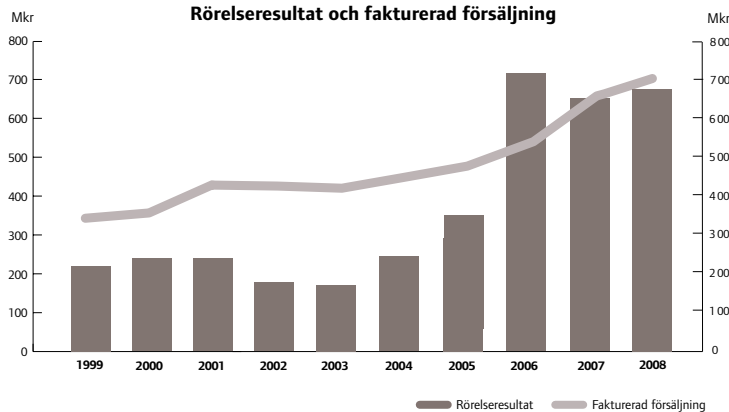
Andel av koncernens rörelseresultat

Andel av koncernens omsättning

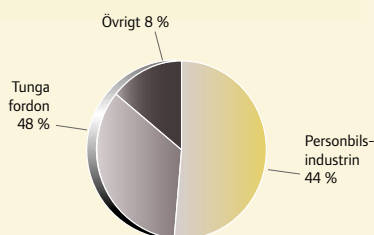
Rörelseresultat och fakturerad försäljning

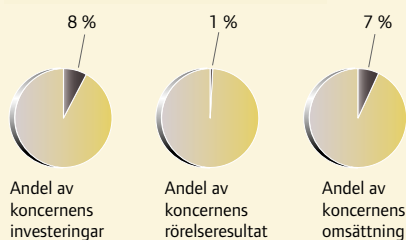
AFFÄRSIDÉ

Att vara en innovativ utvecklingspartner och tillverkare av i huvudsak formade rör i metalliska och polymera material på en internationell marknad.

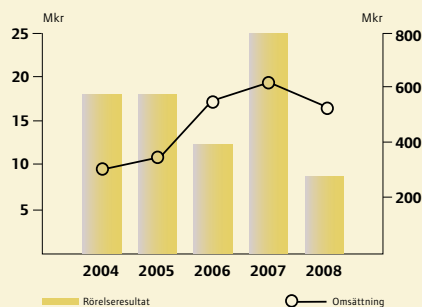
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER PRODUKTKATEGORI:

ANDELAR AV KONCERNENS INVESTERINGAR, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

(Mkr)	2008	2007	2006	2005	2004	Mål
Omsättning	524	610	561	363	312	>10%
(varav export)	189	199	160	86	61	
Rörelseresultat	8	25	12	18	18	
Operativt kapital ¹⁾	271	274	245	180	167	
Rörelsemarginal, %	1,6	4,1	2,1	4,8	5,8	>6
Avkastning på operativt kapital, %	3,0	9,1	4,9	10,0	10,8	>20
Investeringar	15	19	71	26	12	
Antal anställda	414	441	443	284	278	

¹⁾ Genomsnittligt

Affärsområde Automotive

Sven-Olov Libäck

Chef affärsområde Automotive

Viktiga händelser under 2008

- Konjunkturedgång och kraftigt minskad efterfrågan från fordonsindustrin under den andra hälften av 2008.
- Första ordern till ny europeisk kund inom Personbilsindustrin.
- En betydande order inom Tunga fordon på en produkt sammansatt av polymera* och metalliska material.
- Första order på plastprodukter till ny kund inom Tunga fordon.

negativt av den kraftiga nedgången i efterfrågan under det andra halvåret. Det ska dock påpekas att kunderna stannat kvar hos Automotive, vilket är ett tecken på affärsområdets styrka gentemot konkurrenterna.

Anpassning till den rådande marknadssituationen sker via uppsägning av inhyrd personal, varsel och organisatoriska förändringar som följer av den nya personalstrukturen.

Verksamhetsbeskrivning

Affärsområde Automotive och moderbolaget Autotube fokuserar på tre kundsegment: Personbilsindustrin, Tunga fordon och Övrigt.

Ett flertal av kunderna är marknadsledande på sina respektive marknader och ligger i framkant när det gäller teknik och produktion. Autotube är representerat på den europeiska marknaden. Merparten, två tredjedelar av omsättningen, kommer från leveranser till svenska kunder för vidare leverans i Sverige och övriga Europa. Produktionen sker i huvudsak i fabriker i Sverige i Bor, Horda, Ulricehamn och Varberg.

Måluppfyllelse

Trots en nedgång i efterfrågan som inte har motstycke i fordonsindustrins historia lyckades verksamheten visa vinst – om än inte i nivå med de uppsatta målen. Omsättningen påverkades

Personbilsindustrin

Personbilsindustrin står för cirka 44 procent av Autotubes omsättning och marknadsandelen uppgår till 1 procent av den totala marknaden i Europa.

Marknadsutvecklingen präglas sedan det andra halvåret 2008 av kraftigt vikande efterfrågan och betydande prispress. Konkurrensen är avsevärd och kunderna kräver långa betalningstider samt hög kvalitet och att leverantörerna står för stora delar av produktutvecklingen. Det ställer stora krav på Autotube när det gäller innovationsförmåga och effektivitet i såväl produktutveckling, produktion som logistik och marknadsföring.

Ökade krav på emissioner, bränsleekonomi och kylning i fordonen skapar en växande efterfrågan på ledningssystem, vilket gynnar Autotube, som erbjuder ledningar för bland annat Diesel

Partikel Filter (DPF), Ad-Blue och Secondary Air Injection (SAI).

Bland kunderna återfinns personbilstillverkare som Volvo Cars, SAAB, Jaguar, Land Rover och Ford, men även ledande systemleverantörer till den globala fordonsindustrin.

Under 2008 fick Autotube sin första order av en ny kund på den europeiska marknaden. Därtill inleddes produktion av komponenter till Jaguar/Land Rovers nya motor.

Tunga fordon

Tunga fordon står för cirka 48 procent av Autotubes omsättning. Marknadsandelen uppgår till 11 procent av den totala marknaden i Europa.

Utvecklingen präglas av samma faktorer som påverkar marknaden för personbilar i form av omfattande konkurrens, prispress och krav på hög effektivitet och kvalitet. Även inom Tunga fordon har marknaden visat vikande efterfrågan sedan det andra halvåret 2008.

Autotube levererar till ett flertal globala företag inom Tunga fordon. Bland kunderna återfinns tillverkare av lastvagnar som Volvo Lastvagnar, Scania, Renault Trucks och Mack.

Autotubes produkter är i huvudsak ledningar för kyla, olja, luft, styrservo,

luftkonditionering samt konstruktionsrör för exempelvis bärande funktioner i hytter och chassier.

Under 2008 fick Autotube en betydande order av en global tillverkare inom Tunga fordon på en produkt som är sammansatt av polymera* och metalliska material. Dessutom fick Autotube en ny kund inom Tunga fordon. Kundens första order lades inom plastprodukter.

Övriga kunder

Övriga kunder står för cirka 8 procent av affärsområdets omsättning. Här återfinns kunder inom möbelindustrin, vitvaror samt övrig industri som efterfrågar polymera* komponenter. Under året förstärktes försäljningsorganisationen i syfte att minska bolagets beroende av fordonsindustrin.

Åtgärder för att utveckla och stärka verksamheten

Marknadsutvecklingen bedöms vara fortsatt negativ under de kommande två-tre åren. För att hantera den tuffare marknaden och kundernas krav på ständiga förbättringar fokuserar Autotube bland annat på följande strategiska åtgärder:

- Ökad satsning på produktutveckling som riktar sig till såväl Personbils-

Hög grad av mekaniserad produktion. Här sker efterbearbetning av ett formblåst insugsluftör.

industrin som Tunga fordon.

- Sträva efter att nå breddad kundbas med ett ökat antal kunder i Europa. Under 2008 har vi exempelvis startat ett samarbete med en europeisk partner för bearbetning av fordonsindustrin.
- Fortsatt fokus på "excellence in production". För närvarande genomförs exempelvis ett lean production-projekt.

Utmaningar 2009

Det är avgörande att hantera den kraftiga nedgången i efterfrågan som väntas fortsätta under hela 2009 och genomföra åtgärder för att stå stark inför en uppgång 2010, dels genom att bredda den europeiska kundbasen via vår nya samarbetspartner, dels genom att agera utifrån på de möjligheter som följer av lågkonjunkturen.

*Polymerer i form av konstruktionsmaterial kallas i dagligt tal för plaster, vilka i allmänhet består av olika tillsatser, exempelvis mjukgörare, för att ge materialet önskade egenskaper.

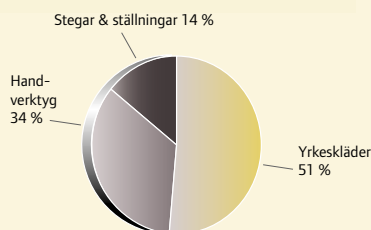

Autotubes produktutveckling och produktionsteknik för rör till fordonsindustrin ligger i frontlinjen. Bilden visar ett kylvätskerör till en dieselmotor för lastbilar.

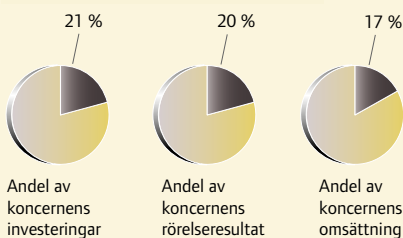
AFFÄRSIDÉ

Att vara en attraktiv partner till distributörer av förnödenheter och arbetsutrustning i Europa och för slutbrukaren det självklara förstahandsvalet.

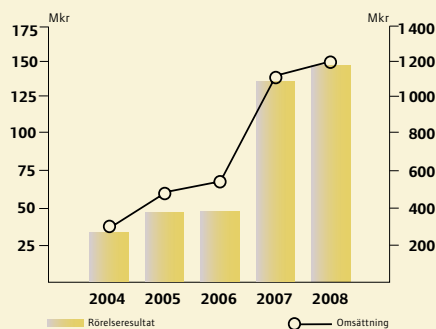
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER PRODUKTKATEGORI:

ANDELAR AV KONCERNENS INVESTERINGAR, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

(Mkr)	2008	2007	2006	2005	2004	Mål
Omsättning	1213	1098	545	462	299	>10%
(varav export)	917	764	301	249	168	
Rörelseresultat	148	137	48	48	30	
Operativt kapital ¹⁾	873	681	612	360	112	
Rörelsemarginal, %	12,2	12,5	8,8	10,3	10,2	>10
Avkastning på operativt kapital, %	16,9	20,1	7,8	13,3	26,8	>20
Investeringar	39	12	23	17	8	
Antal anställda	708	592	375	374	335	

¹⁾ Genomsnittligt

Affärsområde Handverktyg

Bo Jägnefält
Chef affärsområde Handverktyg

Viktiga händelser under 2008

- Förvärv av Snickers Workwears franchiseföretag i Danmark, Finland, Norge och Storbritannien.
- Förvärv av brittiska mätbandstillverkaren Fisco Tools Ltd.

Verksamhetsbeskrivning

Affärsområde Handverktyg utgörs av tre produktgrupper: yrkeskläder under varumärket Snickers Workwear, handverktyg under varumärket Hultafors samt stegar och ställningar, som marknadsförs under varumärket Wibe Ladders. Tillsammans bildar de Hultafors Group, med gemensam marknadsföring och säljorganisation, vilket leder till ökad kostnadseffektivitet och stärkt konkurrenskraft i distributionsledet.

Hultafors Group är genom sina varumärken representerat på samtliga stora marknader i Europa. Den största försäljningsvolymen finns dock i Norden.

Måluppfyllelse

Mot slutet av året påverkades efterfrågan av den konjunkturnedgång som slog mot byggbranschen och industrin. Det bidrog till att omsättningen för året hamnade strax under tillväxtmålet. Däremot klarade affärsområdet målen avseende rörelsemarginal och avkastning på operativt kapital trots prispress och kostnader i samband med förvärv och integration.

Yrkeskläder – Snickers Workwear är ett av Europas starkaste varumärken
Marknaden för yrkeskläder kännetecknas av hög mognadsgrad och hård konkurrens, vilket medför prispress.

Yrkeskläder med hög funktionalitet för hantverkare har sitt ursprung i Sverige. Det skapar goda konkurrensfördelar och exportmöjligheter för svenska aktörer.

Verksamheten bedrivs genom varumärket Snickers Workwear, som har varit en ledande aktör inom yrkeskläder ända sedan starten 1975. Givet den höga konsolideringstakt som kännetecknar distributionsledet och den internationaliseringstrend som präglar marknaden är Snickers Workwear väl positionerat.

Varumärket var vid utgången av 2008 representerat i 23 länder, vilket gör det till ett av de starkaste i Europa. Bland de ledande internationella konkurrenterna återfinns bland andra Kwintet. Därutöver finns det många regionalt starka varumärken.

Snickers Workwears försäljning sker via återförsäljare som bearbetas via den egna försäljningsorganisationen, franchisetagare eller samarbetspartners.

För att öka effektiviteten i försäljningsarbetet förvärvades under 2008 franchisetagarna i Danmark, Finland och Norge, men även i Storbritannien – som har en betydande potential.

Produktionen av Snickers Workwear

sker i huvudsak i Asien samt vid en egen enhet i Lettland.

Handverktyg – Hultafors är ledande på den nordiska marknaden

Marknaden för handverktyg bär samma kännetecken som den för yrkeskläder, dock med en högre prispress och därmed lägre vinstmarginal.

Distributionsledet är till största delen gemensamt med yrkeskläder för hantverkare. Andelen av "private labels" som erbjuds av distributörerna ökar men påverkar i mindre omfattning de ledande varumärkena.

Bland de ledande internationella konkurrenterna återfinns SNA Group, Stanley och Irwin Industrial Tools. Därutöver finns även här en rad regionalt starka producenter.

Verksamheten bedrivs under varumärket Hultafors, som är ledande på den nordiska marknaden för handverktyg. Varumärket är mest känt som världens största producent av tumstockar, men erbjuder ett brett sortiment i huvudsak riktat till byggrelaterade hantverkare som kräver funktionella verktyg av hög kvalitet.

Produktionen bedrivs vid enheter i Hultafors och Hults Bruk i Sverige, Sibiu i Rumänien samt i Kunshan, Kina.

I april 2008 förvärvades den brittiska mätbandstillverkaren Fisco Tools Ltd, med vilka Hultafors har haft ett nära samarbete sedan 80-talet, och vars produkter lämpar sig väl för internationell expansion.

Stegar och ställningar – Wibe Ladders har en ledande position i Norden

Marknaden för stegar och ställningar bär samma kännetecken som den för handverktyg. Bland de internationellt ledande konkurrenterna återfinns Zarges. I övrigt

är de flesta producenterna lokala.

Verksamheten bedrivs under varumärket Wibe Ladders, som förvärvades 2005. I mer än 70 år har Wibe Ladders innehaft en ledande position i de nordiska länderna.

Utvecklingen av utrustning för arbete på hög höjd omfattas av omfattande regelverk och Wibe Ladders är i sammanhanget väl positionerat genom satsning på utrustning med hög funktionalitet och säkerhet.

Produktionen sker vid enheten i Nässjö. Distributionen inom stegar och ställningar samordnas med distributionen för såväl Snickers Workwear som Hultafors Handverktyg.

Expansion via komplettering i sortiment och internationalisering

Hultafors Group har goda förutsättningar att nå lönsamhet och tillväxt i enlighet med målen, förutsatt att tillväxten sker såväl genom förvärv som organiskt, via följande parallella processer:

- Att komplettera befintligt sortiment med närliggande produkter och utnyttja befintliga distributionskanaler till samtliga produkter.
- Att växa geografiskt på marknader i anslutning till dem som Hultafors Group bearbetar idag. Strategin är att förfoga över egna säljbolag på huvudmarknaderna.

Utmaningar 2009

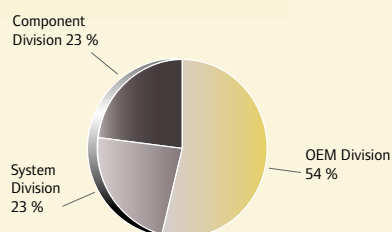
Handverktygs stora utmaning för 2009 är att ytterligare profilera och stärka de varumärken som ingår i Hultafors Group på betydande marknader i Europa. Samtidigt förutspås efterfrågan vara svag som en följd av den konjunkturmässiga nedgången – något som kräver ökad kostnadseffektivitet i såväl produktutveckling och produktion som marknadsföring, logistik och distribution.

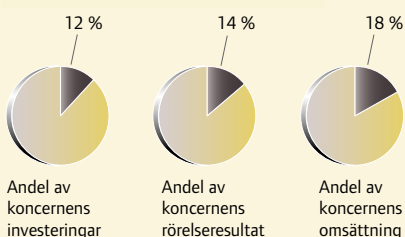
AFFÄRSIDÉ

Att utveckla, tillverka och marknadsföra applikationsanpassade hydrauliksystem till nordisk industri samt att till industri och eftermarknad erbjuda ett brett sortiment av hydraulik-, pneumatik- och ledningskomponenter.

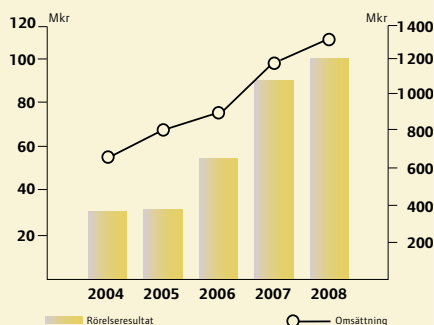
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER DIVISION:

ANDELAR AV KONCERNENS INVESTERINGAR, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

(Mkr)	2008	2007	2006	2005	2004	Mål
Omsättning	1271	1285	893	798	645	>10%
(varav export)	402	337	258	253	247	
Rörelseresultat	100	89	56	32	31	
Operativt kapital ¹⁾	530	493	428	355	263	
Rörelsemarginal, %	7,9	7,5	6,2	4,1	4,8	>10
Avkastning på operativt kapital, %	18,9	18,1	13,1	9,0	11,8	>20
Investeringar	22	22	26	18	15	
Antal anställda	687	675	618	529	509	

¹⁾ Genomsnittligt

Affärsområde Hydraulik

Mats Lundgren
Chef affärsområde Hydraulik

Viktiga händelser under 2008

- Globalt partnerskapsavtal med Cargotec, en av Nordens största verkstadskoncerner, för leverans av hela sortimentet i samtliga divisioner.
- Organisatorisk integration av företagen i affärsområdet, vilket medfört renodling av divisionerna och nya säljorganisationer inom varje division.
- Stark konjunkturuppgång följt av en kraftig nedgång under de sista två månaderna 2008.

Verksamhetsbeskrivning

Affärsområde Hydraulik och moderbolaget Specma Hydraulic fokuserar på tre kundsegment: OEM-kunder*, Industri och Marin industri samt Eftermarknad.

Produktutbudet består av ledningskomponenter, hydraulsystem och hydraulkomponenter. Den största andelen av omsättningen, 65 procent, finns inom ledningskomponenter. Specma Hydraulic bedriver sin verksamhet via fyra divisioner: OEM Division, System Division, Component Division och Sourcing Division.

Måluppfyllelse

Den vikande konjunkturen under årets sista månader hade betydande inverkan på omsättningstillväxt och resultat. Det bidrog till att målen för helåret inte nåddes fullt ut, vilket framgår av tabellen till vänster.

Ökad koncentration på marknaden

Specma Hydraulic bedriver affärsverksamhet i Sverige, Finland, Ryssland, Kina, Nederländerna och Övriga världen, som utgörs av sju länder där Brasilien är den största marknaden. Den största volymen finns i Sverige och Finland.

Kunderna är till stor del globala aktörer med höga tillväxtmål och kvalitet som främsta konkurrensmedel. Det medför höga krav på Specma Hydraulic vad gäller teknisk kompetens, logistiklösningar och flexibilitet.

Trenden går mot ökad globalisering och en marknad som domineras av ett fåtal stora bolag som producerar större serier och erbjuder systemleveranser.

Under 2009 väntas tillväxten vara negativ för att vända svagt uppåt under 2010. Därefter väntas marknaden stabiliseras och återgå till en genomsnittlig tillväxttakt på 8 procent per år i Europa. Tillväxten väntas bli betydligt starkare i Kina.

OEM Division – stort inslag av globala kunder

OEM Division erbjuder systemlösningar för hydraulik och ledningskomponenter till tillverkare av lastbilar, entreprenadmaskiner och truckar. Hit hör Scania, VCE, Kalmar och Ålö.

Specma Hydraulics styrservosystem och hytt-tipsystem till lastbilsindustrin är två produkter som svarar för en betydande del av omsättningen. Under 2008

blev OEM Division vald som leverantör till Volvo Lastvagnar för produkter till dess nya styrservosystem.

Trenden är att de stora OEM-kunderna i allt högre utsträckning placerar sig nära sina slutkunder och strävar efter att använda standardiserade komponenter för att minska kostnaderna. Det innebär att Specma Hydraulic i större utsträckning kommer att följa de stora, internationella kunderna ut i världen där de har sin tillverkning. Ett exempel på detta är den mycket goda utveckling som Specma Hydraulic Shanghai har visat under 2008.

System Division – möter behovet inom Industri och Marin industri

System Division levererar kundanpassade systemlösningar med hydraulaggregat, ventiler och komponenter till företrädesvis Marin industri.

Marknaden för Industri och Marin industri kännetecknas av långa projektider och leveranstider. Kunderna efterfrågar ett genuint hydrauliskt kunnande och innovationsförmåga. Tillväxten väntas vara god även under 2009 och 2010. Här finns den största potentialen för Hydraulik när det gäller att ta andelar, tack vare Specma Hydraulics starka produktsortiment och starka marknadsposition.

Inom Marin industri finns goda förutsättningar för fortsatt god utveckling. På bilden ses monteringen av certifierade slangar för marint bruk.

Component Division – aktiv i struktumvandlingen på eftermarknaden

Divisionen erbjuder komponenter och reservdelar till eftermarknaden. Under 2008 uppvisades en stark försäljningsutveckling på den ryska marknaden.

Marknaden kännetecknas av integration i distributionskedjan där både tillverkare och grossister är aktiva. Tillverkarna strävar efter att sälja genom egna butiker samtidigt som större grossister köper upp mindre detaljister och bildar större kedjor.

Specma Hydraulic deltar aktivt i denna struktumvandling. Ett exempel på det är SlangSnabben – ett samarbetskoncept med återförsäljare – som visat stark försäljningsutveckling i både Sverige och Finland under 2008. Även nyrekrytering av återförsäljare har varit god.

Sourcing Division – här hanteras all produktion och logistik

Sourcing Division bedriver produktion och sammansättning av hydrauliska system och ledningskomponenter samt inköp, sourcing och logistik för hela Specma Hydraulic-gruppen. Produktionen sker vid 15 fabriker i Sverige, Finland, Litauen och Kina.

Ambitionen är att automatisera stora delar av produktionen. De delar som inte kan automatiseras flyttas till lågkostnadsländer.

Specma Hydraulic har en historik av framgångsrika och kostnadseffektiva utvecklingsprojekt. Ett sådant exempel är den unika processen för ändformning av hydraulrör till högtrycksförband som implementerats i produktionen.

Internationell expansion och breddning av produktsortimentet

Hydraulik har goda förutsättningar för lönsamhet och tillväxt i enlighet med

Specma Hydraulics nya avtal med Cargotec innebär bland annat utökade leveranser till trucktillverkaren Kalmar.

målen genom såväl förvärvad som organisk tillväxt via:

- Komplettering av befintligt sortiment med närliggande produkter samt ytterligare utveckling av systemlösningar, där efterfrågan väntas öka framöver.
- Tillväxt på befintliga marknader genom stärkt säljkår samt expansion på nya marknader, exempelvis genom att följa med befintliga kunder i deras internationaliseringsprocess. Den planerade etableringen av en monteringsenhet i USA är ett exempel på detta.

Utmaningar 2009

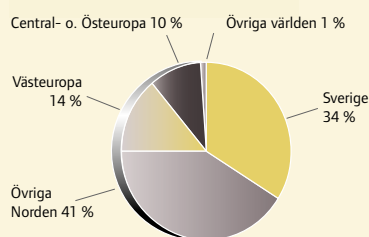
Affärsområdets resurser ska anpassas till den svaga konjunkturen. Samtidigt ses en möjlighet i att utnyttja konjunkturläget för att göra strategiskt viktiga förvärv.

* Begreppet OEM är en förkortning för Original Equipment Manufacturer, som är ett samlingsnamn för företag som säljer produkter, vilka består av komponenter och undersystem som är tillverkade av andra företag, under sitt eget varumärke.

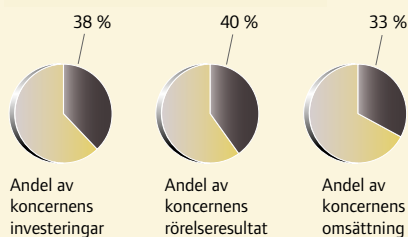
AFFÄRSIDÉ

Att leverera genomtänkta systemlösningar bestående av luftbehandlingsaggregat och rumsplacerade komponenter, som tillsammans skapar bra inomhusklimat i fastigheter och bidrar med avsevärd energibesparing.

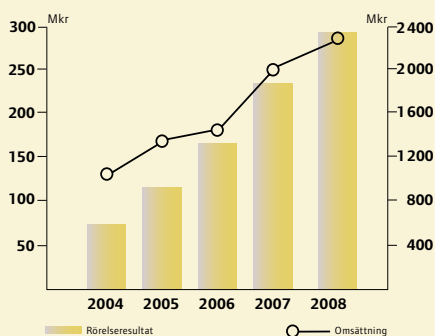
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER OMRÅDE:

ANDELAR AV KONCERNENS INVESTERINGAR, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

(Mkr)	2008	2007	2006	2005	2004	Mål
Omsättning	2312	1931	1445	1244	1068	>10%
(varav export)	1529	1314	902	740	619	
Rörelseresultat	293	237	159	114	74	
Operativt kapital ¹⁾	606	522	519	491	265	
Rörelsemarginal, %	12,7	12,3	11,0	9,1	7,0	>10
Avkastning på operativt kapital, %	48,3	45,3	30,6	23,2	27,9	>20
Investeringar	70	65	50	33	29	
Antal anställda	1 047	956	834	786	747	

¹⁾ Genomsnittligt

Affärsområde Luftbehandling

Mats Holmqvist
Chef affärsområde Luftbehandling

Viktiga händelser under 2008

- Lansering av unikt system för behovsstyrd ventilation, WISE, som har tagits emot mycket väl.
- Avtal med hotellkedjan Citizen M, som är föregångare inom industriellt byggande.
- Ny, gemensam utvecklingschef för hela affärsområdet.
- Nybygge för lager och distribution vid fabriken i Kvänum.

Verksamhetsbeskrivning

Luftbehandling tillverkar och erbjuder energieffektiva luftbehandlingsaggregat samt luft- och vattenburna klimatsystem till alla typer av byggnader.

Verksamheten bedrivs genom moderbolaget Swegon AB. Försäljningen sker via egna säljbolag och partners i 35 länder, huvudsakligen i Norden, Väst Europa samt Central- och Östeuropa.

Måluppfyllelse

Swegons tillväxt uppgick till 19,8 procent för helåret. Av dessa var 14,7 procentenheter organisk tillväxt. Rörelsemarginalen ökade till 12,7 och avkastningen på operativt kapital ökade till 48,3 procent. Den positiva utvecklingen beror dels på ett väl fungerande koncept med attraktiva produkter och en effektiv säljkår, dels på att en stor del av försäljningen riktas mot den växande marknaden för renovering av fastigheter.

Byggföretag och fastighetsägare allt viktigare kunder

Kunderna finns historiskt främst inom installatörsledet och bland VVS-konsulter samt arkitekter. Trenden är dock att byggföretag och fastighetsägare blir allt viktigare, eftersom de har inflytande över byggprocessen, vilket gör att de får allt större betydelse för Swegons marknadsföring och säljinsatser.

Höga myndighetskrav och krävande konsumenter gör Norden till ledande inom luftbehandling och ventilation. Detta är en bidragande faktor bakom den starka erbjudande som utvecklats inom Swegon, vilket är till stor nytta vid den internationella expansionen.

Marknaden följer i princip byggbranschens utveckling, dock med något högre tillväxttakt. Det beror på ett ökat behov av högkvalitativa ventilations-system, både inom nybyggnation och renovering.

Den lågkonjunktur som blev allt tydligare under 2008 års andra hälft förväntas således få negativ inverkan på tillväxten under 2009.

Swegon är marknadsledare i Norden. Till de större konkurrenterna i Norden hör Fläkt Woods, Systemair och Halton. I Europa är GEA och Trox bland de mest tongivande.

Brett produktutbud där energisnåla systemlösningar får större betydelse

Swegon utvecklar, tillverkar, marknadsför och säljer luftbehandlingsaggregat samt luftburna och vattenburna klimatsystem till alla typer av byggnader. Aggregat står för mer än hälften av omsättningen. Produkter till renovering svarar för cirka hälften av Swegons totala omsättning.

Swegons strävan är att vara föregångare i branschen och medverka till en rationalisering av byggprocessen. Inspiration hämtas bland annat från fordonsindustrins systemtänkande, vilket leder till förbättrad totalekonomi för kunderna.

En annan styrka som Swegon har är de energibesparingar som produkterna och systemlösningarna bidrar med. Cirka 40 procent av energiåtgången förbrukas av fastigheter i Sverige. Med vår teknik kan energiåtgången för ventilationssystem halveras. Det är dessutom kostnadseffektivt för kunderna. Pay-back-tiden är i regel runt fem år för investeringar i

våra energibesparande ventilations-system.

En möjlighet på den svenska marknaden är det enorma upprustningsbehov som finns inom det så kallade miljonprogrammet. I detta renoveringsarbete finns en stor potential för energieffektiviseringar och därmed också en god potential för Swegons produkter.

Luftbehandling har fyra produktionsanläggningar: Kvånum, Tomelilla, Arvika och Åbo i Finland. Stor vikt läggs vid produktutvecklingen, bland annat när det gäller systemlösningar. Under året anställdes en ny utvecklingschef för hela affärsområdet.

Expansion via komplettering i sortiment och internationalisering

Luftbehandling har goda förutsättningar för lönsamhet och tillväxt i enlighet med målen. Det ska ske genom följande strategiska åtgärder:

- Bredda produktsortimentet och fortsatt ligga i framkant inom de pro-

Det innovativa WISE-systemet erbjuder "air on demand", stora energibesparingar och "Plug and Play"-funktion som gör det enkelt att installera.

duktområden där Swegon är ledande samt utveckla nya systemlösningar. Detta sker med hjälp av fortsatt betydande investeringar i produktutveckling och strategiska förvärv.

- Fortsätta expansionen på nya marknader och marknader med låg penetration. Europa är den primära tillväxtmarknaden under kommande år, men det finns även möjlighet till etablering utanför Europa. Expansionen ska ske både via förvärv och genom befintliga verksamheter.

Utmaningar 2009

Luftbehandlings stora utmaning för 2009 är att fortsätta ta marknadsandelar trots konjunkturnedgången. En annan utmaning är att fortsätta exportinsatserna när det gäller SwegonILTO-produkter till marknader utanför Finland, där de har en ledande position.

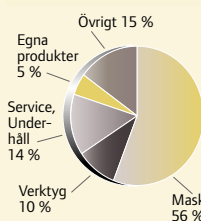
Swegons energieffektiva produkter skapar ett hälsosammare inomhusklimat på Halmstads bibliotek – till förmån för både människor och miljö.

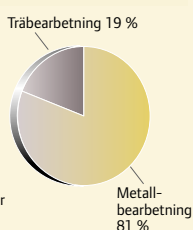
AFFÄRSIDÉ

Att med maskiner, verktyg, service och andra tjänster bidra till produktivitetssökningar hos företag inom den tillverkande trä- och verkstadsindustrin.

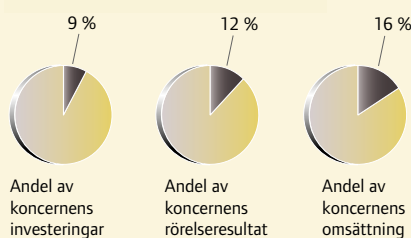
ANDEL AV OMSÄTTNING: PRODUKTKATEGORI

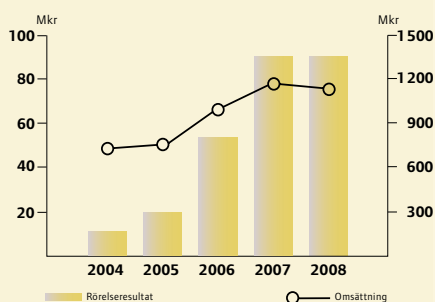
ANDEL AV OMSÄTTNING: KUNDGRUPP

ANDELAR AV KONCERNENS INVESTERINGAR, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

(Mkr)	2008	2007	2006	2005	2004	Mål
Omsättning	1 126	1 158	928	735	720	>10%
(varav export)	441	376	240	213	205	
Rörelseresultat	86	86	53	20	12	
Operativt kapital ¹⁾	270	216	237	226	202	
Rörelsemarginal, %	7,6	7,4	5,7	2,7	1,6	>6
Avkastning på operativt kapital, %	31,6	39,8	22,4	8,8	5,9	>20
Investeringar	17	24	9	11	8	
Antal anställda	324	281	255	235	236	

¹⁾ Genomsnittligt

Affärsområde Maskinhandel

Urban Bülow

Chef affärsområde Maskinhandel

Viktiga händelser under 2008

- Strategiskt förvärv av Skandinaviska Chuckfabriken, vilket innebär att affärsområdet kan erbjuda egentillverkade produkter.
- Fortsatt konsolidering av verksamheten inom både Metall- och Träbearbetning.

Verksamhetsbeskrivning

Affärsområde Maskinhandel och moderbolaget AB Sigfrid Stenberg, riktar sig till kunder på marknaden för Metallbearbetning och Träbearbetning i Sverige, Danmark och Finland, där Sverige står för drygt 60 procent av omsättningen.

Produktsortimentet, som kommer från världsledande företag inom sina respektive områden, består av maskiner, verktyg för skärande bearbetning av metall, service och underhåll. Därtill har affärsområdet egna produkter och produktion av chuckar och fästdon samt verktyg för träbearbetning. Marknadsandelen beräknas ligga mellan 10 och 30 procent beroende på verksamhet och geografisk marknad.

Måluppfyllelse

Konjunkturedgången under årets andra hälft hade effekt på omsättningen, vilken minskade med 2,8 procent.

Även avkastningen på det operativa kapitalet minskade – dock till en fortsatt

hög nivå: 31,6 procent för helåret. Målet för rörelsemarginalen uppnåddes inte, även om den ökade något till 7,6 procent.

Metallbearbetning – här erbjuds ett komplett utbud

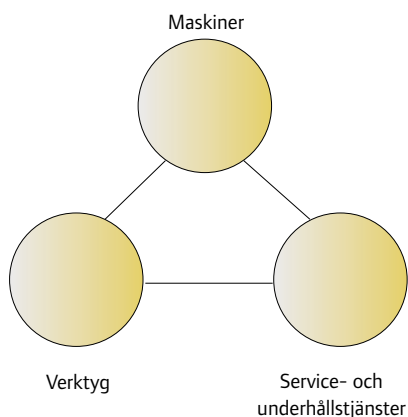
Marknad: Sigfrid Stenbergs största kundgrupper inom verkstadsindustrin utgörs av underleverantörer till exempelvis fordons- och vindkraftsindustrin och underleverantörer till densamma. Antalet kunder är stort och varje kund står för en liten del av den totala försäljningen. Bland de viktigaste drivkrafterna återfinns den allmänna industrikonjunkturen.

Det finns ett flertal konkurrenter på respektive geografisk marknad och verksamhetsområde. Trenden går dock mot konsolidering. Inom Verktyg för metall är Sandvik med dotterbolag en framträdande konkurrent i Norden.

Verksamhet: Affärsområdet strävar efter att bygga långsiktiga relationer med ett begränsat urval av de bästa leverantörerna. Det avgränsade urvalet gör att Sigfrid Stenberg upprätthåller hög kompetensnivå kring produkterna och erbjuder service mot eftermarknaden.

Förhållningssättet, som gäller både för metall- och träbearbetning, går i linje med ambitionen att erbjuda en rationell produktionslösning – inte enbart en maskin.

Under 2008 förvärvades Skandinaviska Chuckfabriken, som erbjuder komponenter till maskinåterförsäljare och

Levererar mer än en maskin. Eftermarknaden, i form av verktyg och service, ökar i betydelse.

slutanvändare. Detta är ett strategiskt viktigt förvärv som gör att Maskinhandel vidareutvecklas till att ha ett komplett utbud. Under året såldes verksamheten i Mekana AB, som specialiserat sig på agenturer för verkstadsmaskiner.

Inom produktkategorin Verktyg representerar affärsområdet Kennametal, som är en av världens större leverantörer av hårdmetallverktyg. I kategorin Service och underhåll, som väntas växa, lägger Sigfrid Stenberg stor

Sigfrid Stenberg strävar efter långsiktiga relationer med begränsat urval av ledande leverantörer.

vikt vid konceptutveckling för ökad och kompetensbaserad servicenivå. Detta borgar för snabb och effektiv service, oavsett problemens art.

Träbearbetning – med fokus på verktyg samt service och underhåll

Marknad: Kunderna inom Träbearbetning utgörs av tillverkare av byggrelaterade produkter, såsom köks- och badrumsinredning, fönster, dörrar och golv. Byggekongjunkturen får således stor inverkan på efterfrågan.

Precis som inom Metallbearbetning är antalet kunder stort och varje kund står för en liten andel av den totala försäljningen. Marknaden är präglad av lokalt stark konkurrens i form av familjeföretag och hög priskonkurrens. Inom verktyg för trä är Unimerco en betydande konkurrent med verksamhet i hela Norden.

Verksamhet: Inom Träbearbetning bedrivs ingen försäljning av maskiner. I stället riktas fokus på underhåll och service samt verktyg – där Sigfrid Stenberg marknadsför egna produkter och representerar produkter från Leitz.

Service och underhåll utgör en central del i verksamheten för både Metallbearbetning och Träbearbetning. Tillsammans med Verktyg står det för cirka hälften av Sigfrid Stenbergs intäkter. Potentialen för fortsatt tillväxt är god, då många tillverkare väljer att outsourca service och underhåll.

Därtill bedrivs handel inom produktkategorier som list, laminat och lim till inrednings- och möbelindustri, via bolaget Carstens.

Expansion på befintliga och nya marknader

Tillväxten inom Maskinhandel ska främst ske genom följande strategiska åtgärder:

- Expansion på befintliga marknader

Kunderna efterfrågar i större utsträckning helhetslösningar som säkerställer driftsäkerheten under maskinens hela livslängd.

med nya produkt- och tjänsteområden, där en möjlighet är att erbjuda egenproducerade produkter, exempelvis genom förvärv och egen utveckling.

- Fortsatt penetration på befintliga och nya marknader med befintliga produkter och tjänster, som exempelvis att utveckla erbjudandet av service och underhåll på den danska marknaden.

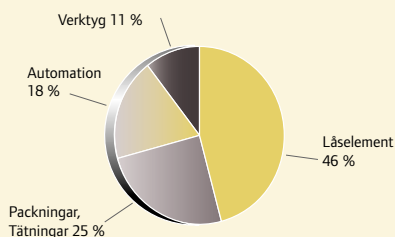
Utmaningar 2009

Maskinhandels stora utmaning för 2009 är att hantera den mycket kraftiga konjunkturnedgång som vi har sett det senaste kvartalet, och samtidigt vara expansiva genom strategiska förvärv samt ökat produkt- och tjänsteutbud. Ambitionen är att ytterligare fokusera på lönsamma marknader och produktsortiment samt genomföra en kostnadsöversyn för att motverka effekterna av den allmänna nedgången.

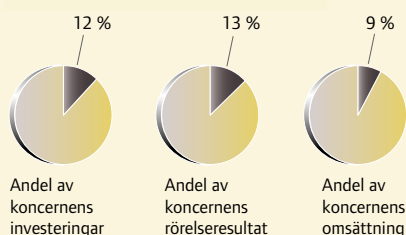
AFFÄRSIDÉ

Affärsområde Verkstadsteknik består av ett antal mindre verksamhetsområden, där vart och ett har sin egen affärsidé och affärsmodell. Den gemensamma nämnaren är att kunderna återfinns inom den tillverkande industrin och att varje erbjudande har ett betydande förädlingsvärde.

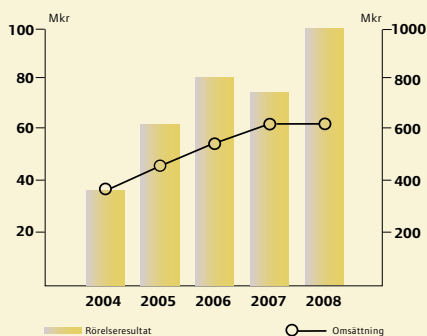
OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE:

ANDELAR AV KONCERNENS INVESTERINGAR, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

OMSÄTTNING OCH RESULTAT:

(Mkr)	2008	2007	2006	2005	2004	Mål
Omsättning	604	602	538	436	372	>10%
(varav export)	281	217	201	157	116	
Rörelseresultat	99	76	80	61	37	
Operativt kapital ¹⁾	236	217	216	185	113	
Rörelsemarginal, %	16,4	12,7	14,8	14,0	10,0	>15
Avkastning på operativt kapital, %	42,0	35,1	37,0	32,9	32,6	>35
Investeringar	22	36	36	17	6	
Antal anställda	323	349	350	280	256	

¹⁾ Genomsnittligt

Affärsområde Verkstadsteknik

Henrik Johansson
Chef affärsområde Verkstadsteknik

Viktiga händelser under 2008

- Förvärv av fristående återförsäljare av Nord-Lock i Benelux, Japan och Tyskland.
- Utbyggnad av produktionskapaciteten inom Nord-Lock för att möta den ökade efterfrågan.
- Kraftig resultatförbättring från 12,7 till 16,4 procents rörelsemarginal.

Verksamhetsbeskrivning

Affärsområdet består av fyra resultat- och verksamhetsområden: Låselement, Packningar och Tätningar, Automation och Verktyg. Produkterna inom låselement marknadsförs globalt med en egen organisation i tio länder. På övriga marknader marknadsförs produkterna via kontrakterade distributörer. Sverige, USA, Tyskland och Finland står för den största andelen av omsättningen. De övriga verksamhetsområdena är koncentrerade till den svenska marknaden.

Måluppfyllelse

Omsättningen för affärsområdet som helhet var i princip oförändrad 2008 jämfört med föregående år. Sett till de olika verksamhetsområdena påverkades omsättningen inom Automation negativt av konjunkturnedgången inom fordonsindustrin. Det vägdes dock upp av ökad försäljning inom andra verksamhetsområden. Förskjutningen i intäktsfördelningen mellan verksamheterna ledde till

ökad lönsamhet jämfört med föregående år.

Rörelsemarginalen ökade till 16,4 procent och avkastningen på operativt kapital ökade till 42 procent.

Låselement – Nord-Lock fortsätter att växa internationellt

Nord-Lock tillverkar och säljer en unik låsbricka anpassad för de flesta typer av skruvförband. Primärt riktar sig företaget till kunder som har höga kvalitetskrav och där konsekvenserna vid fel i låselementen är väldigt stora.

Tillverkning sker i Mattmar, några mil väster om Östersund. Under året har omfattande satsningar gjorts för att bygga ut kapaciteten i syfte att möta den växande efterfrågan.

Försäljningen sker genom egna bolag och genom ett världsomspännande nätverk av återförsäljare. Cirka 90 procent av tillverkningen går på export.

Under 2008 förvärvades 100 procent av aktierna i fristående återförsäljare av Nord-Lock i Benelux och Japan. Därtill köptes 90 procent av aktierna i den fristående återförsäljaren av Nord-Lock i Tyskland, med option att förvärva de resterande aktierna före utgången av 2011. Förvärven är ett led i att förstärka bearbetningen av globala kunder genom egna försäljningskanaler på industriella nyckelmarknader. Vid utgången av 2008 hade Nord-Lock egna återförsäljare i

Skandinavien, Benelux, Frankrike, Storbritannien, Finland, USA, Tjeckien, Tyskland, Polen och Japan.

Packningar och Tätningar – Brickpack och Specma Seals

Verksamheten bedrivs via Brickpack och Specma Seals. Brickpack erbjuder lego-produktion inom stansning till kunder i tillverkningsindustrin. Specma Seals är specialiserade på packningar och tätningsteknik gentemot processindustrin, där efterfrågan är mindre konjunkturkänslig än bland Brickpacks kunder. Produktionen bedrivs vid fabrikena i Laholm och Göteborg.

Under hösten såldes Specma AS i Norge för att koncentrera insatserna på den svenska marknaden.

Den vikande efterfrågan inom fordonsindustrin drabbade verksamheten inom Brickpack, vilket föranledde en större kapacitetsneddragning i bolaget under året.

Automation – Specma Automation och AVT bidrar till hög effektivitet

Verksamheten bedrivs via Specma Automation, som är en av Sveriges största leverantörer av robotbaserade

Specma 101 är en unik, egenutvecklad boxpackning vars funktionalitet och livslängd bidragit till stora försäljningsframgångar i processindustrin.

automationslösningar och AVT, som främst erbjuder speciallösningar inom automation. Marknaden kännetecknas av projektbaserade kundrelationer. Här återfinns kunder som SKF, Autoliv och Haldex, med stora behov av automatiseringslösningar i produktionen för att öka sin effektivitet.

Tillverkningen bedrivs vid fabrikena i Laxå och Alingsås. Under 2008 har orderingången från fordonsindustrin minskat, vilket främst har drabbat produktionen i Alingsås.

Verktyg – Specma Tools erbjuder ett brett sortiment till proffs användare

Specma Tools erbjuder ett brett sortiment av högkvalitativa el- och luftdrivna handverktyg till professionella hantverkare inom verkstads-, bygg- och fordonsindustrin. Specma Tools har ingen egen produktion utan bedriver endast distributionsverksamhet. Försäljningen sker främst via återförsäljare.

Företaget marknadsför bland annat Feins välkända produkter. Stor försäljningsframgång har exempelvis nåtts med Feins Multimaster tack vare en konstruktion som ger unika kvalitetsfördelar och en mångfald av användningsområden, vilka inga konkurrerande verktyg kan svara upp mot.

Expansion via komplettering i sortiment och internationalisering

Ambitionen för Verkstadsteknik är att fortsätta expandera i enlighet med de uppsatta tillväxtmålen. Det ska ske genom följande strategiska åtgärder:

- Bredda produktsortimentet och fortsatt ligga i framkant inom de produktområden där affärsområdet är verksamt. Detta sker med hjälp av fortsatt betydande investeringar i produktutveckling och strategiska

Fein Multimaster, som erbjuds via Specma Tools, är ett populärt redskap bland professionella hantverkare tack vare sina unika egenskaper.

förvärv samt partnerskap.

- Fortsätta expansionen på nya marknader och marknader med låg penetration. Expansionen ska ske både via förvärv och genom befintliga verksamheter.

Utmaningar 2009

Den främsta utmaningen är att anpassa verksamheten till det svåraste konjunkturläget. Samtidigt råder en medvetenhet om att konjunkturläget kan skapa möjligheter, bland annat till förvärv, som inte varit möjliga i en konjunkturuppgång på grund av en för hög prisbild.

Det finns även en stor utmaning i att fullfölja arbetet med att bygga en organisation för den internationella expansion som inletts.

Latours börsnoterade innehav

Långsiktigt värdeskapande via aktivt ägande

Latours börsportfölj består av 11 bolag där Latours röstandel uppgår till minst 10 procent. Det sammanlagda resultatet från aktieförvaltningen uppgick under året till 985 (450) Mkr.

Assa Abloy sid 30

Elanders sid 32

Fagerhult sid 34

HMS Networks sid 36

Loomis sid 38

Munters sid 40

Nederman sid 42

Niscayah sid 44

OEM sid 46

Securitas sid 48

Sweco sid 50

Latours börsportfölj domineras av innehaven i Assa Abloy, Securitas och Sweco, som sammantaget utgör 74 procent av hela portföljens värde. I dessa bolag är Latour största ägare.

Tack vare den breda och långa erfarenhet som Latour har inom företagande samt det nätverk som byggts upp genom åren bidrar vi till innehavens långsiktiga utveckling genom aktivt ägande, främst via styrelsearbete.

God långsiktig utveckling

Den finansiella krisen under hösten 2008 bidrog till att börserna föll, något som även påverkade Latours noterade innehav, vars samlade värde minskade med 34 procent under året. Det kan jämföras med utvecklingen för Stockholmsbörsen (SIXRX), vars värde minskade med 39 procent.

Den långsiktiga utvecklingen har dock varit god. Marknadsvärdet på de samlade innehaven i portföljen var vid utgången av 2008 6,8 miljarder kronor, vilket kan jämföras med tillgångarnas anskaffningsvärde, som är 4,0 miljarder kronor. Det innebär att värdet på portföljen ökat med 70 procent sedan tillgångarna förvärvades.

Viktiga händelser under 2008

- Börsportföljens värde minskade med 34 procent samtidigt som jämförbart index (SIXRX) sjönk med 39 procent.
- Samtliga aktier i Securitas Direct avyttrades under första kvartalet för 745 Mkr med en skattefri realisationsvinst på 643 Mkr.
- Börsportföljen kompletterades med två nya innehav: HMS Networks och Loomis.
 - HMS Networks är ledande inom kommunikationsteknologi för industriella nätverk. Vid utgången av året ägde Latour 12,6 procent av rösterna och kapitalet i HMS Networks.
 - Loomis erbjuder tjänster inom värdehantering i Europa och USA. Företaget, som tidigare ingick i Securitas, delades ut till aktieägarna under den senare delen av hösten. Första handelsdagen var den 9 december. Latour ägde vid utgången av året 12,1 procent av rösterna respektive 7,4 procent av kapitalet i Loomis.

Börsportföljen

Aktie	Antal	Börsvärde ¹⁾ , Mkr	Börskurs ¹⁾ , kr	Anskaffningsvärde, Mkr	Röstandel, %	Kapitalandel, %
Assa Abloy A ²⁾	6 746 425	595	88	786		
Assa Abloy B	19 000 000	1 677	88	414	16,1	7,0
Elanders	2 210 000	56	25	397	14,7	22,6
Fagerhult ³⁾	4 106 800 ⁴⁾	497	121	296	32,6	32,6
HMS Networks	1 330 000	77	58	92	12,6	12,6
Loomis A ²⁾	800 000	39	49	10		
Loomis B	4 618 000	226	49	55	12,1	7,4
Munters	10 950 000	401	37	631	14,8	14,8
Nederman ³⁾	3 100 000	158	51	265	26,5	26,5
Niscayah Group A ²⁾	4 000 000	26	7	87		
Niscayah Group B	24 000 000	156	7	93	12,3	7,7
OEM International A ²⁾	636 000	22	35	36		
OEM International B	1 300 000	46	35	71	11,6	8,4
Securitas A ²⁾	4 000 000	255	64	309		
Securitas B	23 090 000	1 472	64	276	12,1	7,4
Sweco A ³⁾	1 222 760	31	25	8		
Sweco B ³⁾	29 525 000	1 033	35	159	24,3	35,3
Totalt		6 767		3 985		

¹⁾ Senaste köpkurs.

²⁾ A-aktierna i Assa Abloy, Loomis, Niscayah Group, OEM International och Securitas är onoterade.

De har i tabellen åsatts samma börskurs som motsvarande B-aktier.

³⁾ Redovisas som intresseföretag i balansräkningen.

⁴⁾ Vid utgången av 2008 var 30 000 st. aktier utlånade.

Värdeutveckling och risk

För att kunna göra en bedömning till vilken risk en uppnådd avkastning erhållits kan jämförelser göras av volatiliteten i olika tillgångsslag. Hög volatilitet innebär en större variation i den underliggande tillgången och därmed större risk. Börsen sammantaget har lägre volatilitet än en enskild aktie eftersom börsen avspeglar en stor mängd aktier.

	2008 Avkastning % ¹⁾	Volatilitet %	2007 Avkastning % ¹⁾	Volatilitet %	2006 Avkastning % ¹⁾	Volatilitet %
Aktieportföljen ²⁾	-36	31	-7	19	21	22
OMXSPI	-42	34	-6	19	24	18

Källa: Stockholmsbörsen och Latour

¹⁾ Exklusive utdelning.

²⁾ Volatiliteten för aktieportföljen är beräknad utifrån innehavet per 31 december.

Nettoförändringar i Latours börsportfölj 2008

Aktie	Antal 2008-01-01	Köp	Utdelning	Försäljning	Antal 2008-12-31
Elanders	2 102 000	108 000			2 210 000
Niscayah Group B	23 090 000	910 000			24 000 000
Securitas Direct A	4 000 000			-4 000 000	0
Securitas Direct B	23 090 000			-23 090 000	0
HMS Networks	0	1 330 000			1 330 000
Nederman	2 713 934	386 066			3 100 000
OEM International B	1 100 000	200 000			1 300 000
Loomis A	0		800 000		800 000
Loomis B	0		4 618 000		4 618 000

ASSA ABLOY

Världens ledande låskoncern

ASSA ABLOY är världsledande inom lås- och dörrlösningar som uppfyller slutanvändarnas krav på trygghet, säkerhet och användarvänlighet.

ASSA ABLOY är representerat i alla stora regioner, på både mogna och nya marknader, med ledande positioner i större delen av Europa, Nordamerika och Australien. I det snabbväxande området för elektromekaniska säkerhetslösningar har koncernen en ledande ställning inom till exempel passagekontroll, identifiering, dörrautomatik och hotellsäkerhet.

Organisation

ASSA ABLOY är organiserat i fem divisioner. Tre av divisionerna – EMEA, Americas och Asia Pacific – är regionalt indelade. Dessa divisioner tillverkar och säljer lås, cylindrar, elektromekaniska produkter, säkerhetsdörrar och beslag på sina respektive geografiska marknader. Därtill finns två globala divisioner: Global Technologies och Entrance Systems. Global Technologies är koncernens världsomspännande organisation med produkter inom framförallt passagekontroll, säkert utfärdande av kort, RFID-teknik för identifiering och hotellsäkerhet. Entrance Systems är global leverantör av helhetslösningar för automatiska dörrar.

Strategisk inriktning

För att förstärka koncernens ledande marknadsposition har koncernledningen under de senaste åren arbetat aktivt med att förnya och utveckla strategin. Den övergripande inriktningen är att leda trenden mot högre säkerhet med ett produktdrivet erbjudande med kunden

i fokus. Under 2008 genomfördes bland annat en genomgång av koncernens produktionsstruktur för att öka effektiviteten, vilket har lett till ett fyrtiotal strukturprojekt som berör samtliga divisioner.

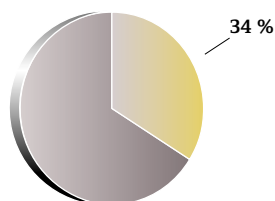
2008 i sammandrag

- Omsättningen ökade med 4 % till 34 918 (33 550) Mkr, varav 0 % organisk tillväxt, 4 % förvärvad tillväxt och 0 % i valutaeffekt.
- Rörelseresultatet ökade med 1 % till 5 526 (5 458) Mkr* motsvarande en marginal på 15,8 (16,3) %.*
- Nettoresultatet uppgick till 2 438 (3 368) Mkr.**
- Vinst per aktie ökade med 2 % och uppgick till 9,21 (9,02) kronor.*
- Oförändrat operativt kassaflöde uppgående till 4 769 (4 808) Mkr.
- Kraftfulla investeringar i produktutveckling genomfördes under året, vilket kommer att ge positiva bidrag till försäljningen.
- Hela kostnaden för det nya strukturprogrammet kostnadsfördes under tredje och fjärde kvartalet, totalt 1 180 Mkr.
- Styrelsen föreslår en utdelning om 3,60 (3,60) kronor per aktie.

* Exklusive struktur- och engångskostnader 2008 uppgående till 1 257 Mkr för året.

** Exklusive struktur- och engångskostnader är 2008 års nettoresultat 3 451 (4 808) Mkr.

Latours innehav i ASSA ABLOY per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 2 272

Latours ägarandel av ASSA ABLOY:

– röstandel, %:	16,1
– kapitalandel, %:	7,2

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Gustaf Douglas, Carl Douglas

ASSA ABLOY i korthet

Stark utveckling sedan starten 1994. ASSA ABLOY har utvecklats från ett regionalt bolag till att bli en internationell koncern med 32 700 medarbetare.

ASSA ABLOY erbjuder ett mer komplett utbud för lås- och dörrlösningar än något annat företag på marknaden.

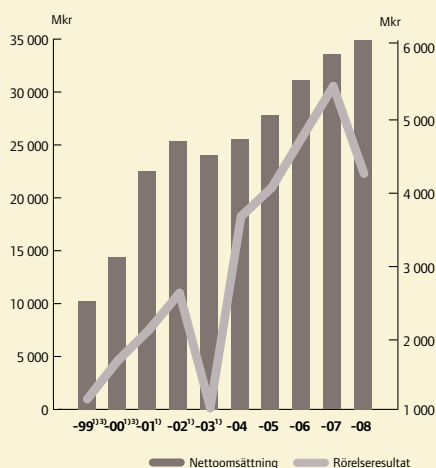
Styrelseordförande: Gustaf Douglas

VD: Johan Molin

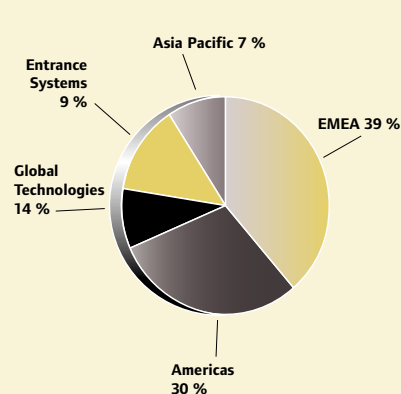
Aktien: Företagets B-aktie handlas på OMX Nordiska Börs, Stockholm Large Cap, under kortnamnet ASSA B. ASSA ABLOY är noterat sedan den 8 november 1994.

Ytterligare information på:
www.assaabloy.com

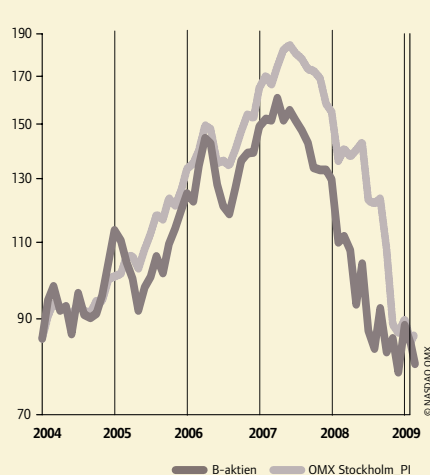
Nettoomsättning och rörelseresultat²⁾

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling ASSA ABLOY-aktien

¹⁾ Åren före 2004 omfattas inte av IFRS utan redovisas enligt då gällande principer.

²⁾ Exklusive omstruktureringposter år 2006 om -1 474 Mkr.

³⁾ Uppgifter för år 1999 och 2000 har justerats med anledning av byte av redovisningsprincip.

Nyckeltal ASSA ABLOY

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	34 918	33 550
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	5 526	5 458
Rörelsemarginal, %	15,8	16,3
Resultat efter finansnetto, Mkr ¹⁾	4 756	4 609
Resultat per aktie, kr ¹⁾	9,21	9,18
Soliditet, %	41,9	41,5
Utdelning per aktie, kr ²⁾	3,60	3,60
Eget kapital per aktie, kr	55,91	46,76
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	32 384	47 478

¹⁾ Exklusive struktur- och engångskostnader uppgående till 1 257 Mkr för 2008.

²⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	A	B	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	6 746 425	19 450 000 ¹⁾	26 196 425	7,2	16,1
Säkl	7 118 818	2 300 000	9 418 818	2,6	13,6
Melker Schörling AB	5 310 080	9 162 136	14 472 216	4,0	11,6
Alecta		23 800 000	23 800 000	6,5	4,4
Capital Group Fonder		18 631 900	18 631 900	5,1	3,5
Swedbank Robur Fonder		15 175 959	15 175 959	4,1	2,8
Oppenheimer Fonder		13 942 956	13 942 956	3,8	2,6
SEB Fonder		11 555 968	11 555 968	3,2	2,1
Harbor Funds Inc		10 578 608	10 578 608	2,9	2,0
Wärtsilä Corporation		7 270 350	7 270 350	2,0	1,4
Övriga aktieägare		214 874 834	214 874 834	58,6	39,9
Summa	19 175 323	346 742 711	365 918 034	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från SIS Ägarservice AB.

¹⁾ 450 000 st. aktier ägs av dotterföretaget Karpalund.

Infomedia i praktiken

Elanders är en global infomedia- och tryckerikoncern med lokal närvaro i tio länder på fyra kontinenter. Verksamheten bedrivs genom två affärsområden; Infologistics och User Manuals med inriktning på kundsegmenten Automotive, Förlag, Offentlig sektor, Industri & Handel och Tjänsteföretag.

Elanders erbjuder ett brett spektrum av tjänster inom offset- och digitaltryck samt infomedia.

Infomedia kan delas in i tre tjänsteområden: Information, Produktion och Distribution. Inom varje område ryms ett flertal olika tjänster och produkter och i varje uppdrag kombineras dessa till en unik helhetslösning.

Bredden och den geografiska täckningen har gjort Elanders till en global problemlösare för uppdragsgivare som behöver kommunicera internt eller externt på en eller flera marknader samtidigt.

Är indelat i två affärsområden

Elanders verksamhet är indelad i två affärsområden, Infologistics och User Manuals.

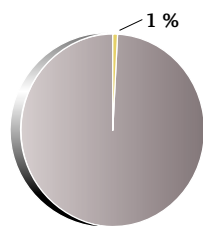
Affärsområde Infologistics erbjuder strukturerad av information, avancerad premedia, digitaltryck, offsettryck och fullfilmenttjänster och riktar sig mot samtliga kundsegment. Verksamheterna finns i Sverige, Norge, Storbritannien och Tyskland.

Affärsområde User Manuals huvudinriktning är högeffektiva leveranser av användarinformation för mobiltelefoner och annan konsumentelektronik. Denna affär handlar i huvudsak om trycksaksframställning med extremt höga krav på flexibilitet och korta ledtider. Kunderna finns främst inom segmentet Industri & Handel, där mobiltelefoni och konsumentelektronik utgör två viktiga delsegment. Verksamheter finns idag i Polen, Ungern, Kina, Italien, Rumänien och Brasilien.

2008 i sammandrag

- Omsättningen steg med 8 % och uppgick till 2 191 (2 036) Mkr.
- Rörelseresultatet uppgick till 16,0 (226,8) Mkr efter poster av engångsnatur om sammanlagt -89 (20) Mkr.
- Resultatet före skatt uppgick till -34,3 (184,1) Mkr.
- Nettoresultatet uppgick till -25,7 (172,2) Mkr eller -2,62 (18,06) kronor per aktie.
- Det operativa kassaflödet steg till 217 (-230) Mkr.
- Vikande efterfrågan från kunder inom konsumentelektronik, fordon och vitvaror i Sverige, Ungern och Italien är främsta anledningen till resultatförsämringen.
- I framför allt Sverige och Ungern vidtogs under fjärde kvartalet åtgärder för att anpassa kostnaderna till det ändrade orderläget, vilket bland annat innebar att cirka 250 medarbetare i Europa varslades om uppsägning.
- Fortsatta framgångar i Kina och Tyskland som fick flera nya affärer under året med bland andra Audi, Siemens, BMW, Volkswagen, NEC och Sanyo.
- Under året förvärvades Seiz Printing Inc i USA och Mairs Graphische Betriebe GmbH i Tyskland.
- Styrelsen och verkställande direktören föreslår att ingen utdelning lämnas för 2008 (4,50 kr per aktie).

Latours innehav i Elanders per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 56

Latours ägarandel av Elanders:

- röstandel, %: 14,7

- kapitalandel, %: 22,6

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Tore Åberg

ELANDERS i korthet

Global helhetsleverantör. Elanders erbjuder helhetslösningar som spänner över hela kedjan från informationsinsamling till produktion och distribution.

Fortsatta framgångar i Tyskland och Kina. Under året tecknade Elanders nya avtal med bland andra Audi, Siemens, BMW, Volkswagen, NEC och Sanyo.

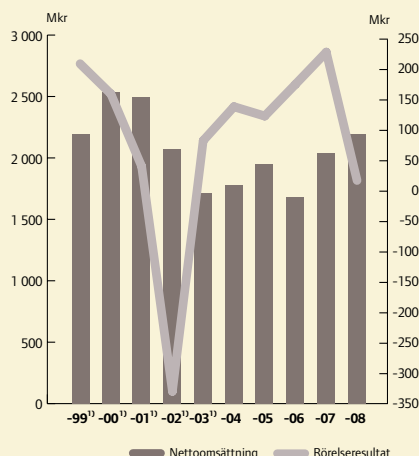
Styrelseordförande: Carl Bennet

VD: Patrick Holm

Aktien: Elanders B-aktie handlas på OMX Nordiska Börs, Stockholm Small Cap, under kortnamnet ELAN B. Företaget har varit noterat sedan den 9 januari 1989.

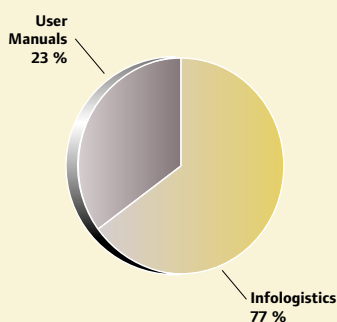
Ytterligare information på:
www.elanders.com

Nettoomsättning och rörelseresultat

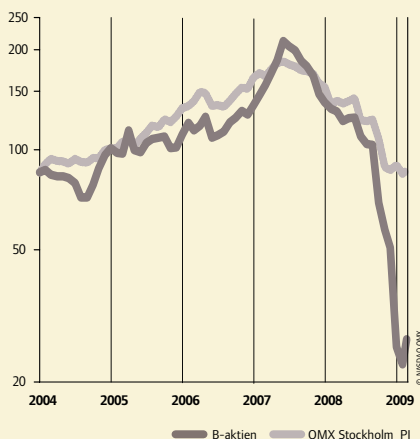

¹⁾ Åren före 2004 omfattas inte av IFRS utan redovisas enligt då gällande principer.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Elanders-aktien

Nyckeltal Elanders

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	2 191	2 036
Rörelseresultat, Mkr	16	227
Rörelsemarginal, %	0,01	11,14
Resultat efter finansnetto, Mkr	-34	184
Resultat per aktie, kr	-2,62	18,06
Soliditet, %	36,8	38,9
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	-	4,50
Eget kapital per aktie, kr	89,88	88,54
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	249	1 357

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	A	B	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Carl Bennet, bolag	583 333	1 676 456	2 259 789	23,1	50,0
Investment AB Latour		2 210 000	2 210 000	22,6	14,7
HQ Fonder		824 433	824 433	8,4	5,5
Odin Fonder		603 341	603 341	6,2	4,0
Swedbank Robur Fonder		557 603	557 603	5,7	3,7
SEB Fonder		361 123	361 123	3,7	2,4
Skandia Livförsäkring		231 973	231 973	2,4	1,5
Fjärde AP-fonden		142 200	142 200	1,5	0,9
Övriga aktieägare		2 574 537	2 574 537	26,4	17,3
Summa	583 333	9 181 666	9 764 999	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

FAGERHULT

Här är ljuset en exakt vetenskap

Kunskapen om ljusets betydelse för mänsklig verksamhet och välbefinnande är det centrala i Fagerhult. Med drygt 1 900 anställda är den Nordens största och en av Europas ledande belysningskoncerner.

Fagerhult utvecklar, tillverkar och marknadsför belysningsystem för publika utom- och inomhusmiljöer och för inredning. Verksamheten bedrivs med ständigt fokus på design, funktion, flexibilitet och energibesparande lösningar. Koncernen har säljbolag i mer än 15 länder och produktionsenheter i Europa, Kina och Australien.

I Fagerhults tillväxtstrategi ingår att bli en av de tre största aktörerna på belysningsmarknaden i Europa. Ett starkt fokus på affärsstrategin är en förutsättning för att lyckas. Som en del av detta arbete sker förvärv av företag med intressant verksamhet och potential.

Trender på marknaden

Trenden på Fagerhults marknader går mot ett tydligt ökat intresse för ljusstyrning. Det beror inte enbart på ett ökat intresse för energibesparing. Även behovet av god arbetsmiljö bidrar till att driva utvecklingen. Särskilt när publika miljöer planeras är effektiv belysning ledorden.

I grunden ligger människans anpassning för att leva med dagsljusets variation. Vi kräver olika belysningsnivåer för att må bra. Det påverkar också vår prestationsnivå. Möjligheten att själv reglera till sin egen komfortnivå får större och större betydelse.

Fagerhults affärsområden

Verksamheten bedrivs sedan hösten 2008 inom tre affärsområden. Professionell Belysning, Butiksbelysning och Utomhusbelysning.

Affärsområde Professionell Belysning omfattar försäljning av inomhusbelysning för publika miljöer som kontor, skolor, sjukhus och industrier. Affärsområdet är störst i koncernen med ungefär 74 procent av Fagerhults försäljning.

Affärsområde Butiksbelysning omfattar försäljning av belysningsystem, ljuskällor och service till butiker. Butiksbelysning står för cirka 16 procent av försäljningen.

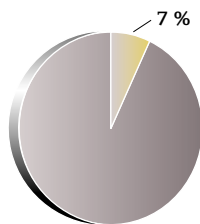
Affärsområde Utomhusbelysning omfattar försäljning av utomhusprodukter för belysning av byggnader, parker, fritidsområden, gångvägar etc. Utomhusbelysning svarar för cirka 6 procent av försäljningen.

Under augusti 2008 avyttrades företaget Belid. Det var det enda kvarvarande bolaget inom affärsområdet Inomhusbelysning – som stod för cirka 4 procent av Fagerhults totala försäljning under året. I samband med avyttringen av Belid lades affärsområdet ned.

2008 i sammandrag

- Rörelseresultatet förbättrades med 38 %.
 - Rörelseresultat: 272,4 (197,6) Mkr.
 - Resultat efter skatt: 184,1 (135,0) Mkr.
 - Resultat per aktie: 14,62 (10,69) kronor.
- Tillväxten under året var 11,4 % justerat för köpta och sålda verksamheter.
 - Nettoomsättning: 2 770 (2 527) Mkr.
 - Orderingång: 2 724 (2 802) Mkr. Justerat för förvärv och avyttringar är det likvärdigt med föregående år.
- Utdelning föreslås med 5,50 (4,50) kronor per aktie.

Latours innehav i Fagerhult per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 497

Latours ägarandel av Fagerhult:

– röstandel, %: 32,6
– kapitalandel, %: 32,6

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Eric Douglas, Fredrik Palmstierna, Jan Svensson

Fagerhult i korthet

Tillväxten fortsätter. Fagerhults ambition är att bli en av Europas tre största aktörer. Årets tillväxt, justerad för köp och försäljningar, var 11,4 procent.

Rekordresultat för 2008. Fagerhult gjorde sitt bästa resultat någonsin med ett rörelseresultat som var 38 procent bättre än 2007.

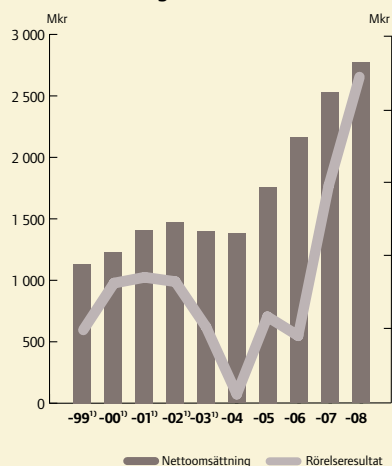
Styrelseordförande: Jan Svensson.

VD: Per Borgvall (till och med den sista februari 2009. Han efterträds av Johan Hjertonsson under våren 2009).

Aktien: Fagerhult-aktien handlas på OMX Nordiska Börs, Stockholm Mid Cap, under kortnamnet FAG. Företaget noterades 1997 på Stockholmsbörsen och fanns tidigare på O-listan.

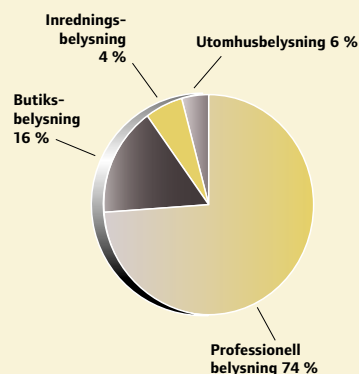
Ytterligare information på:
www.fagerhultgroup.com

Nettoomsättning och rörelseresultat¹⁾

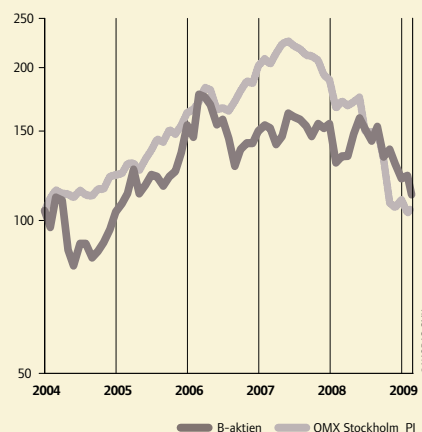

¹⁾ Åren före 2004 omfattas inte av IFRS utan redovisas enligt då gällande principer.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Fagerhult-aktien

Nyckeltal Fagerhult

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	2 770	2 527
Rörelseresultat, Mkr	272	198
Rörelsemarginal, %	9,8	7,8
Resultat efter finansnetto, Mkr	260	190
Resultat per aktie, kr	14,62	10,69
Soliditet, %	41,0	35,0
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	5,50	4,50
Eget kapital per aktie, kr	55,98	47,80
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	1 555	1 992

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	4 106 800	32,6	32,6
Gustaf Douglas, familj och bolag	2 679 000	21,2	21,2
Säkl	1 900 000	15,1	15,1
Fam Svensson, familj, stiftelse och bolag	945 025	7,5	7,5
Lannebo Fonder	518 196	4,1	4,1
Fjärde AP-fonden	325 000	2,6	2,6
Fam Palmstierna	222 107	1,8	1,8
Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling	140 000	1,1	1,1
Övriga aktieägare	1 775 872	14,0	14,0
Summa	12 612 000	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

Ledande kommunikationsteknologi för industriella nätverk

HMS utvecklar, tillverkar och marknadsför flexibla, innovativa och pålitliga kommunikationslösningar för att koppla samman produktionsutrustning med industriella nätverk samt för att koppla samman olika industriella nätverk med varandra. Mer än 90 procent av företagets försäljning sker utanför Sverige. Under 2008 utsågs HMS till Sveriges bästa exportföretag av Exportrådet.

HMS är en världsledande leverantör av kommunikationsteknologi för industriell automation. Vid huvudkontoret i Halmstad bedrivs all utveckling och huvuddelen av tillverkningen. Försäljningskontor finns i Tokyo, Beijing, Karlsruhe, Chicago, Milano och Mulhouse.

HMS har en kundbas på över 1 000 företag. De viktigaste geografiska marknaderna är Japan, USA och Tyskland. HMS, som har 160 medarbetare, har de senaste tre åren haft en genomsnittlig organisk tillväxt på 20 procent per år.

Två produktkategorier

HMS utvecklar och tillverkar nätverkskort som möjliggör kommunikation mellan automationsenheter i industriella nätverk eller mellan två nätverk.

I mycket enkla termer betyder det att HMS är specialister på hur exempelvis en motor eller industrirobot kan styras. Företagets verksamhet bygger på denna kunskap. Ett nätverkskort fungerar som en kommunikationscentral i en maskin eller i ett nätverk.

HMS produkter kan delas in i två produktkategorier, Embedded Products och Gateways. Embedded, eller inbäddad på svenska, innebär att produkten är inbyggd i en annan produkt. Inom Embedded Products är nätverkskorterna avsedda för automationsenheter, exempelvis motorstyrningar, sensorer, vågsystem eller pneumatik.

Med kunskapen från Embedded Products har HMS

utvecklat sitt andra produktområde, Gateways. En gateway är inte ett nätverkskort, utan snarare två kombinerade kort, men fungerar på ett liknande sätt. Den är dock inte en del av en maskin utan ligger utanför, som en port mellan ett nätverk och en maskin eller mellan två nätverk. En gateway kan liknas vid en trafikväxlare som översätter informationen från ett nätverk så att den kan tas emot av ett annat nätverk. HMS produkter säljs och marknadsförs under varumärket Anybus®.

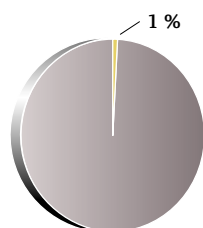
Sammantaget erbjuder HMS produkter en möjlighet till komplett sammanlänkning och därmed styrning och övervakning av produktionsenheter.

2008 i sammandrag

- Försäljningen ökade med 17 % till 317 (270) Mkr.
- Rörelseresultatet förbättrades med 56 % till 85 (54) Mkr.
 - Disciplinerad kostnadsutveckling och skalfördelar ökar rörelsemarginalen till 27 %.
 - Nödvändiga rekryteringar av utvecklingsingenjörer för att fullgöra strategiskt viktiga kundorder samt komplettering av säljorganisation utförs under 2009.
- Ökat antal nya design-wins* lyfter det totala antalet till 731 (651). Nya design-wins hos högvolumkunder bidrar till långsiktig tillväxt.

* En så kallad design-win innebär att HMS Networks teknologi har valts för den produkt som kunden ska producera.

Latours innehav i HMS Networks per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 77

Latours ägarandel av HMS Networks:

– röstandel, %:	12,6
– kapitalandel, %:	12,6

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Ingen representant vald

HMS Networks i korthet

Bidrar till ökad kontroll och effektivitet hos kunderna. HMS utvecklar och tillverkar nätverkskort som möjliggör kommunikation mellan automationsenheter.

Sveriges bästa exportföretag 2008. Över 90 procent av försäljningen sker utanför Sverige. Under året fick företaget ta emot Stora Exportpriset.

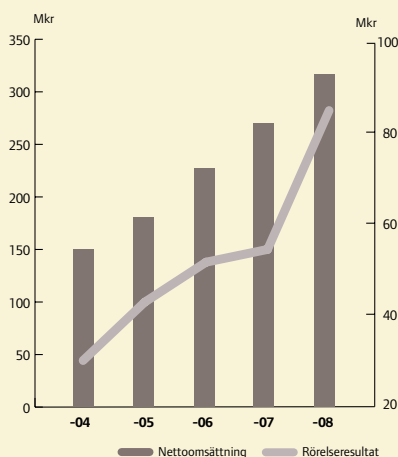
Styrelseordförande: Urban Jansson

VD: Nicolas Hassbjer (t.o.m. den 2 april då han efterträds av Staffan Dahlström).

Aktien: HMS handlas på NASDAQ-OMX Nordiska Börs i Stockholm i kategorin Small Cap, Information Technology, under kortnamnet HMS. Aktien har varit noterad sedan den 19 oktober 2007.

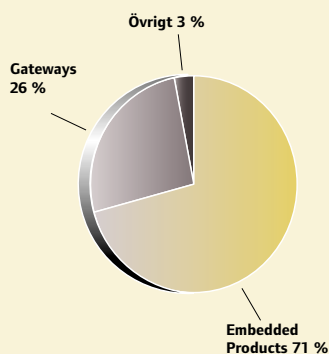
Ytterligare information på:
www.hms.se

Nettoomsättning och rörelseresultat¹⁾

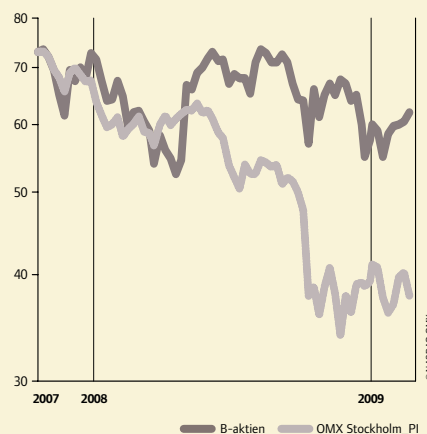

¹⁾ År 2004 omfattas inte av IFRS utan redovisas enligt då gällande principer.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling HMS Networks-aktien

Nyckeltal HMS Networks

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	317	270
Rörelseresultat, Mkr	85	54
Rörelsemarginal, %	26,9	20,2
Resultat efter finansnetto, Mkr	81	42
Resultat per aktie, kr	5,43	2,81
Soliditet, %	56,6	52,1
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	1,50	1,00
Eget kapital per aktie, kr	21,23	17,24
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	608	769

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Nicolas Hassbjer	1 585 748	15,0	15,0
Staffan Dahlström	1 585 748	15,0	15,0
Investment AB Latour	1 330 000	12,6	12,6
SEB Fonder	1 065 200	10,1	10,1
Danske Capital	656 200	6,2	6,2
Lannebo Fonder	631 000	6,0	6,0
Swedbank	443 294	4,2	4,2
Banco Fonder	214 000	2,0	2,0
DEKABANK	203 200	1,9	1,9
Övriga aktieägare	2 857 260	27,0	27,0
Summa	10 571 650	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

Loomis hanterar samhällets kontantflöden

Loomis erbjuder ett brett sortiment av helhetslösningar för värdehantering. Tjänsterna, som huvudsakligen riktar sig till banker, detaljhandelskedjor och butiker samt andra kommersiella affärsverksamheter, ger kunderna en säker och effektiv hantering av allt fysiskt kontantflöde i deras verksamhet. Loomis är verksam i Europa och USA.

Loomis, som tidigare var en del av Securitas, delades ut till Securitas aktieägare och noterades på Stockholmsbörsen under den senare delen av hösten 2008. Första handelsdagen var den 9 december.

Loomis erbjuder Värde transporter, Kontanthantering samt Tekniska tjänster (specialiserad service och underhåll av uttagsautomater).

Loomis lösningar är högkvalitativa, kostnadseffektiva och sänker kraftigt riskerna för kundernas personal. Genom innovativa helhetslösningar strävar Loomis efter att öka effektiviteten i samhällets kontantflöde. Tjänstutbudet är tillgängligt i såväl USA som Europa.

Riskhantering är kärnverksamheten

Riskhantering är ett centralt inslag i samtliga Loomis tjänster. Att hantera risker för kunder med olika behov samt att skydda personal och egendom är en del av kundvärdet.

Förståelse för och värdering av alla risker som finns i samhällets kontantflöde samt hantering och kontroll av dessa risker har därför en central roll i företaget.

Loomis marknader

Loomis har verksamhet i tolv länder: USA, Sverige, Norge, Finland, Danmark, Storbritannien, Frankrike, Österrike, Schweiz, Slovenien, Spanien och Portugal.

Företagets cirka 20 000 medarbetare är verksamma på över 370 platskontor. Trots sin internationella spänn-

vidd är Loomis verksamhet mycket lokal i det praktiska arbetet. Men den breda internationella närvaron är en viktig tillgång, eftersom den bidrar med en stor samlad erfarenhet av värdehantering från olika delar av världen.

2008 i sammandrag

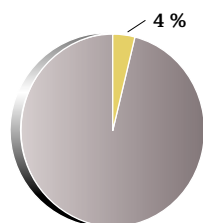
- Intäkterna var under perioden 11 258 (10 591) Mkr.*
- Den organiska tillväxten uppgick till 3 (1) %.
- Rörelseresultatet (EBITA)** förbättrades till 748 (566) Mkr* och rörelsemarginalen till 6,6 (5,3) %.*
- Resultatet före skatt uppgick till 569 (317) Mkr* och resultatet efter skatt till 424 (187) Mkr.*
- Vinsten var 5,80 (2,57) kronor per aktie.* , ***
- Föreslagen utdelning är 2,25 kronor per aktie.

* Jämförelsesiffror för 2007 är justerade för den avyttrade LCM-verksamheten i Storbritannien samt för förändringar i kapitalstrukturen. Se Prospekt för notering av aktier 2008 (s.43) för ytterligare information. I koncernens årsredovisning för 2007 var rapporterade intäkter 11 397 Mkr, rörelseresultatet (EBITA) 259 Mkr, rörelsemarginalen 2,3 procent, resultatet före skatt -565 Mkr, resultatet efter skatt -881 Mkr och vinsten per aktie -2,41 kronor.

** Resultat före räntor, skatt och avskrivningar på förvävsrelaterade immateriella anläggningstillgångar. Exkluderar även förvävsrelaterade omstruktureringsekstnader och andra jämförelsestörande poster om 0 (-677) Mkr.

*** Aktiestrukturen i Loomis AB har under året förändrats genom en sammanläggning av aktier (1:5). Justering av vinst per aktie har skett för att återspegla denna förändring.

Latours innehav i Loomis per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj
av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 265

Latours ägarandel av Loomis:

– röstandel, %: 12,1
– kapitalandel, %: 7,4

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

LOOMIS i korthet

Cirka 20 000 medarbetare. Loomis är en internationell aktör med cirka 20 000 medarbetare som arbetar vid företagets 370 platskontor i Europa och USA.

Helhetslösningar för värdehantering. Loomis lösningar innebär utöver kostnadseffektivitet även sänkt risk för kundernas personal.

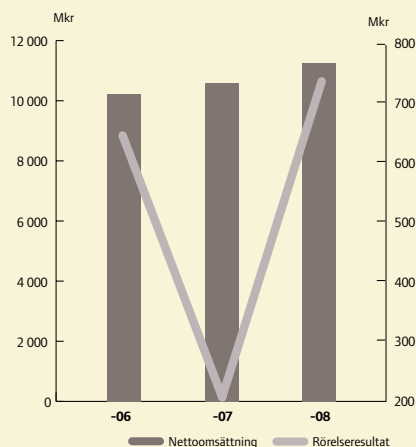
Styrelseordförande: Jacob Palmstierna

VD: Lars Blecko

Aktien: Loomis-aktien handlas sedan den 9 december 2008 på NASDAQ-OMX Nordiska Börs, Stockholm Mid Cap, under kortnamnet LOOM B.

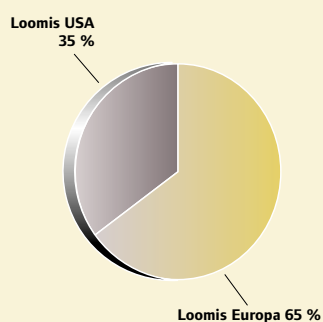
Ytterligare information på:
www.loomis.com

Nettoomsättning och rörelseresultat¹⁾

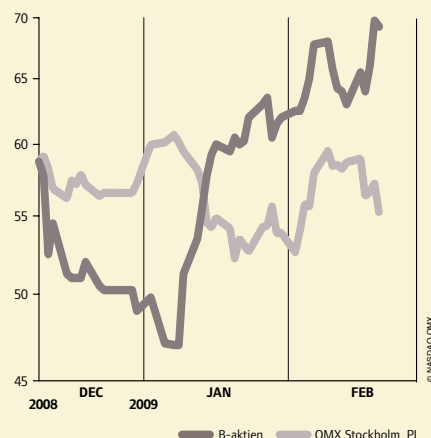

¹⁾ Exklusive jämförelsestörande poster.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Loomis-aktien

Nyckeltal Loomis

	Helår 2008	Helår 2007 ¹⁾
Nettoomsättning, Mkr	11 258	10 591
Rörelseresultat, Mkr	733	406
Rörelsemarginal, %	6,5	3,8
Resultat efter finansnetto, Mkr	569	75
Resultat per aktie, kr	5,80	2,57
Soliditet, %	33,4	18,0
Utdelning per aktie, kr ²⁾	2,25	-
Eget kapital per aktie, kr	40,77	20,62
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	3 578	-

¹⁾ Uppgifter för 2007 avser proforma.

²⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	A	B	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Säkl	1 728 520	800 000	2 528 520	3,5	17,4
Investment AB Latour	800 000	4 618 000	5 418 000	7,4	12,1
Melker Schörling AB	900 000	3 200 300	4 100 300	5,6	11,7
Alecta		3 630 000	3 630 000	5,0	3,5
SEB Investment Management		3 173 881	3 173 881	4,3	3,1
Swedbank Robur Fonder		2 194 461	2 194 461	3,0	2,1
JP Morgan Chase		1 975 184	1 975 184	2,7	1,9
Caceis Bank		1 672 034	1 672 034	2,3	1,6
Andra AP-fonden		1 581 734	1 581 734	2,2	1,5
AMF Pension		1 504 580	1 504 580	2,1	1,4
Övriga aktieägare		45 233 086	45 233 086	61,9	43,7
Summa	3 428 520	69 583 260	73 011 780	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

MUNTERS

Miljövänliga och energieffektiva tekniker

Munters vision är att vara en globalt ledande leverantör av energieffektiva lösningar för luftbehandling och skadebegränsning baserat på expertkunskap inom tekniker för fukt- och klimatkontroll.

Munters kunder finns i en rad olika segment, varav de största är försäkrings-, livsmedels-, läkemedels- och elektronikindustrierna. Tillverkning och försäljning sker genom egna bolag i fler än 30 länder. Koncernen har närmare 4 300 anställda.

Globala divisioner

Munters verksamhet är organiserad i tre globala divisioner, två produktdivisioner; Dehumidification och HumiCool, samt en servicedivision, MCS (Moisture Control Services). Inom produktdivisionerna kan tre fokuserade marknader urskiljas:

- Industriell processluftbehandling
- Komfortorienterad klimatkontroll
- Klimatkontroll för jordbruksindustrin

Sex kärntekniker som erbjuds inom fokusområdena

Inom företagets fokusmarknader applicerar Munters ett antal kärntekniker:

- Avfuktning
- Värmeväxlarteknologi
- Befuktning
- Droppavskiljning
- Luftkylning och värmning
- Föroreningseliminering

Inom servicedivisionen MCS, bygger Munters vidare på sin position som världsledande inom skadesanering och temporär klimatkontroll genom att dra fördel av den

pågående globala konsolideringen inom försäkrings- och skadesaneringsbranscherna.

Strategisk inriktning

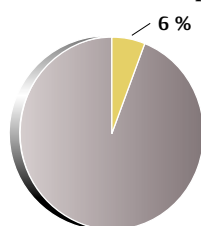
Från att ha varit huvudsakligen inriktat på fuktkontroll utvidgas affärsidén successivt mot närliggande områden. I denna process fortsätter Munters att fokusera på kundapplikationsdrivna, avancerade, energieffektiva, högkvalitativa produktlösningar och tjänster som ligger nära Munters traditionella expertisområden.

Genom att successivt bredda produkt- och serviceportföljen och integrera framåt tar Munters en större del av värdekedjan inom valda nischer samtidigt som marknadspotentialen ökar.

2008 i sammandrag

- Orderingången ökade till 6 515 (6 407) Mkr.
- Nettoomsättningen ökade till 6 570 (6 262) Mkr.
- Rörelseresultat före immateriella avskrivningar och kostnader av engångskaraktär uppgick till 525 (597) Mkr, motsvarande en rörelsemarginal om 8,0 (9,5) %.
- Kostnader för MEP2-programmet, som nu är avslutat, samt övriga kostnader av engångskaraktär uppgick till 154 Mkr.
- Nettoresultatet efter skatt uppgick till 165 (336) Mkr.
- Resultat per aktie uppgick till 2,21 (4,49) kronor.
- Styrelsen föreslår att ingen utdelning lämnas för 2008 (2,50 kronor per aktie).

Latours innehav i Munters per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 401

Latours ägarandel av Munters:

– röstandel, %: 14,8
– kapitalandel, %: 14,8

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

Munters i korthet

Bra inomhusluft skapar bättre arbetsmiljö.
Munters erbjuder lösningar för att styra luftfuktighet, kyla och värme på ett energieffektivt sätt.

Minskad miljöbelastning och bättre ekonomi.
Genom att avfukta och sanera, i stället för att riva ut och bygga nytt, sparas både pengar och miljö.

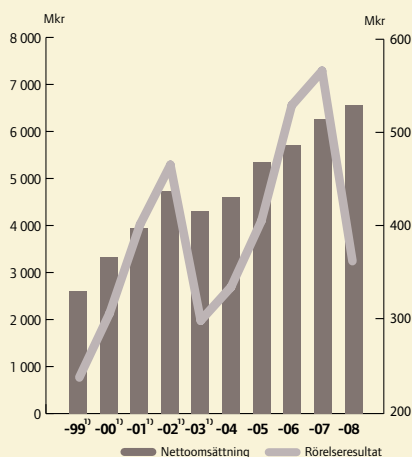
Styrelseordförande: Anders Ilstam

VD: Lars Engström

Aktien: Munters-aktien handlas på NASDAQ-OMX Nordiska börs, Stockholm Mid Cap, under kortnamnet MTRS. Aktien har varit noterad sedan 21 oktober 1997.

Ytterligare information på:
www.munters.com

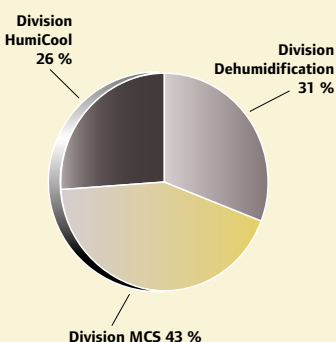
Nettoomsättning och rörelseresultat²⁾

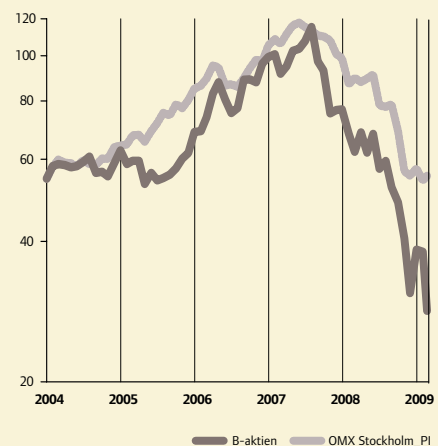
¹⁾ Åren före 2004 omfattas inte av IFRS utan redovisas enligt då gällande principer.

²⁾ Exklusive jämförelsestörande poster om 15 Mkr år 2000.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Munters-aktien

Nyckeltal Munters

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	6 570	6 262
Rörelseresultat, Mkr	362	566
Rörelsemarginal, %	5,5	9,0
Resultat efter finansnetto, Mkr	285	526
Resultat per aktie, kr	2,21	4,49
Soliditet, %	27,8	31,1
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	-	2,50
Eget kapital per aktie, kr	17,28	16,16
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	2 880	5 756

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	10 950 000	14,8	14,8
AB Industrivärden	10 950 000	14,8	14,8
AFA Försäkring	5 622 637	7,6	7,6
Swedbank Robur Fonder	4 486 954	6,1	6,1
Nordea Fonder	4 403 139	6,0	6,0
Aviva Plc	3 761 305	5,1	5,1
State of New Jersey Pension Fund	3 600 000	4,9	4,9
Fjärde AP-fonden	2 631 000	3,6	3,6
SHB/SPP Fonder	1 805 969	2,4	2,4
AMF Pension	1 400 000	1,9	1,9
Övriga aktieägare	24 322 046	32,8	32,8
Summa	73 933 050	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

Nederman

Skapar miljövänliga och säkra arbetsplatser

Nederman är ett världsledande miljöteknikbolag som utvecklar lösningar inom arbetsmiljöområdet. Det började med fläktar för bättre ventilation inom bland annat metallbearbetande industri. Idag erbjuder Nederman ett brett program med produkter och system för infångning och filtrering av luft som innehåller skadliga substanser.

Nederman utvecklar, producerar och marknadsför egna produkter och system för utsug av damm, rök, bilavgaser, partiklar samt utrustning för industriell rengöring. Dessa baseras på vakuumtekniker som omspannar hela skalan från högvakuum till medel- och lågvakuum. Nederman producerar och säljer även ett omfattande program av slang- och kabelupprullare för vatten, luft, olja och andra media.

Under 2008 förvärvades Arboga-Darenth, som tillsammans med produkter ur Nedermans sortiment bildar ett nytt applikationsområde – Machining.

Nedermans system bidrar på flera sätt till att skapa rena, effektiva och säkra arbetsplatser jorden runt. Företagets åtagande till kund omfattar allt från förstudier och projektering till installation, driftsättning och service. Företaget är organiserat i två affärsområden: Extraction and Filter Systems och Hose and Cable Reels.

Tillverkningen är certifierad enligt ISO 9001 och ISO 14000. Enheter för produktion och sammansättning finns i Sverige, Norge, Kanada och Kina.

Ökad medvetenhet kring miljöfrågor

Under de senaste åren har intresset för personlig arbetsmiljö och miljöfrågor ökat. Detta är en global trend. Betydelsen av en hälsosam miljö där alla har möjlighet att påverka utvecklingen ökar allt mer. Många länder har infört nya lagar och striktare regler. Detta är en utveckling som kommer att fortsätta.

Ett globalt företag

Nedermans produkter och system marknadsförs via egna dotterbolag i 25 länder samt agenter och distributörer i mer än 50 länder. Koncernen har cirka 760 anställda.

Europa är Nedermans största marknad. Inom Nya Marknader sker en snabb expansion, främst i Indien, Kina och Brasilien, där det finns en stor potential för utrustning att förbättra arbetsmiljön.

Nedermans fortsatta ambition

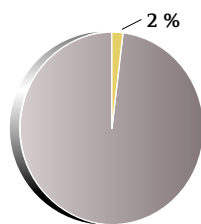
Nederman fortsätter arbetet med att utveckla nya marknader och nya kundsegment. Expansionen sker genom ökad försäljning av system direkt till slutanvändaren och genom ett ökat fokus på eftermarknadsförsäljning.

2008 i sammandrag

- Omsättningen ökade med 22 % till 1 272 (1041) Mkr.
- Orderingången ökade med 16 % till 1 255 (1 082) Mkr.
- Rörelseresultatet ökade med 23 % till 141 (114) Mkr.
- Rörelsemarginalen uppgick till 11,1 (11,0) %.
- Resultat efter skatt ökade med 19 % till 93 (75) Mkr.
- Resultat per aktie var 7,90 (6,42) kronor.
- Styrelsen föreslår en utdelning på 2,50 (2,50) kronor per aktie.

Fotnot: Jämförelsesiffror föregående år exkluderar kostnader för börsintroduktionen som belastade rörelseresultatet under helåret med 7 Mkr och nettoresultatet med 4 Mkr.

Latours innehav i Nederman per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 158

Latours ägarandel av Nederman:

– röstandel, %: 26,5
– kapitalandel, %: 26,5

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

Nederman i korthet

Ren, säker och effektiv arbetsmiljö är den röda tråden i Nedermans verksamhet. Företaget erbjuder bland annat filtrering av skadliga partiklar.

Många länder har infört nya lagar och striktare regler för arbetsmiljö. Detta är en utveckling som kommer att fortsätta och som gynnar Nederman.

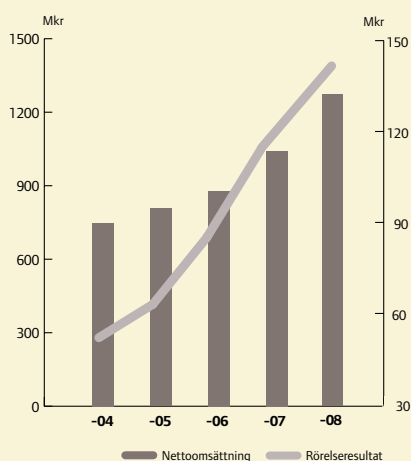
Styrelseordförande: Jan Svensson

VD: Sven Kristensson

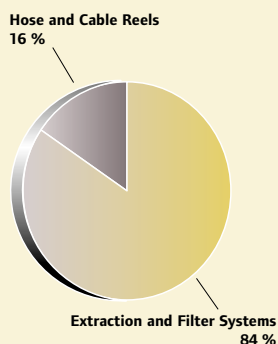
Aktien: Nederman-aktien noterades på NASDAQ-OMX Nordiska börs, Stockholm Small Cap, den 16 maj 2007. Aktien handlas under kortnamnet NMAN.

Ytterligare information på:
www.nederman.com

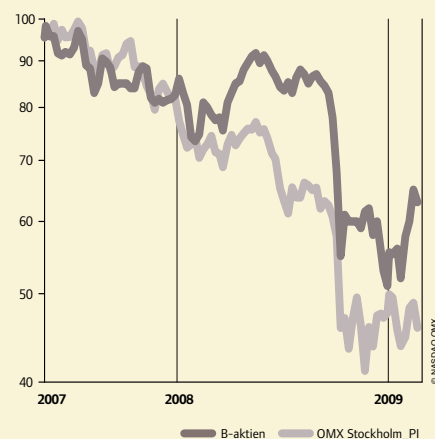
Nettoomsättning och rörelseresultat

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Nederman-aktien

Nyckeltal Nederman

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	1 272	1 041
Rörelseresultat, Mkr	141	114
Rörelsemarginal, %	11,1	11,0
Resultat efter finansnetto, Mkr	126	105
Resultat per aktie, kr	7,90	6,42
Soliditet, %	50,0	50,2
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	2,50	2,50
Eget kapital per aktie, kr	45,16	38,56
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	597	967

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Investment AB Latour	3 100 000	26,5	26,5
Ernstström Finans	1 172 000	10,0	10,0
IF Skadeförsäkringar	1 160 400	9,9	9,9
Lannebo Microcap	878 000	7,5	7,5
Aktia Sparbank	400 000	3,4	3,4
United Nation Staff Pension Fund	339 605	2,9	2,9
BP2/Henderson Pan European	328 950	2,8	2,8
Robur småbolagsfonder	297 650	2,5	2,5
Clearstream Banking	289 704	2,5	2,5
Handelsbanken	180 000	1,5	1,5
Övriga aktieägare	3 569 031	30,5	30,5
Summa	11 715 340	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

Niscayah – för kunder som prioriterar säkerhet

Niscayah är en komplett säkerhetspartner med kundens totala säkerhetsbehov i fokus. Det långsiktiga målet är att bli en ledande säkerhetspartner på samtliga marknader där Niscayah är verksam.

Niscayah, som tidigare var verksam under namnet Securi-tas Systems, erbjuder och integrerar högteknologiska IT-baserade säkerhets- och övervakningslösningar till företag och organisationer med höga krav på säkerhet. Genom grundliga riskanalyser erbjuds lösningar som adderar värde och minimerar störningar i kundernas operativa verksamhet. Säkerhetslösningarna ger kunden möjlighet att kontrollera sin riskmiljö på ett tids- och kostnads-effektivt sätt.

Mål och strategi

Det långsiktiga verksamhetsmålet är att bli en ledande partner inom säkerhetssystem. Niscayah fokuserar på att växa både organiskt och genom förvärv på de stora marknaderna i Europa och USA.

De främsta finansiella målen är att nå en total försäljningstillväxt på mer än 10 procent årligen samt att avkastningen på sysselsatt kapital ska överstiga 20 procent. Strategin för att nå målen vilar på tre grundpelare: kundfokus, kunskap och tillväxt.

Kunder med behov av effektiva säkerhetslösningar

Utmärkande för Niscayahs kunder är att de har en definierad risk i verksamheten, vilket innebär att behovet av effektiva säkerhetslösningar är stort. Många av bolagets kunder har verksamhet i flera länder och/eller på flera geografiska platser i ett land. Kunden kan dra nytta av såväl Niscayahs internationella närvaro som skalbara lösningar.

Försäljning av system och tjänster

Niscayahs försäljning utgörs av projektgenomförande med installation av säkerhetssystem (60 procent), samt tjänster och service relaterade till systemen i form av underhåll, övervakning, larmförmedling, säkerhetscenter och andra kundtjänstfunktioner (40 procent).

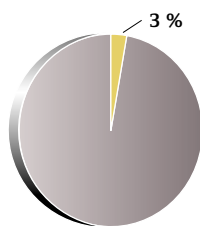
Det finns ett starkt samband mellan projektgenomförande och försäljning av tjänster och service, varav det sistnämnda utgör en allt viktigare del av Niscayahs strategi.

2008 i sammandrag

- Försäljningen ökade med 10 % till 8 009 (7 260) Mkr.
- Nedskrivning av goodwill, huvudsakligen hänförlig till verksamheten i Storbritannien, har påverkat resultatet med 490 Mkr.
- Rörelseresultatet före kostnader för omstruktureringsprogrammet och nedskrivning av goodwill minskade med 18 % och uppgick till 537 (658) Mkr, vilket gav en rörelsemarginal på 6,7 (9,1) %.
- Resultatet före skatt uppgick till 399 (590) Mkr.* Valutakurseffekter har påverkat finansnettot med -12 (0) Mkr.
- Nettoresultatet uppgick till -440 (423) Mkr.
- Resultat per aktie uppgick till -1,21 (1,16) kronor.
- Styrelsen föreslår en utdelning om 0,30 (0,50) kronor per aktie.

* Före omstruktureringsprogram 275 Mkr och nedskrivning av goodwill 490 Mkr.

Latours innehav i Niscayah per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj
av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr:	182
Latours ägarandel av Niscayah:	
– röstandel, %:	12,3
– kapitalandel, %:	7,7
Styrelseledamöter med anknytning till Latour:	Carl Douglas, Anders Böös

Niscayah i korthet

Ökade omvärldsrisker, ny teknik och högre kundkrav på integrerade och gränsöverskridande lösningar är några faktorer som driver Niscayahs tillväxt.

Niscayahs drygt 6 000 medarbetare är verksamma i 14 europeiska länder samt i USA, Hong Kong och Australien.

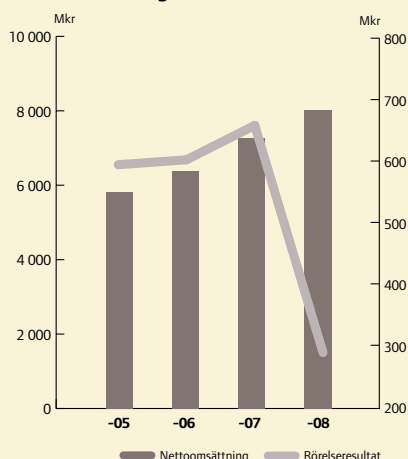
Styrelseordförande: Jorma Halonen

VD: Juan Vallejo

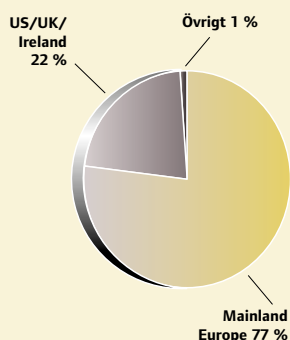
Aktien: Niscayah-aktien handlas på OMX Nordiska börs, Stockholm Mid Cap, under kortnamnet NISC B. Aktien har varit noterad sedan 29 september 2006.

Ytterligare information på:
www.niscayah.com

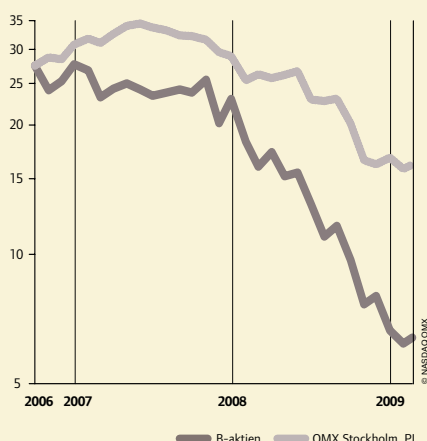
Nettoomsättning och rörelseresultat¹⁾

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Niscayah-aktien

¹⁾ Bolaget bildades år 2006 genom avknoppning från Securitas. Uppgifterna för år 2005 och 2006 avser proforma.

Nyckeltal Niscayah

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	8 009	7 260
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	537	658
Rörelsemarginal, %	6,7	9,1
Resultat efter finansnetto, Mkr	-366	590
Resultat per aktie, kr	-1,21	1,16
Soliditet, %	28,0	37,0
Utdelning per aktie, kr ²⁾	0,30	0,50
Eget kapital per aktie, kr	5,30	6,83
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	2 428	8 396

¹⁾ Före kostnader för omstruktureringsprogram och nedskrivning av goodwill för 2008.

²⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	A	B	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Säkl	8 642 600	4 437 500	13 080 100	3,6	17,5
Investment AB Latour	4 000 000	24 000 000	28 000 000	7,7	12,3
Melker Schöring AB	4 500 000	19 138 100	23 638 100	6,5	12,3
Swedbank Robur Fonder		26 438 944	26 438 944	7,2	5,1
SEB Investment Management		26 365 759	26 365 759	7,2	5,1
Templeton		20 628 507	20 628 507	5,7	4,0
Alecta		19 210 000	19 210 000	5,3	3,7
Fidelity		17 212 812	17 212 812	4,7	3,3
Didner & Gerge		15 237 800	15 237 800	4,2	2,9
Columbia Wanger Asset Management		15 000 000	15 000 000	4,1	2,9
Övriga aktieägare	160 246 675	160 246 675	160 246 675	43,8	30,9
Summa	17 142 600	347 916 097	365 058 697	100,0	100,0

Ett av Europas ledande teknikhandelsföretag

OEM är en av Europas ledande teknikhandelskoncerner inom industriella komponenter och system på utvalda marknader i norra, centrala och östra Europa. Koncernen består av 26 rörelsedrivande enheter med verksamhet i 13 länder.

OEM erbjuder ett brett och djupt sortiment av industriella komponenter och system från ledande leverantörer.

Genom en väl utvecklad lokal marknadsorganisation och effektiv logistik utgör OEM ett bättre alternativ än leverantörens egna säljbolag.

OEM bidrar med hög kunskap och service och marknadsför produkterna utifrån respektive marknads specifika förutsättningar.

Ny koncernstruktur för fortsatt tillväxt

OEM International bestod fram till utgången 2008 av fyra bolagsgrupper: OEM Automatic, OEM Electronics, Cyncrona och Development. Efter ingången av 2009 är bolaget uppdelat i tre divisioner, Automation, Components och Production Technology.

Division Automation består av 15 verksamheter i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Baltikum, Polen, Tjeckien, Slovakien och Storbritannien. Verksamheterna representerar cirka 80 leverantörer som är ledande inom respektive produktområde. Kunderna är maskin- och apparattillverkare, grossister, elinstallatörer, katalogdistributörer samt strategiska slutförbrukare.

Division Components består av fem verksamheter i Sverige, Finland och Polen. Därtill bedrivs verksamhet i Kina och Nederländerna för att säkerställa kvalitet i leveranser och affärsutveckling. Verksamheten representerar cirka 75 leverantörer som är specialiserade och ledande inom respektive produktområde. Kunderna återfinns

bland annat inom maskin-, apparat- och elektroniktillverkare samt strategiska kontraktstillverkare (så kallade EMS-kunder).

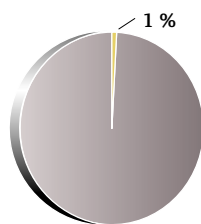
Division Production Technology består av fem verksamheter i Sverige, Danmark, Norge, Finland och Estland.

Verksamheten representerar cirka 20 ledande leverantörer. Kunderna är elektronikproducenter och de erbjuds utrustning för produktion, installation, utbildning, service och teknisk support.

2008 i sammandrag

- Omsättningen ökade med 12 % till 1 660 (1 482) Mkr.
 - Exklusive förvärvade enheter ökade omsättningen med 5 %. Omsättningen utanför Sverige ökade med 14 % till 668 (588) Mkr och utgör 40 % av koncernens omsättning.
 - Orderingången ökade med 9 % till 1 639 (1 509) Mkr. Orderstocken per 31 december 2008 uppgick till 243 (254) Mkr. Exklusive förvärvade enheter ökade orderingången med 2 %.
- Resultat före skatt ökade med 13 % till 157 (139) Mkr.
 - Rensat från fastighetsförsäljningar och sammanhängande omställningskostnader ökade resultatet med 16 % till 146 (126) Mkr.
- Vinst per aktie efter skatt ökade med 14 % till 5,05 (4,43) kronor.
- Styrelsen föreslår en utdelning om 3,00 (3,00) kronor per aktie.

Latours innehav i OEM per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj
av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 68

Latours ägarandel av OEM:

– röstandel, %: 11,6

– kapitalandel, %: 8,4

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

OEM i korthet

OEM Internationals produktsortimentet består av komponenter och system från leverantörer där var och en är specialist inom sitt område.

Erbjuder hög service och applikationskunskap. Totalt har OEM International cirka 300 olika leverantörer och cirka 20 000 köpande kunder.

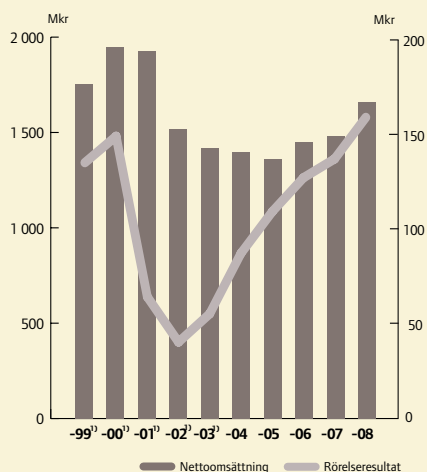
Styrelseordförande: Jan Svensson

VD: Jörgen Zahlin

Aktien: OEM-aktien handlas på NASDAQ-OMX Nordiska börs, Stockholm Small Cap, under kortnamnet OEM B. Aktien har varit noterad sedan december 1983.

Ytterligare information på:
www.oem.se

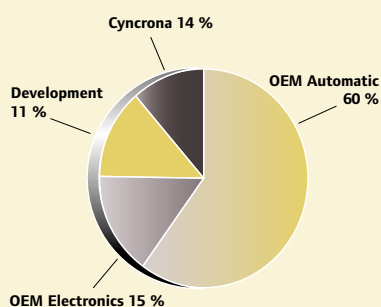
Nettoomsättning och rörelseresultat²⁾

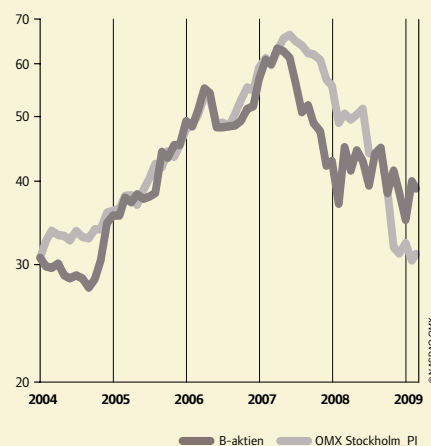
¹⁾ Åren före 2004 omfattas inte av IFRS utan redovisas enligt då gällande principer.

²⁾ Exklusive jämförelsestörande poster år 2004 om 16 Mkr.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling OEM-aktien

Nyckeltal OEM

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	1 660	1 482
Rörelseresultat, Mkr	159	137
Rörelsemarginal, %	9,6	9,2
Resultat efter finansnetto, Mkr	157	139
Resultat per aktie, kr	5,05	4,43
Soliditet, %	59,0	58,9
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	3,00	3,00
Eget kapital per aktie, kr	25,51	22,88
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	811	994

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	A	B	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Orvar Pantzar	1 627 320	2 802 360	4 429 680	19,1	28,9
Hans Franzén, familj	1 280 376	1 367 790	2 648 166	11,4	21,4
Agne Svenberg, familj	1 223 400	470 986	1 694 386	7,3	19,2
Investment AB Latour	636 000	1 300 000	1 936 000	8,4	11,6
Lannebo Fonder		2 411 271	2 411 271	10,4	3,6
Livförsäkringsaktiebolaget		619 800	619 800	2,7	0,9
Ernstström Finans		609 000	609 000	2,6	0,9
Traction		409 000	409 000	1,8	0,6
Fjärde AP-fonden		336 720	336 720	1,5	0,5
Didner & Gerge		310 200	310 200	1,3	0,5
Övriga aktieägare		7 765 086	7 765 086	33,5	11,9
Summa	4 767 096	18 402 213	23 169 309	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

SECURITAS

En kunskapsledare inom säkerhet

Securitas verksamhet handlar om säkerhet. Genom att fokusera på lösningar som är anpassade till den enskilda kundens behov skapar Securitas rätt förutsättningar för hållbar tillväxt och lönsamhet på alla marknader.

Securitas är en kunskapsledare inom säkerhet med djup insikt om kunderna och deras marknader. Företagets kärnverksamhet är säkerhetstjänster och de främsta verksamhetsgrenarna är specialiserad bevakning, mobila tjänster, larmövervakning samt konsulttjänster och säkerhetsutredningar.

Företaget, som har närmare 240 000 medarbetare, är verksamt i över 37 länder i Nordamerika, Sydamerika, Europa och Asien och har en marknadsandel av den globala kontrakterade säkerhetsmarknaden på cirka 12 procent. På flertalet marknader där företaget verkar tillhör Securitas marknadsledarna.

Skräddarsydda lösningar

Eftersom kunderna varierar i storlek och inriktning är säkerhetslösningarna lika många som antalet uppdrag. Securitas har gjort trenden mot ett alltmer komplext och fragmenterat samhälle till en marknadsfördel.

För att kunna leverera skräddarsydda lösningar är Securitas företagsorganisation både platt och vertikal till sin struktur. Basen för företagets operativa verksamhet är geografiskt väl fördelad och decentraliserad för att vara nära kunderna. Dessutom finns det enheter som är inriktade på specifika kundsegment som till exempel petroke-misk industri, kollektivtrafik och detaljhandel.

Kunder inom en mängd olika branscher

Securitas har kunder i en mängd olika branscher och segment. Bland kunderna finns myndigheter, flygplatser, transportföretag, kontorsbyggnader, banker, shopping-centra, hotell, tillverkningsindustrier, gruvor, sjukhus, bostadsområden och högteknologiska IT-företag.

Drivkrafter för fortsatt god marknadstillväxt

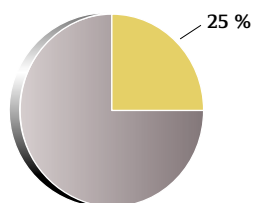
Den snabba välfärdsökningen i många utvecklingsländer och samhällets ökande komplexitet med ökande kostnader för störningar och behov av skydd är starka drivkrafter för en fortsatt god tillväxt i säkerhetsbranschen.

2008 i sammandrag

- Försäljningen uppgick till 56 572 (51 536) Mkr.
- Resultat före skatt uppgick till 2 617 (1 889) Mkr.
- Jämförelsestörande poster och nedskrivning av goodwill uppgick till -29 (-428) Mkr.
- Nettoresultat, kvarvarande verksamheter, uppgick till 1 890 (1 354) Mkr.
- Nettoresultat, alla verksamheter, uppgick till 2 322 (526) Mkr.
- Vinst per aktie, kvarvarande verksamheter, uppgick till 5,18 (3,70) kronor.
- Vinst per aktie, alla verksamheter, uppgick till 6,36 (1,44) kronor.
- Föreslagen utdelning är 2,90 (3,10) kronor per aktie.*

* För att jämföra utdelningen om 2,90 kronor per aktie med föregående års utdelning om 3,10 kronor bör årets föreslagna utdelning från Loomis AB beaktas.

Latours innehav i Securitas per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj
av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 1 727

Latours ägarandel av Securitas:

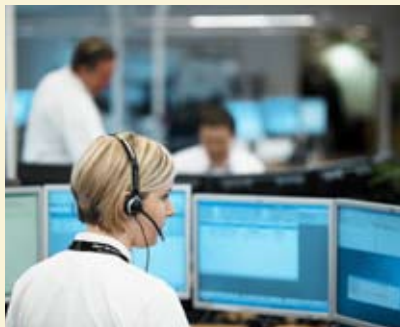
- röstandel, %:	12,1
- kapitalandel, %:	7,4

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Carl Douglas, Fredrik Palmstierna

Securitas i korthet

Mobila tjänster är ett kostnadseffektivt alternativ för företag, där en väktare tar hand om flera kunder inom ett begränsat geografiskt område.

Securitas larmövervakningstjänster omfattar larmövervakning, verifiering av larm samt uttryckning.

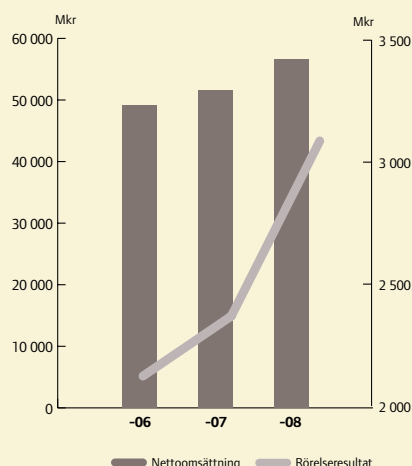
Styrelseordförande: Melker Schörling

VD: Alf Göransson

Aktien: Securitas aktie handlas på NASDAQ-OMX Nordiska börs, Stockholm Large Cap, under kortnamnet SECU B. Aktien har varit noterad på Stockholmsbörsen sedan 1991.

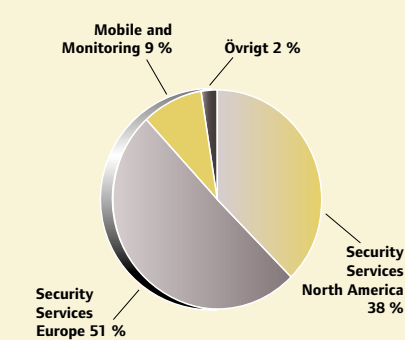
Ytterligare information på:
www.securitas.com

Nettoomsättning och rörelseresultat¹⁾

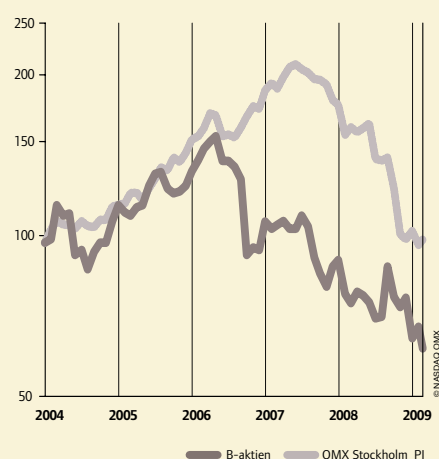

¹⁾ Avser redovisade uppgifter exklusive Securitas Direct, Niscayah Group och Loomis.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Securitas-aktien

Nyckeltal Securitas

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	56 572	51 536
Rörelseresultat, Mkr	3 087	2 369
Rörelsemarginal, %	5,5	4,6
Resultat efter finansnetto, Mkr	2 617	1 889
Resultat per aktie, kr	5,18	3,70
Soliditet, %	24,0	22,0
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	2,90	3,10
Eget kapital per aktie, kr	23,30	24,14
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	23 455	32 855

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	A	B	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Säkl	8 642 600	4 000 000	12 642 600	3,5	17,4
Investment AB Latour	4 000 000	23 090 000	27 090 000	7,4	12,1
Melker Schörling AB	4 500 000	16 001 500	20 501 500	5,6	11,8
Alecta		16 360 000	16 360 000	4,5	3,2
JP Morgan Chase Bank		11 587 790	11 587 790	3,2	2,2
Caceis Bank		8 360 174	8 360 174	2,3	1,6
Andra AP-fonden		8 006 648	8 006 648	2,2	1,5
Northern Trust Company		7 770 056	7 770 056	2,1	1,5
Fjärde AP-fonden		6 996 051	6 996 051	1,9	1,4
Clearstream Banking		5 669 717	5 669 717	1,6	1,1
Övriga aktieägare		240 074 361	240 074 361	65,7	46,2
Summa	17 142 600	347 916 297	365 058 897	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

Bidrar till en hållbar samhällsutveckling

Sweco erbjuder kvalificerade konsulttjänster inom teknik, miljö och arkitektur. Med 5 500 medarbetare är koncernen en av de större aktörerna i Europa och marknadsledande i Norden, Baltikum och Tjeckien inom ett flertal områden.

Sedan det första utlandsuppdraget utfördes 1903 i Sankt Petersburg, Ryssland, har Sweco genomfört projekt i mer än 100 länder. En omfattande projektexport bedrivs över hela världen, främst från Sverige, Norge och Finland.

Swecos verksamhetsområden

Sweco erbjuder kvalificerade konsulttjänster inom nio olika verksamhetsområden, ofta i tidiga skeden i kundens projekt. Swecos verksamhetsområden är:

- Arkitektur
- Byggekonstruktion
- Energisystem
- Geografisk IT
- Industri
- Infrastruktur
- Installation
- Projektledning
- Vatten och miljö

Verksamheten bedrivs i sex affärsenheter: Sweco Sverige, Sweco Norge, Sweco Finland, Sweco centrala & östra Europa, Sweco Ryssland samt de gränsöverskridande industrikonsulterna Sweco Industry.

Internationell närvaro

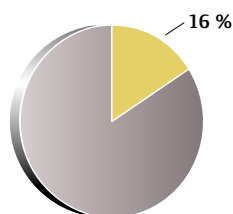
Sweco har fasta etableringar i Sverige, Norge, Danmark, Finland, Ryssland, Estland, Litauen, Bulgarien, Tjeckien och Slovakien.

Swecos kunder finns inom ett stort antal marknadssegment, som tillverkningsindustri, processindustri, miljö, energi, bygg och fastighet och transport. De internationella kunderna utanför Norden är exempelvis industriföretag, entreprenörer, energibolag, regeringar eller statliga myndigheter.

2008 i sammandrag

- Rörelseresultatet förbättrades med 38 % och uppgick till 596,3 (432,5) Mkr.
- Rörelsemarginalen uppgick till 10,8 (9,5) %.
- Nettoomsättningen ökade med 21 % och uppgick till 5 522,8 (4 569,5) Mkr.
- Resultatet före skatt uppgick till 588,2 (425,7) Mkr.
- Resultatet efter skatt uppgick till 402,9 (303,3) Mkr och resultatet per aktie till 4,68 (3,53) kronor.
- Styrelsen föreslår en utdelning med 2,00 (2,00) kronor per aktie.

Latours innehav i Sweco per 31 december 2008

Andel av Latours portfölj
av börsnoterade aktier

Marknadsvärde, Mkr: 1 064

Latours ägarandel av Sweco:

– röstandel, %: 24,3

– kapitalandel, %: 35,3

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Eric Douglas

Sweco i korthet

Swecos arkitekter har fått uppdraget att designa den svenska paviljongen på världsutställningen Expo 2010 som går av stapeln i Shanghai.

Sweco projektleder Finlands största infrastrukturprojekt: utbyggnaden av tunnelbanan i Helsingfors, som omfattar en 13 km lång sträcka med 8 stationer.

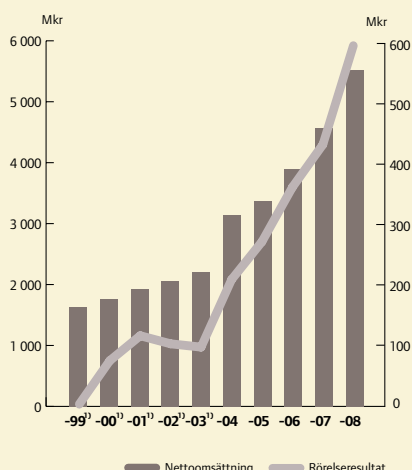
Styrelseordförande: Olle Nordström

VD och koncernchef: Mats Wäppling

Aktien: Swecos A- och B-aktie handlas på NASDAQ-OMX Nordiska börs, Stockholm Mid Cap, under kortnamnen SWEC A och SWEC B. Företaget är noterat på Stockholmsbörsen sedan den 21 september 1998.

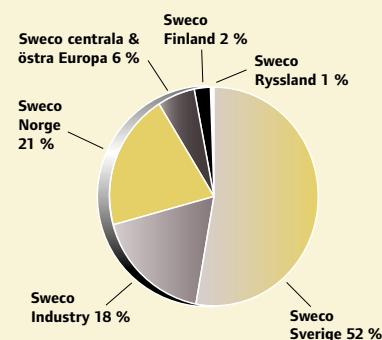
Ytterligare information på:
www.swecogroup.com

Nettoomsättning och rörelseresultat²⁾

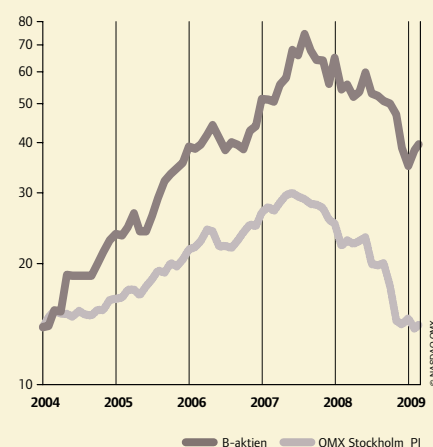

¹⁾ Åren före 2004 omfattas inte av IFRS utan redovisas enligt då gällande principer.
²⁾ Exklusive jämförelsestörande poster år 2002 med -7,1 Mkr, 2001 med 40,7 Mkr och 2000 med 407,7 Mkr.

Omsättningens fördelning 2008

Kursutveckling Sweco-aktien

Nyckeltal Sweco

	Helår 2008	Helår 2007
Nettoomsättning, Mkr	5 523	4 569
Rörelseresultat, Mkr	596	432
Rörelsemarginal, %	10,8	9,5
Resultat efter finansnetto, Mkr	588	426
Resultat per aktie, kr	4,68	3,53
Soliditet, %	47,0	39,0
Utdelning per aktie, kr	2,00 ¹⁾	2,00
Eget kapital per aktie, kr	16,09	11,06
Marknadsvärde per 31 december, Mkr	3 133	5 599

¹⁾ Utdelning 2008 är föreslagen utdelning.

Största ägare per 31 december 2008

Ägare	A	B	Totalt	Andel % av aktier	Andel % av röster
Fam G Nordström, familj och bolag	5 152 445	8 126 850	13 279 295	15,2	34,8
Investment AB Latour	1 222 760	29 525 000	30 747 760	35,3	24,3
Stiftelsen J. Gust. Richerts minne	1 725 770	95 250	1 821 020	2,1	10,1
SSB CL OMNIBUS		5 674 848	5 674 848	6,5	3,3
Anders R Öhman	245 500	434 500	680 000	0,8	1,7
Swedbank Robur Fonder		2 639 627	2 639 627	3,0	1,5
KAS Depositary Trust Company		2 572 478	2 572 478	3,0	1,5
Fam Kurt O Eriksson	146 927	807 883	954 810	1,1	1,3
Aktie Ansvar Fonder		1 307 000	1 307 000	1,5	0,8
Övriga aktieägare	895 673	26 571 732	27 467 405	31,5	20,7
Summa	9 389 075	77 755 168	87 144 243	100,0	100,0

Baserat på uppgifter från Euroclear Sweden AB.

Årsredovisning 2008

Styrelsen och verkställande direktören för Investment AB Latour (publ) får härmed avge följande årsredovisning och koncernredovisning för 2008.

Innehåll:

Förvaltningsberättelse	54
Förslag till vinstdisposition	57
Kvartalsuppgifter	58
Koncernens resultaträkning	59
Koncernens balansräkning	60
Koncernens kassaflödesanalys	62
Förändring i koncernens eget kapital	63
Förändring av räntebärande nettoskuld	63
Moderbolagets resultaträkning	64
Moderbolagets balansräkning	65
Moderbolagets kassaflödesanalys	66
Förändring i moderbolagets eget kapital	66
Noter till de finansiella rapporterna	67
Revisionsberättelse	92

Förvaltningsberättelse för år 2008

KONCERNEN

Investment AB Latour är ett blandat investmentbolag. Latours investeringar består dels av en helägd industri- och handelsrörelse indelad i sex affärsområden, dels av en börsportfölj som består av elva innehav där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna. Börsportföljen hade den 31 december 2008 ett marknadsvärde på 6,8 miljarder kronor. De värdemässigt största innehaven i börsportföljen är Assa Abloy, Securitas och Sweco, vilka tillsammans utgör 74 procent av börsportföljens värde.

Koncerngemensam verksamhet bedrivs i Latours dotterbolag Nordiska Industri AB och i dotterbolaget Karpalunds Ångbryggeri AB sker handel med aktier och andra värdepapper.

Förändringar i koncernen

Inom industri- och handelsrörelsen har under 2008 totalt genomförts nio förvärv.

Under första halvåret genomförde affärsområde Handverktyg förvärv av Snickers franchisetagare i Norge, Danmark och Finland. Förvärven stärker greppet om den nordiska marknaden. Snickers Workwear är ett av Europas ledande varumärken inom yrkeskläder för hantverkare och finns representerat i 20 länder. I början av april förvärvade Hultafors även det engelska bolaget Fisco Tools Ltd. Fisco tillverkar mätband och omsätter cirka 90 Mkr och har sin huvudsakliga marknad i Europa. Förvärvet är ett naturligt steg i Hultafors ambitioner att växa internationellt. Genom förvärvet kan Hultafors bredda sin produktportfölj och stärka sin närvaro på den europeiska marknaden.

Under andra halvåret förvärvades Skandinaviska Chuckfabriken till affärsområde Maskinhandel. Skandinaviska Chuckfabriken omsätter 53 Mkr och är Skandinavians enda tillverkare av chuckar. Produkterna, som utgörs av chuckar, backskivor, spännbackar och specialbackar, säljs huvudsakligen på den svenska marknaden. Företagets kunder är maskintillverkare, maskinåterförsäljare och slutanvändare av metallbearbetningsmaskiner. Genom förvärvet stärker Maskinhandel sin ställning som partner och helhetsleverantör till industrin. Vidare förvärvades Nord-Locks återförsäljare i Benelux, Japan och Tyskland till affärsområde Verkstadsteknik. Förvärven förstärker Nord-Locks position på industriella nyckelmarknader.

Slutligen förvärvade affärsområde Handverktyg i december Snickers franchisetagare i Storbritannien med tillträde under januari 2009.

Under 2008 avyttrades verksamheten i Mekana AB inom affärsområde Maskinhandel. Dessutom avvecklades den sista textilverksamheten inom Latours industri- och handelsrörelse genom att verksamheten i FOV Fabrics AB i Borås avyttrades.

Ytterligare upplysning beträffande köp och försäljning av företag finns i noterna 43 och 44.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Inga väsentliga händelser finns att rapportera efter räkenskapsårets utgång.

Fakturering och resultat

Koncernens nettoomsättning uppgick till 7 071 (6 730) Mkr. Andelen utlandsomsättning utgjorde 53 (50) procent.

Koncernens samlade resultat efter finansiella poster och skatt uppgick till 1 590 (1 034) Mkr. De rörelsedrivande dotterbolagen redovisade i kvarvarande verksamheter ett rörelseresultat på 734 (650) Mkr. Aktieförvaltningens resultat uppgick till 843 (240) Mkr före finansiella poster. Resultat från andelar i intresseföretag uppgick till 142 (210) Mkr.

Finansiellt netto uppgick till -66 (-68) Mkr. Skatt på årets resultat uppgick till -132 (-154) Mkr. Härav utgjorde -130 (-162) Mkr aktuell skatt, medan -2 (8) Mkr avsåg uppskjuten skatt.

Likviditet och finansiell ställning

Koncernens likvida medel uppgick till 264 (152) Mkr. De räntebärande skulderna exklusive pensionsskuld utgjorde sammanlagt 1 413 (1 887) Mkr, varav 1 377 (1 865) Mkr har en löptid understigande ett år. Koncernens pensionsskulder uppgick till 140 (131) Mkr. Koncernens nettolåneskuld, inklusive pensionsskulden, uppgick till 1 286 (1 859) Mkr. Kassaflödet från den löpande verksamheten i de rörelsedrivande dotterbolagen var 588 (395) Mkr och efter investeringar och förvärv 243 (131) Mkr.

Den redovisade soliditeten uppgick till 73 (75) procent, medan den justerade soliditeten, då hänsyn tagits till övertvärden i intressebolagen, uppgick till 75 (78) procent.

Personal

Medeltalet anställda i koncernen var 3 515 (3 444), varav i utlandet 1 014 (774). Uppgift om löner och ersättningar samt fördelning av antalet anställda lämnas i not 9.

Investeringar

De rörelsedrivande bolagens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 203 (199) Mkr. Härav avser 126 (153) Mkr maskiner, 18 (20) Mkr fordon och 59 (26) Mkr byggnader. Av årets investeringar avser 47 (33) Mkr anläggningstillgångar i nyförvärvade bolag. Investeringar i immateriella anläggningstillgångar i samband med företagsförvärv uppgick till 243 (156) Mkr.

Valutaexponering

Dotterbolagens försäljning och inköp i utländska valutor balanseras genom koncernens gemensamma finansfunktion. På balansdagen fanns terminssäkrade försäljningar uppgående till 739 Mkr. Terminssäkrade valutaköp uppgick till 210 Mkr, härutöver sker valuta-säkring genom valutaklausuler vid större importaffärer. Med undantag av nettoförsäljning i NOK och nettoköp av USD råder relativt god balans mellan köp och försäljning av utländska valutor.

Risker i industri- och handelsrörelsen

I egenskap av ägare till en diversifierad industri- och handelsrörelse uppnår Latour en relativt god riskspridning för verksamheten. Våra kunder finns inom ett flertal branscher, med en viss övervikt för byggnadsindustrin. Inom byggnadsindustrin är försäljningen väl fördelad mellan såväl nybyggnation som den så kallade ROT-sektorn. Vidare är det en relativt jämn fördelning mellan kommersiella lokaler, offentliga lokaler respektive bostäder.

Finansiella risker

En beskrivning av finansiella instrument och riskhantering finns på sidorna 82 till 84.

Styrelsens arbete under 2008

Styrelsen har under 2008 bestått av sju ordinarie av årsstämman valda ledamöter. En presentation av styrelsens ledamöter finns på sidan 95. Koncernens ekonomi- och finansdirektör har varit sekreterare i styrelsen. Under sin

mandatperiod har styrelsen haft fyra ordinarie sammanträden utöver konstituerande sammanträde.

Vid sina sammanträden har styrelsen behandlat strategiska frågor avseende bolagets befintliga portföljinvesteringar, förvärv och försäljning av dotterbolag, ekonomisk rapportering och budget, bolagets riskexponering samt beslutat om den investeringsram som gällt för de helägda dotterbolagen. Bolagets revisorer har deltagit vid två styrelsesammanträden, dels vid det sammanträde då årsbokslutet behandlats, dels i samband med rapport från granskning av löpande redovisning och intern kontroll och har då framlagt sina synpunkter.

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltning och bedömer fortlöpande moderbolagets och koncernens ekonomiska situation. Styrelsen har antagit en skriftlig arbetsordning, som bl.a. reglerar antalet styrelsesammanträden, ärenden som ska underställas styrelsen, ekonomiska rapporter samt en instruktion för verkställande direktören.

Det har befunnits angeläget att samtliga styrelsemedlemmar hålls direkt informerade om resultatet av revisorernas arbete och de kommentarer och slutsatser som kan vara föranledda därav. Av denna orsak har beslut träffats om att styrelsen i sin helhet, med undantag av verkställande direktören, ska utgöra revisionskommitté.

Vid 2008 års årsstämma beslöts att en valberedning skulle utses, bestående av huvudaktieägaren samt representanter för minst två andra större ägare.

I enlighet med en överenskommelse med berörda fackliga organisationer, sker koncernens fackliga representation i Latour Industrier AB, som är moderbolag till de helägda industri- och handelsföretagen. Av denna orsak ingår inga arbetstagarledamöter i styrelsen för Investment AB Latour.

Bolagsstyrningsrapport återfinns på sid 93.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Vid 2008 års årsstämma antogs följande riktlinjer.

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning och pension. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer. Den rörliga ersättningen baseras på uppnådda mål och uppgår till 0–100 procent av grundlönen. Verkställande

direktören har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, varefter pension utgår med 60 procent av grundlönen i tre år. För övriga ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år.

Styrelsens förslag till riktlinjer för tiden från nästa årsstämma presenteras i samband med kallelse till årsstämman 2009.

Miljöpåverkan

Latourkoncernens helägda företag bedriver tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken i fem av koncernens dotterbolag. De tillstånds- och anmälningspliktiga bolagen finns inom verksamheter för produktion inom verkstadsindustri. Miljöpåverkan sker genom utsläpp till luft och till kommunala reningsanläggningar. Samtliga berörda bolag innehar erforderliga tillstånd för sin verksamhet.

Latouraktien

Latour innehar sedan tidigare 460 000 återköpta B-aktier. Inga återköp har genomförts under 2008. Antalet utestående aktier i Latour uppgår till 131 000 000 aktier. Antalet utgivna aktier inklusive de återköpta uppgår således till 131 460 000 aktier, fördelat på 25 310 220 A-aktier och 106 149 780 B-aktier.

Enligt den konverteringsklausul som finns i bolagsordningen, har ägare av A-aktier rätt att omvandla dessa till B-aktier. Under året har 148 550 A-aktier omvandlats till B-aktier.

Övriga upplysningar gällande aktien finns intagna på sidorna 12 och 13 samt i not 34.

MODERBOLAGET

Investment AB Latour förvaltar koncernens börsportfölj och är moderbolag i koncernen.

Årets resultat efter skatt uppgick till 882 (634) Mkr. Utdelning från börsnoterade bolag har erhållits med 320 (274) Mkr.

Under året förvärvades ytterligare 108 000 aktier av serie B i Elanders för 13 Mkr samt 910 000 aktier av serie B i Niscayah Group för 16 Mkr. Vidare avyttrades samtliga 27 090 000 aktier i Securitas Direct i samband med att EQT i mars annonserade att de kommer att fullfölja det offentliga budet på 27,50 kronor per aktie. Försäljningen innebar att Latour frigjorde kapital motsvarande 745 Mkr med en realisationsvinst på 643 Mkr. Under andra kvartalet genomförde Latour via bolag förvärv av aktier i HMS Networks för 60 Mkr.

Därefter genomförde Latour förvärv av ytterligare aktier i HMS Networks, samtidigt som koncernens hela innehav av HMS Networks flyttades till moderbolaget. Härefter uppgår Latours innehav till 12,6 procent av rösterna och kapital. HMS Networks är noterat på OMX Nordic Exchange på listan för små bolag. Latour förvärvade även ytterligare aktier i Nederman under tredje kvartalet för 16 Mkr. I fjärde kvartalet erhöles en utdelning av Loomis-aktier från Securitas, motsvarande 12,1 procent av rösterna och 7,4 procent av kapitalet i Loomis.

Förslag till utdelning och vinstdisposition

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta om utdelning med 3,75 (3,50) kronor per aktie. Den föreslagna utdelningen uppgår till 491,3 Mkr.

Styrelsens förslag till vinstdisposition redovisas i sin helhet på sidan 57.

UTSIKTER FÖR ÅR 2009

Den finansiella oron i kombination med en kraftigt vikande konjunktur under slutet av 2008 kommer på kort sikt att medföra betydande effekter för våra verksamheters omsättning och resultat. De kostnadsbesparingsåtgärder som genomförs kommer inte att nå full effekt under första kvartalet 2009.

Vår långsiktiga inställning till utvecklingen för såväl industri- och handelsrörelsen som våra börsnoterade investeringar är dock positiv.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen bedömer att den föreslagna utdelningen är försvarlig mot bakgrund av de krav som verksamheten ställer på storleken av det egna kapitalet med hänsyn till omfattning och risk samt till bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Av moderbolagets egna kapital per balansdagen beror 1 790 Mkr på att tillgångar och skulder värderats till verkligt värde enl. 4 kap. 14a § Årsredovisningslagen.

I koncernens egna kapital ingår värdeförändringar till ett nettobelopp på 1 788 Mkr.

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Balanserade vinstmedel	2 922,2 Mkr
Årets resultat	<u>881,9 Mkr</u>
	3 804,1 Mkr

Antalet utdelningsberättigade aktier uppgick den 12 mars 2009 till 131 000 000, då återköpta aktier frånräknats.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas 3,75 kronor per aktie	
vilket blir sammanlagt	491,3 Mkr
I ny räkning överföres	<u>3 312,8 Mkr</u>
	3 804,1 Mkr

Resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman 2009-05-13 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Göteborg den 12 mars 2009

Fredrik Palmstierna
Ordförande

Anders Böös
Ledamot

Carl Douglas
Ledamot

Elisabeth Douglas
Ledamot

Eric Douglas
Ledamot

Jan Svensson
Ledamot/VD

Caroline af Ugglas
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 12 mars 2009

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Helén Olsson Svärdröm
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor

Kvartalsuppgifter

Mkr	Kv 1	Kv 2	2008 Kv 3	Kv 4	Helår	Kv 1	Kv 2	2007 Kv 3	Kv 4	Helår
RESULTATRÄKNING										
Nettoomsättning	1 790	1 906	1 648	1 727	7 071	1 619	1 674	1 580	1 857	6 730
Kostnad för sålda varor	-1 305	-1 343	-1 158	-1 248	-5 054	-1 210	-1 240	-1 181	-1 354	-4 985
Bruttoresultat	485	563	490	479	2 017	409	434	399	503	1 745
Försäljningskostnader	-225	-273	-218	-206	-922	-188	-204	-180	-236	-808
Administrationskostnader	-87	-81	-98	-119	-385	-79	-83	-69	-64	-295
Övriga rörelseintäkter	11	11	16	28	66	27	21	13	17	78
Övriga rörelsekostnader	-14	-49	22	-64	-105	-11	-23	-15	-19	-68
Rörelseresultat	170	171	212	118	671	158	145	148	201	652
Resultat från andelar i intresseföretag	63	102	51	-74	142	44	79	33	54	210
Resultat från aktieförvaltningen	609	213	23	-2	843	0	258	-15	-3	240
Resultat före finansiella poster	842	486	286	42	1 656	202	482	166	252	1 102
Ränteintäkter och liknande resultatposter	5	3	1	13	22	7	2	2	7	18
Räntekostnader och liknande resultatposter	-29	-20	-18	-21	-88	-22	-20	-19	-25	-86
Resultat efter finansiella poster	818	469	269	34	1 590	187	464	149	234	1 034
Skatter	-41	-56	-37	2	-132	-36	-38	-34	-46	-154
Årets resultat	777	413	232	36	1 458	151	426	115	188	880
NYCKELTAL										
Vinst per aktie	5,93 kr	3,15 kr	1,77 kr	0,28 kr	11,14 kr	1,15 kr	3,24 kr	0,88 kr	1,44 kr	6,71 kr
Periodens kassaflöde	534	-466	-84	114	98	-30	22	-72	58	-22
Justerad soliditet	76%	75%	75%	75%	75%	80%	80%	77%	78%	78%
Justerat eget kapital	10 452	9 496	9 217	8 524	8 524	12 853	13 187	11 878	12 003	12 003
OMSÄTTNING										
Automotive	161	154	105	104	524	166	159	123	162	610
Handverktyg	288	325	280	320	1 213	255	274	262	307	1 098
Hydraulik	339	351	285	296	1 271	303	302	258	322	1 185
Luftbehandling	536	613	586	577	2 312	419	470	487	555	1 931
Maskinhandel	285	300	256	285	1 126	274	289	266	329	1 158
Verkstadsteknik	151	167	138	148	604	154	143	155	150	602
Övriga bolag och elimineringsar	30	-4	-2	-3	21	48	37	29	32	146
	1 790	1 906	1 648	1 727	7 071	1 619	1 674	1 580	1 857	6 730
RÖRELSERESULTAT										
Automotive	8	6	4	-10	8	9	4	5	7	25
Handverktyg	30	30	48	40	148	28	31	33	45	137
Hydraulik	32	32	23	13	100	27	20	16	26	89
Luftbehandling	56	83	83	71	293	40	59	62	76	237
Maskinhandel	21	23	23	19	86	21	21	17	27	86
Verkstadsteknik	26	34	28	11	99	23	15	26	12	76
Elimineringar	0	0	0	0	0	1	2	-2	-2	-1
	173	208	209	144	734	149	152	157	191	649
Reavinster företagsförsäljning	0	-38	-7	0	-45	10	1	0	13	24
Övriga poster	-3	1	10	-26	-18	-1	-8	-9	-3	-21
	170	171	212	118	671	158	145	148	201	652
RÖRELSEMARGINAL, %										
Automotive	5,1	3,9	3,8	-9,6	1,6	5,5	2,5	4,1	4,3	4,1
Handverktyg	10,3	9,2	17,1	12,5	12,2	10,8	11,3	12,6	14,7	12,5
Hydraulik	9,5	9,1	8,1	4,4	7,9	9,0	6,6	6,2	8,1	7,5
Luftbehandling	10,5	13,5	14,2	12,3	12,7	9,6	12,6	12,7	13,7	12,3
Maskinhandel	7,3	7,7	9,0	6,7	7,6	7,8	7,3	6,4	8,2	7,4
Verkstadsteknik	16,9	20,4	20,3	7,4	16,4	15,2	10,5	16,8	8,0	12,7
	9,8	10,9	12,7	8,3	10,4	9,2	9,1	9,9	10,3	9,6

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2008	2007
Nettoomsättning	3,4	7 071	6 730
Kostnad för sålda varor		-5 054	-4 985
Bruttoresultat		2 017	1 745
Försäljningskostnader		-922	-808
Administrationskostnader		-385	-295
Övriga rörelseintäkter	12	66	78
Övriga rörelsekostnader	12	-105	-68
Rörelseresultat	5-11	671	652
Resultat från andelar i intresseföretag	13	142	210
Resultat från aktieförvaltningen	14	843	240
Resultat före finansiella poster		1 656	1 102
Finansiella intäkter	15	22	18
Finansiella kostnader	16	-88	-86
Resultat efter finansiella poster		1 590	1 034
Skatter	17	-132	-154
Årets resultat		1 458	880
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		1 459	879
Minoritetsintressen		-1	1
Vinst per aktie avseende vinst hänförlig till moderbolagets aktieägare (kr)	34	11,14	6,71

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	18	987	725
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader	19	269	238
Mark och markanläggningar	20	33	33
Maskiner	21	271	298
Inventarier	22	155	143
Pågående nyanläggningar och förskott	23	43	18
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	25	1 094	987
Börsaktier	26	5 048	8 282
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	7	88
Uppskjuten skattefordran	36	26	18
Andra långfristiga fordringar	28	17	13
		7 950	10 843
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>	29		
Råvaror och förnödenheter		217	218
Varor under tillverkning		69	90
Färdiga varor och handelsvaror		854	716
Pågående arbete för annans räkning		–	11
Förskott till leverantörer		9	8
<i>Börsaktier, handel</i>	30	152	193
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar	31	1 067	1 154
Skattefordran		70	41
Derivatinstrument		–	–
Övriga kortfristiga fordringar		96	72
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		59	55
<i>Likvida medel</i>	32	264	152
		2 857	2 710
Summa tillgångar		10 807	13 553

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2008	2007
EGET KAPITAL			
<i>Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare</i>	34		
Aktiekapital		110	110
Återköpta egna aktier		-29	-29
Andra reserver		1 842	5 116
Balanserade vinstmedel		5 970	4 941
		7 893	10 138
<i>Minoritetsintressen</i>		1	2
Summa eget kapital		7 894	10 140
SKULDER			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Pensionsförpliktelser	35	140	131
Uppskjuten skatteskuld	36	118	106
Övriga avsättningar	37	17	7
Räntebärande skulder	38	9	22
Räntefria skulder	38	15	12
		299	278
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Checkräkningskredit	39	28	7
Skulder till kreditinstitut	33	1 377	1 858
Förskott från kunder		53	37
Leverantörsskulder		522	592
Skatteskulder		28	74
Övriga avsättningar	37	7	7
Derivatinstrument	33	27	16
Övriga skulder		152	106
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	40	420	438
		2 614	3 135
Summa skulder		2 913	3 413
Summa eget kapital och skulder		10 807	13 553
<i>Ställda säkerheter</i>			
	41	28	123
<i>Eventualförpliktelser</i>	42	61	26

Koncernens kassaflödesanalys

Mkr	Not	2008	2007
Rörelseresultat		671	652
Avskrivningar		165	150
Realisationsresultat		41	-29
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		16	26
Betald skatt		-205	-135
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		688	664
<i>Förändring av rörelsekapitalet</i>			
Varulager		-111	-143
Kundfordringar		130	-43
Kortfristiga fordringar		-	-13
Kortfristiga rörelseskulder		-119	-70
		-100	-269
Kassaflöde från den löpande verksamheten		588	395
<i>Investeringar</i>			
Förvärv av dotterföretag	43	-214	-162
Försäljning av dotterföretag	44	42	44
Förvärv av anläggningstillgångar		-179	-170
Försäljning av anläggningstillgångar		6	24
Kassaflöde från investeringar		-345	-264
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		325	278
Förvaltningskostnader m.m.		-9	-11
Förändring av rörelsekapitalet		-9	97
Förvärv av börsaktier m.m.		-285	-484
Förvärv av aktier i intresseföretag		-31	-10
Försäljning av börsaktier		932	146
Försäljning av aktier i intresseföretag		-	52
Kassaflöde från aktieförvaltningen		923	68
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		1 166	199
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		20	18
Betald ränta		-102	-70
Nettoförändring av låneskuld		-528	214
Lämnad utdelning		-458	-371
Återköp av egna aktier		-	-12
Kassaflöde från finansiella betalningar		-1 068	-221
Förändring av likvida medel		98	-22
Likvida medel vid årets början		152	166
Kursdifferens i likvida medel		14	8
Likvida medel vid årets slut	32	264	152

Förändring i koncernens eget kapital

	Not	Hänförligt till moderbolagets aktieägare				Minoritets- intressen	Totalt
		Aktie- kapital	Återköpta egna aktier	Andra reserver	Balanserade vinstmedel		
Utgående eget kapital 2006-12-31		110	-17	6 360	4 472	1	10 926
Ingående balans 2007-01-01	34	110	-17	6 360	4 472	1	10 926
Årets omräkningsdifferenser				13			13
Finansiella tillgångar som kan säljas:							
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital				-1 222			-1 222
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring				-29			-29
Säkring av nettoinvestering				-6			-6
Förändringar i intresseföretagens egna kapital					-36		-36
Övrigt					-3		-3
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare		110	-17	5 116	4 433	1	9 643
Årets resultat					880		880
Summa förmögenhetsförändringar, exkl. transaktioner med bolagets ägare		110	-17	5 116	5 313	1	10 523
Förvärv av minoritetsintressen					-1	1	0
Förvärv av egna aktier			-12				-12
Utdelningar					-371		-371
Utgående eget kapital 2007-12-31	34	110	-29	5 116	4 941	2	10 140
Ingående balans 2008-01-01	34	110	-29	5 116	4 941	2	10 140
Årets omräkningsdifferenser				80			80
Finansiella tillgångar som kan säljas:							
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital				-2 670			-2 670
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring				-653			-653
Säkring av nettoinvestering				-33			-33
Förändringar i intresseföretagens egna kapital					22		22
Övrigt				2	6		8
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exkl. transaktioner med bolagets ägare		110	-29	1 842	4 969	2	6 894
Årets resultat					1 459	-1	1 458
Summa förmögenhetsförändringar exkl. transaktioner med bolagets ägare		110	-29	1 842	6 428	1	8 352
Utdelningar					-458		-458
Utgående eget kapital 2008-12-31	34	110	-29	1 842	5 970	1	7 894

Förändring av koncernens räntebärande nettoskuld

Mkr	2008-01-01	Förändring av likvida medel	Förändring av lån	Andra för- ändringar	2008-12-31
Räntebärande fordringar	7			-3	4
Likvida medel	152	98		14	264
Räntebärande pensioner	-131			-9	-140
Räntebärande långfristiga skulder	-22		13		-9
Utnyttjad checkkredit	-7			-21	-28
Räntebärande kortfristiga skulder	-1 858		481		-1 377
Räntebärande nettoskuld	-1 859	98	494	-19	-1 286

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2008	2007
Resultat från andelar i intresseföretag	13	-107	-
Resultat från aktieförvaltningen	14	995	352
Erhållen utdelning från dotterföretag		-	300
Resultat före finansiella poster		888	652
Ränteintäkter och liknande resultatposter	15	19	21
Räntekostnader och liknande resultatposter	16	-25	-39
Resultat efter finansiella poster		882	634
Skatter	17	-	-
Årets resultat		882	634

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	24	241	241
Andelar i intresseföretag	25	621	701
Börsaktier	26	5 048	8 282
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	–	82
		5 910	9 306
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga kortfristiga fordringar		0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		0	0
Kassa och bank	32	6	9
		6	9
Summa tillgångar		5 916	9 315
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
	34		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		110	110
Andra fonder		1 886	5 205
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		2 922	2 746
Årets resultat		882	634
		5 800	8 695
<i>Avsättningar</i>			
Pensionsförpliktelser		1	1
		1	1
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till koncernföretag		110	609
Övriga räntefria skulder		5	8
		115	617
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Övriga skulder		–	2
		0	2
Summa eget kapital och skulder		5 916	9 315
<i>Ställda säkerheter</i>			
		–	–
Ansvarsförbindelser	42	2 174	2 231

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	Not	2008	2007
Betald skatt		–	–
Kortfristiga rörelsefordringar		–	92
Kortfristiga rörelseskulder		–3	2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		–3	94
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		319	274
Förvaltningskostnader m.m.		0	–4
Förvärv av börsaktier m.m.		–156	–364
Försäljning av börsaktier		802	136
Kassaflöde från aktieförvaltningen		965	42
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		962	136
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		19	21
Betald ränta		–25	–39
Nettoförändring av låneskuld		–501	–34
Erhållen utdelning från dotterföretag		–	300
Lämnad utdelning		–458	–371
Återköp av egna aktier	34	–	–12
Kassaflöde från finansiella betalningar		–965	–135
Förändring av likvida medel		–3	1
Likvida medel vid årets början		9	8
Likvida medel vid årets slut	32	6	9

Förändring i moderbolagets eget kapital

Mkr	Aktiekapital	Andra fonder		Balanserad vinst	Totalt
		Reservfond	Fond för verkligt värde		
Ingående balans 2007-01-01	110	96	6 360	3 129	9 695
Lämnad utdelning				–371	–371
Förändring verkligt värde-reserv			–1 251		–1 251
Återköp av egna aktier				–12	–12
Årets resultat				634	634
Utgående balans 2007-12-31	110	96	5 109	3 380	8 695
Lämnad utdelning				–458	–458
Förändring verkligt värde-reserv			–3 319		–3 319
Årets resultat				882	882
Utgående balans 2008-12-31	110	96	1 790	3 804	5 800

Noter till de finansiella rapporterna

(Belopp i Mkr om inget annat anges)

Not 1 Allmän information

Investment AB Latour (publ), org. nr 556026-3237, är ett blandat invest- mentbolag med en helägd industri- och handelsrörelse och en börsportfölj som består av elva betydande innehav.

Moderbolaget är ett publikt aktiebolag med säte i Göteborg. Huvudkontorets adress är J A Wettergrens gata 7, Box 336, 401 25 Göteborg. Moderbolaget är noterat på listan för stora bolag på OMX Stockholmsbörsen.

Styrelsen och verkställande direktören har godkänt denna koncernre- dovisning den 12 mars 2009 för offentliggörande. Årsredovisningen och koncernredovisningen kommer att föreläggas årsstämman den 13 maj 2009 för fastställande.

Not 2 Redovisningsprinciper

Försättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter

Koncernredovisningen för Investment AB Latour har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standard Board (ISAB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EG-kommissionen för tillämpning inom EU. Vidare har Årsredovisningslagen och RFR 1.2 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden förutom vad beträffar omvärderingar av finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument) värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovis- ningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 47.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovis- ningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer föranleds av begränsningar i möjligheten att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÄRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Ändrade redovisningsprinciper

Inga nya standarder för 2008 har tillämpats vid upprättandet av förelig- gande finansiella rapporter.

Nya redovisningsprinciper 2009

IFRS 8 Operating Segments anger vad ett operativt segment är och vilken information som ska lämnas om dessa i de finansiella rapporterna. Standarden ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare. Tillämpningen av IFRS 8 i Latour förväntas inte innebära någon skillnad vad gäller klassificering av rörelsegränar jämfört med nuvarande redovisning.

Omarbetad IAS 1 Utformning av finansiella rapporter medför att presentationen av de finansiella rapporterna förändras i några avseenden samt att nya, icke obligatoriska, benämningar för rapporterna föreslås. Ändringen påverkar inte bestämningen av de belopp som rapporteras. Den ändrade IAS 1 ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare.

Ändringar i IAS 23 Lånekostnader anger att aktivering måste ske av lånekostnader som är direkt hänförliga till tillgångar som tar en betydande tid i anspråk att färdigställas. Ändringen ska tillämpas på räkenskapsår som inleds den 1 januari 2009 eller senare.

Latour har valt att inte tillämpa några av dessa standarder i förtid.

Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga från och med räkenskapsår efter 2009 planeras inte att förtidstillämpas.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Koncernredovisningen omfattar de företag i vilka Investment AB Latour har direkt eller indirekt bestämmande inflytande.

Förvärv av bolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Denna metod innebär att eget kapital, inklusive kapitalandel i de obeskattade reserver, som fanns i dotterbolaget vid förvärvstillfället, elimineras i sin helhet. Följaktligen ingår endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten i koncernens egna kapital. Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärvsanalysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotter- företagets nettotillgångar och eventalförpliktelser, redovisas mellanskillna- den direkt i resultaträkningen.

Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Resultat från under året sålda bolag har inkluderats i koncernens resultaträkning för tiden fram till tidpunkten för avyttringen.

Latours utländska koncernföretags tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Samtliga poster i resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser förs direkt till koncernens eget kapital.

Internvinster elimineras i sin helhet i samband med koncernens bokslut.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20 % och högst 50 % av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftmässiga och finansiella styrningen, redovisas enligt kapitalandels- metoden.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföre- tagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretagens resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

I moderbolaget redovisas intresseföretagen enligt anskaffningsvärdeme- toden.

Nettoomsättning

Som nettoomsättning redovisas fakturerad försäljning exkl. mervärdesskatt och efter avdrag för varurabatter och liknande intäktsreduktioner men före avdrag för leveranskostnader. Försäljning redovisas efter att koncernen har överfört de avgörande riskerna och nyttan som sammanhänger med äganderätten till försälda varor till köparen och ingen dispositionsrätt eller möjlighet till faktisk kontroll över godset kvarstår. Intäkter från försäljning av tjänster redovisas när tjänsten har utförts. Koncernen tillämpar i före- kommande fall successiv vinstavräkning. Koncernens omsättning består till huvudsak av varuförsäljning.

Pågående arbete

För utförda tjänsteuppdrag respektive entreprenaduppdrag redovisas in- komsten och de utgifter som är hänförliga till uppdraget som intäkt respek- tive kostnad i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppdrags färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppdrag eller entreprenaduppdrag inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppdragsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befarad förlust på ett uppdrag redovisas omgående som kostnad.

Övriga rörelseintäkter

Som övriga rörelseintäkter redovisas intäkter från aktiviteter utanför ordinarie verksamhet.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningsintäkter samt realiserade och realiserade kursförluster och vinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Räntekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs sig oavsett hur de upplånade medlen använts. Räntekostnader inkluderar transaktionskostnader för lån vilka har periodiserats över lånets löptid vilket även gäller eventuell skillnad mellan mottagna medel och återbetalningsbelopp. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning fastställs och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Lånekostnader

Lånekostnader som avser produktion av en tillgång för vilken lånekostnader kan inräknas i anskaffningsvärdet aktiveras under den tid som krävs att slutföra arbetet och färdigställa tillgången för dess avsedda användning. Övriga lånekostnader kostnadsförs när de uppkommer.

Varulager

Varulagren redovisas till det lägre av anskaffningskostnad och nettoförsäljningsvärde, där anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av FIFU-metoden eller, alternativt, vägd genomsnittlig kostnad om denna är en god approximation av FIFU. Värdet på färdiga varor och varor under tillverkning omfattar råvaror, direkt arbete, övriga direkta kostnader och produktionsrelaterade omkostnader. Separata inkursavskrivningar görs. Vid bedömning av nettoförsäljningsvärden tas hänsyn till artiklarnas ålder och omsättningshastighet. Förändring mellan årets in- och utgående inkursreserv påverkar i sin helhet rörelseresultatet.

Omräkning av utländska valutor

Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksamt (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör säkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden eller av nettoinvesteringar, då vinster/förluster redovisas i eget kapital.

Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom aktier som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas som en del av verkligt värdevinst/-förlust. Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom aktier som klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, förs till reserv för verkligt värde i eget kapital.

Koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta) som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagskurs,
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida inte denna genomsnittliga kurs inte är en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, i vilket fall intäkter och kostnader omräknas per transaktionsdagen) och
- alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas som en separat del av eget kapital.

Vid konsolideringen förs valutakursdifferenser, som uppstår till följd av omräkning av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter och av upplåning och andra valutainstrument som identifierats som säkringar av sådana investeringar, till eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet

redovisas sådana kursdifferenser i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten/-förlusten.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen fabriker, lagerlokaler och kontor. Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Avskrivningar på tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde eller omvärderat belopp ner till det beräknade restvärdet, görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden, enligt följande:

Byggnader	25–30 år
Markanläggningar	10–20 år
Maskiner	5–10 år
Fordon och datorer	3– 5 år
Övriga inventarier	5–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod provas varje balansdag och justeras vid behov.

En tillgångs redovisade värde skrivs genast ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkt och redovisat värde och redovisas i resultaträkningen.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets/intresseföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill vid förvärv av intresseföretag ingår i värdet på innehav i intresseföretag.

Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Varumärken och licenser

Varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Varumärken och licenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för varumärken och licenser över deras bedömda nyttjandeperiod (5–10 år).

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämd nyttjandeperiod skrivs inte av utan provas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras i den mån dessa bedöms komma att ge framtida ekonomiska fördelar. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta

utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. Eventuella utvecklingskostnader i balansräkningen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, värdepapper, lånefordringar och derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, eventuellt utgivna skuld- och eget kapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Redovisning sker därefter beroende av hur de klassificerats enligt nedan.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skulder tas upp när motparten har levererat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserats, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden. För ytterligare information se not 33.

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar är i behov av nedskrivning. För eventuella eget kapitalinstrument som klassificeras som Tillgångar som kan säljas, förutsätts en väsentlig och utdragen nedgång i det verkliga värdet under instrumentets anskaffningsvärde innan en nedskrivning verkställs. Om nedskrivningsbehov föreligger för en tillgång i kategorin Tillgångar som kan säljas, omföres tidigare eventuell ackumulerad värdeminskning redovisad direkt mot eget kapital till resultaträkningen. Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som redovisats i resultaträkningen får inte senare återföras via resultaträkningen.

Finansiella instrument klassificeras i kategorier beroende på avsikten med förvärvet av det finansiella instrumentet. Företagsledningen bestämmer klassificering vid ursprunglig anskaffningstidpunkt. Kategorierna är följande:

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori. En finansiell tillgång klassificeras som innehav för handel om den förvärvas i syfte att säljas på kort sikt (exempelvis börsaktier, handel, se not 30). Derivat klassificeras som innehav för handel utom då de används för säkringsredovisning. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte utgör derivat med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa, och som inte är noterade på en aktiv marknad. Fordringarna uppkommer då företag tillhandahåller pengar, varor och tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att idka handel i fordringsrätterna. Kategorin innefattar även förvärvade fordringar. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori (exempelvis börs-

aktier och övriga långfristiga värdepappersinnehav, se not 26). Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändring mot eget kapital. Vid den tidpunkt placeringarna bokas bort från balansräkningen omförs tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital till resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Finansiella skulder som inte innehas för handel värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp. Det innebär att över- och undervärden liksom direkta emissionskostnader periodiseras över skuldens löptid.

Derivat som används för säkringsredovisning

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen per kontraktsdagen och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifieras som ett säkringsinstrument, och om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats. Koncernen identifierar vissa derivat som antingen: en säkring av en mycket sannolik prognostiserad transaktion (kassaflödessäkring); eller en säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet.

Då transaktionen ingås, dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten, liksom även målet för riskhanteringen och strategin för att vidta olika säkringsåtgärder. Koncernen dokumenterar också sin bedömning, både vid säkringens början och löpande, av huruvida de derivatinstrument som används i säkringstransaktioner är effektiva när det gäller att utjämna förändringar i verkligt värde eller kassaflöde för säkrade poster.

Kassaflödessäkring

Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i eget kapital.

Den vinst eller förlust som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Ackumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum).

När ett säkringsinstrument löper ut eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen.

Säkring av nettoinvestering

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter redovisas på liknande sätt som kassaflödessäkringar. Vinster eller förluster avseende säkringsinstrumentet som hänför sig till den effektiva delen av säkringen redovisas i eget kapital, vinster eller förluster som hänför sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Ackumulerade vinster och förluster i eget kapital redovisas i resultaträkningen när utlandsverksamheten avyttras.

Derivat som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning

Vissa derivatinstrument uppfyller inte villkoren för säkringsredovisning. Förändringar i verkligt värde för sådana derivatinstrument som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodo-havanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar är fordringar som uppkommer då företaget tillhandahåller pengar utan avsikt att idka handel med fordringsrätten. Om den förväntade innehavstiden är längre än ett år

utgör de långfristiga fordringar och om den är kortare övriga fordringar. Dessa fordringar tillhör kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder/-fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

Skatt redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital, då även skatteeffekten redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Uppskjuten skattefordran avseende framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

I juridiska personer redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

Uppskjuten skatt beräknas inte på temporära skillnader på andelar i dotterföretag och intresseföretag, där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Investment AB Latour är ur skattemässig synvinkel ett investmentbolag. Vinster vid försäljning av aktier är inte skattepliktiga och förluster är inte avdragsgilla. Bolaget får dock som beskattningsbar schablonintäkt deklarerat 1,5 procent av aktiernas marknadsvärde vid årets ingång. Detta gäller dock enbart marknadsnoterade aktier där röstandelen understiger 10 procent. Mottagna utdelningar är skattepliktiga och lämnad utdelning är avdragsgill. Ränteutgifter är beskattningsbara medan förvaltningskostnader och räntekostnader är avdragsgilla.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodo-havanden, kortfristiga finansiella placeringar med en löptid understigande tre månader.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasade anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Den leasade tillgången redovisas då som anläggningstillgång och framtida leasingavgifter som räntebärande skuld. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing och leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. I moderbolaget redovisas alla leasingavtal som operationella.

Statliga stöd

Statliga bidrag redovisas i resultat- och balansräkningen när det föreligger rimlig säkerhet att man kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidragen och att bidragen med säkerhet kommer att erhållas. Bidragen periodiseras systematiskt på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Bidrag som är hänförliga till investeringar i materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångarnas redovisade värde.

Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen/företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av belopp kan göras.

Avsättningar för garantiåtaganden baseras på tidigare års faktiska kostnader.

Pensioner

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I Sverige och Norge omfattas de anställda av förmånsbestämda alternativt avgiftsbestämda pensionsplaner. I övriga länder omfattas de anställda av avgiftsbestämda planer.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas för kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda planer utgår ersättningar till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen enligt den s.k. Projected Unit Credit Method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget som ökar deras rätt till framtida ersättning. Beräkningen utförs årligen av oberoende aktuarier. Företagets åtaganden värderas till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användning av en diskonteringsränta som motsvarar räntan på förstklassiga företagsobligationer alternativt statsobligationer med en löptid som motsvarar de aktuella åtagandena. De viktigaste aktuariella antagandena anges i not 35.

Räntekostnad med avräkning av förväntad avkastning på eventuella förvaltningstillgångar klassificeras som en finansiell kostnad. Övriga kostnadsposter i pensionskostnaden belastar rörelseresultatet.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Segmentsrapportering

Koncernens verksamhet styrs och är organiserad i Industri- och handelsrörelsen samt Aktieförvaltningen. Industri- och handelsrörelsen är i sin tur uppdelad i sex affärsområden. Dessa rörelsegränar utgör koncernens primära segment. Sekundära segment utgörs av geografiska områden. Segmentets intäkter, rörelseresultat, tillgångar och skulder inkluderar direkt hänförliga poster tillsammans med sådana poster som på ett tillförlitligt sätt kunnat allokeras till respektive segment. Ej allokerade poster utgörs framförallt av räntebärande tillgångar och skulder, ränteutgifter, räntekostnader, koncerngemensamma kostnader och skatter.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2.2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2.2 innebär att moderbolaget ska följa IFRS/IAS så långt det är möjligt. Skillnaderna mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper beror främst på Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och i vissa fall på särskilda skatteregler. I följande fall överensstämmer moderbolagets redovisningsprinciper inte med IFRS.

Ersättningar till anställda/förmånsbestämda planer

Vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner följer moderbolaget Tryggandelagens och Finansinspektionens föreskrifter i och med att detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

Not 3 Information om rörelsegrenar

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2008-01-01 – 2008-12-31

Mkr	Industri och handel							Aktieförvaltningen	Totalt
	Automotive	Hand- verktyg	Hydraulik	Luft- behandling	Maskin- handel	Verkstads- teknik	Övrigt		
INTÄKTER									
Extern försäljning	524	1 213	1 262	2 310	1 125	602	35		7 071
Intern försäljning	–	–	9	2	1	2	–		14
RESULTAT									
Rörelseresultat	8	148	100	293	85	99	–62		671
Resultat från andelar i intresseföretag								142	142
Resultat från aktieförvaltningen								843	843
Finansiella intäkter									22
Finansiella kostnader									–88
Skatter									–132
Årets resultat									1 458
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR									
Tillgångar	334	1 079	713	1 054	531	479	131	6 298	10 619
Ofördelade tillgångar									188
Summa tillgångar									10 807
Skulder	76	167	186	440	218	157	67	1	1 312
Ofördelade skulder									1 601
Summa skulder									2 913
Investeringar i:									
materiella anläggningstillgångar	15	39	22	70	17	22	18	–	203
immateriella anläggningstillgångar	–	81	–	38	28	96	–	–	243
Avskrivningar	28	26	21	44	12	16	18	–	165

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2007-01-01 – 2007-12-31

Mkr	Industri och handel							Aktieförvaltningen	Totalt
	Automotive	Hand- verktyg	Hydraulik	Luft- behandling	Maskin- handel	Verkstads- teknik	Övrigt		
INTÄKTER									
Extern försäljning	610	1 098	1 173	1 929	1 152	596	172		6 730
Intern försäljning	–	–	12	2	6	6	1		27
RESULTAT									
Rörelseresultat	25	137	89	237	86	76	2		652
Resultat från andelar i intresseföretag								210	210
Resultat från aktieförvaltningen								240	240
Finansiella intäkter									18
Finansiella kostnader									–86
Skatter									–154
Årets resultat									880
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR									
Tillgångar	398	875	715	907	479	317	192	9 550	13 433
Ofördelade tillgångar									120
Summa tillgångar									13 553
Skulder	102	171	193	404	229	109	105	12	1 325
Ofördelade skulder									2 088
Summa skulder									3 413
Investeringar i:									
materiella anläggningstillgångar	19	12	22	65	24	36	21	–	199
immateriella anläggningstillgångar	–	–	–	132	9	15	–	–	156
Avskrivningar	28	16	21	37	10	15	23	–	150

Koncernens verksamhet kan indelas i två huvudområden, helägd industri- och handelsrörelse samt aktieförvaltning. Industri- och handelsrörelsen är organiserad i sex affärsområden, Automotive, Handverktyg, Hydraulik, Luftbehandling, Maskinhandel och Verkstadsteknik. Aktieförvaltningen består huvudsakligen i portföljförvaltning av längre innehav där röstandelen uppgår till lägst 10 %.

Internpriserna är satta till självkostnadspris plus marginaler. I segmen-

tens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. I segmentens tillgångar och skulder inräknas inte skattefordringar och skatteskulder (uppskjutna samt aktuella) och inte heller räntebärande tillgångar och skulder. I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier och inventarier av mindre värde.

Not 4 Geografiska marknader

Försäljning fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2008	2007
Sverige	3 292	3 387
Norden exkl. Sverige	2 054	1 797
Europa exkl. Norden	1 560	1 414
Övriga marknader	165	132
Summa	7 071	6 730

Tillgångar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2008	2007
Sverige	9 088	12 490
Norden exkl. Sverige	967	754
Europa exkl. Norden	695	289
Övriga marknader	57	20
Summa	10 807	13 553

Investeringar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2008	2007
Sverige	205	190
Norden exkl. Sverige	96	157
Europa exkl. Norden	136	7
Övriga marknader	9	1
Summa	446	355

Koncernens hemmamarknad är Norden med huvuddelen av produktionen förlagd i Sverige.

Not 5 Transaktioner med närstående

Investment AB Latour står under ett bestämmande inflytande från familjen Douglas. Privat och genom bolag kontrollerar familjen Douglas 80 procent av rösterna i Latour. Familjen har erhållit styrelsearvode om 700 tkr. Det av familjen Douglas helägda bolaget Förvaltnings AB Wasatomet har ställt ut 200 000 st. köpoptioner och 80 000 st. säljoptioner till ledande befattningshavare inom Latourkoncernen. Optionerna är utställda på marknadsmässiga villkor. För information om löner och andra ersättningar till styrelsen, vd och andra ledande befattningshavare, se not 9.

Årets inköp och försäljning mellan koncernföretag inom Latour-koncernen uppgår till 1 332 (1 321) Mkr. Inga inköp eller försäljningar har skett med moderbolaget. På balansdagen fanns inga väsentliga fordringar eller skulder till intressebolag eller andra närstående parter.

Not 9 Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2008		2007	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	1	0 (0)	1	0 (0)
Dotterbolag	1 200	450 (97)	1 137	426 (97)
Koncernen	1 201	450 (97)	1 138	426 (97)

Av koncernens pensionskostnader avser 11 (11) Mkr styrelser och verkställande direktörer.

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter m.fl. och anställda:

	2008		2007	
	Styrelse och VD (varav tantiem)	Övriga anställda	Styrelse och VD (varav tantiem)	Övriga anställda
<i>Moderbolaget</i>				
Sverige	1 (0)	–	1 (0)	–
<i>Dotterföretag</i>				
Sverige	33 (7)	824	30 (7)	864
Danmark	7 (1)	62	4 (0)	42
Finland	8 (2)	80	6 (1)	58
Norge	4 (1)	53	4 (1)	41
Tyskland	2 (0)	15	2 (0)	13
Övriga länder	18 (4)	94	10 (1)	63
Koncernen totalt	73 (15)	1 128	57 (10)	1 081

De uppsägningstider som tillämpas inom koncernen är, beroende på ålder och typ av befattning, 3–24 månader.

Forts.

Not 6 Kostnader fördelade på kostnadsslag

KONCERNEN	2008	2007
Förändring i lager av färdiga varor och produkter i arbete	943	12
Råvaror och förnödenheter	987	1 375
Handelsvaror	1 498	2 211
Ersättning till anställda	1 651	1 564
Avskrivningar	165	150
Övriga kostnader	1 222	844
Summa	6 466	6 156

Not 7 Valutakursdifferenser

I rörelseresultatet ingår valutakursdifferenser avseende rörelsefordringar och rörelseskulder enligt följande:

KONCERNEN	2008	2007
Nettoomsättning	13	4
Kostnad för sålda varor	–4	–7
Försäljningskostnader	–	3
Övriga rörelseintäkter	12	2
Övriga rörelsekostnader	–2	0
Summa	19	2

Not 8 Ersättning till revisorer

KONCERNEN	2008	2007
<i>PricewaterhouseCoopers</i>		
Revisionsuppdraget	4	4
Övriga uppdrag	1	1
<i>Övriga revisorer</i>		
Revisionsuppdraget	2	0
Summa	7	5

I moderbolaget uppgår ersättningar till revisorer för revisionsuppdraget till 142 (122) tkr och för övriga uppdrag till 0 (0) tkr.

Not 9 forts.

Ersättning till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämans beslut. Något särskilt arvode utgår ej för kommittéarbete.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension.

Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer som rapporterar direkt till verkställande direktören.

Den rörliga ersättningen till verkställande direktören baseras på under året uppnådda mål och är maximerad till 75 % av grundlönen. För andra ledande befattningshavare baseras den rörliga ersättningen på resultatet samt avkastningen på rörelsekapitalet. Ersättningen är maximerad till 100 % av grundlönen.

Ersättning och övriga förmåner under året

(tkr)	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensions- kostnad	Summa
Styrelsens ordförande	350	–	–	–	350
Övriga styrelseledamöter (5 personer) ¹⁾	875	–	–	–	875
Verkställande direktör	2 700	1 850	246	803	5 599
Andra ledande befattningshavare (10 personer)	11 114	3 436	776	3 618	18 944

¹⁾ Övriga styrelseledamöter har erhållit 175 tkr per ledamot.

²⁾ Övriga förmåner avser bostads- och bilförmån.

³⁾ Rörlig ersättning till verkställande direktören motsvarade 68 % av grundlönen och till andra ledande befattningshavare 0–100 % av grundlönen.

Pensioner

Verkställande direktören har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, varefter pension utgår från bolaget med 60 % av grundlönen under tre år.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år, varefter pension utgår enligt den förmånsbestämda ITP-planen.

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 12 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej.

Mellan bolaget och andra ledande befattningshavare gäller en uppsägningstid om 6–24 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls lön under uppsägningstiden. Vid uppsägning från ledande befattningshavares sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej.

Berednings- och beslutsprocessen

Principer för verkställande direktörens löne- och anställningsvillkor fastställs av styrelsen. Styrelsen har uppdragit åt ordföranden att efter kontakt med ersättningskommittén träffa avtal med verkställande direktören. Resultatet av förhandlingen har därefter anmälts till styrelsen.

Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med styrelsens ordförande.

Könsfördelning inom företagsledningen

MODERBOLAGET	2008		2007	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelseledamöter	71%	29%	75%	25%
Verkställande direktör	100%	0%	100%	0%
Totalt ledande befattningshavare	71%	29%	75%	25%

Av ledande befattningshavare i koncernen är 100 (100) % män.

Medelantalet anställda

MODERBOLAGET	2008		2007	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
Sverige	–	–	–	–
DOTTERFÖRETAGEN				
Sverige	2 501	78%	2 670	78%
Finland	221	82%	172	82%
Rumänien	130	32%	108	32%
Danmark	110	75%	73	81%
Norge	93	33%	80	74%
England	143	55%	33	82%
Tyskland	49	55%	28	64%
Övriga länder	268	46%	280	35%
Totalt i dotterföretag	3 515	72%	3 444	73%
Totalt	3 515	72%	3 444	73%
VERKSAMHETSOMRÅDEN				
Industri- och handelsrörelsen	2008		2007	
Aktieförvaltningen	3 513		3 442	
	2		2	
Totalt	3 515		3 444	

Not 10 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar uppgår i koncernen till 17 (11) och på materiella anläggningstillgångar till 148 (139). Avskrivningarna fördelas per funktion i resultaträkningen enligt följande:

KONCERNEN	2008	2007
<i>Varumärken, licenser</i>		
Kostnad för sålda varor	12	10
Försäljningskostnader	3	0
Administrationskostnader	2	1
Summa	17	11
<i>Byggnader</i>		
Kostnad för sålda varor	9	9
Försäljningskostnader	2	2
Administrationskostnader	1	1
Övriga rörelsekostnader	4	3
Summa	16	15
<i>Mark och markanläggningar</i>		
Kostnad för sålda varor	0	0
Summa	0	0
<i>Maskiner</i>		
Kostnad för sålda varor	73	71
Försäljningskostnader	2	2
Administrationskostnader	1	1
Övriga rörelsekostnader	1	1
Summa	77	75
<i>Inventarier</i>		
Kostnad för sålda varor	21	19
Försäljningskostnader	13	13
Administrationskostnader	8	5
Övriga rörelsekostnader	13	12
Summa	55	49
Summa avskrivningar	165	150

Not 11 Operationell leasing

Leasingkostnader avseende lokalhyror, maskiner, datorer och kontorsutrustning uppgår för koncernen till 53 (25).

Koncernens framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

År	Framtida minimileaseavgifter
2009	41
2010–2013	78
2014–	8
Totalt	127

Operationella leasingavtal avseende uthyrda maskiner ingår i koncernens anläggningstillgångar och uppgår till följande:

Utleasade anläggningstillgångar	Maskiner
Akkumulerade anskaffningsvärden	5
Akkumulerade avskrivningar	–2
Planenligt restvärde	3
Årets avskrivningar	–1

Not 12 Rörelseintäkter och rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter

KONCERNEN	2008	2007
Realisationsresultat vid försäljningar	1	26
Hysesintäkter	8	3
Valutakursdifferenser	14	2
Övriga intäkter	43	47
Summa	66	78

Övriga rörelsekostnader

KONCERNEN	2008	2007
Avskrivningar	–18	–16
Realisationsresultat vid försäljningar	–45	–
Kostnader fastighetsförvaltning	–25	–21
Värdering terminskontrakt	–12	–21
Övriga kostnader	–5	–10
Summa	–105	–68

Not 13 Resultat från andelar i intresseföretag

	2008	2007
Andel i årets resultat efter skatt	225	157
Avskrivning på övervärden	–3	–3
Nedskrivning	–130	–
Kapitalförändringar, netto	50	8
Resultat vid försäljning av andelar	–	48
Summa	142	210

De enskilda innehaven har påverkat resultatet enligt följande:

	2008	2007
AB Fagerhult	55	38
Sweco AB	194	170
Nederman Holding AB	–107	2
Summa	142	210

Not 14 Resultat från aktieförvaltningen

KONCERNEN	2008	2007
Resultat från anläggningstillgångar		
Utdelningar	233	213
Realisationsresultat vid försäljningar	643	34
Övriga intäkter	5	1
	881	248
Resultat från omsättningstillgångar		
Utdelningar	5	4
Realisationsresultat	-1	7
Omvärdering, förd mot resultaträkningen	-29	-6
	-25	5
Förvaltningskostnader	-13	-13
Summa aktieförvaltningen	843	240
MODERBOLAGET	2008	2007
Resultat från anläggningstillgångar		
Utdelningar	320	274
Realisationsresultat vid försäljningar	675	82
Övriga intäkter	5	1
	1 000	357
Förvaltningskostnader	-5	-5
Summa aktieförvaltningen	995	352

Not 15 Finansiella intäkter

KONCERNEN	2008	2007
Intäktsräntor	13	12
Kursvinster	7	4
Övriga finansiella intäkter	2	2
Summa	22	18
MODERBOLAGET	2008	2007
Ränteintäkter från koncernföretag	18	18
Övriga ränteintäkter	1	3
Summa ränteintäkter	19	21

Not 16 Finansiella kostnader

KONCERNEN	2008	2007
PRI-räntor	-6	-6
Övriga kostnadsräntor	-77	-74
Kursförluster	-	-5
Övriga finansiella kostnader	-5	-1
Summa	-88	-86
MODERBOLAGET	2008	2007
Räntekostnader till koncernföretag	-25	-39
Summa	-25	-39

Not 17 Skatt på årets resultat

KONCERNEN	2008	2007
Aktuell skattekostnad för perioden	-130	-162
Uppskjuten skatt hänförlig till förändringar i temporära skillnader		
Uppskjuten skatteintäkt	19	17
Uppskjuten skattekostnad	-21	-9
Summa	-132	-154

Skillnad mellan faktisk skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats

KONCERNEN	2008	2007
Resultat före skatt	1 590	1 034
Skatt enligt gällande skattesats, 28 %	-445	-290
Skatteeffekt pga speciella skatteregler för investmentbolag	247	94
Effekt av intresseföretagsredovisningen	15	17
Skatteeffekt av justering av skattekostnaden fg år	17	-2
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	-14	-6
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	44	13
Skatteeffekt på övrigt	4	20
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	-132	-154

MODERBOLAGET	2008	2007
Resultat före skatt	882	634
Skatt enligt gällande skattesats, 28 %	-247	-178
Skatteeffekt pga speciella skatteregler för investmentbolag	247	94
Skattefri utdelning från dotterföretag	-	84
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	0	0

Gällande skattesats för koncernen liksom för moderbolaget är 28 procent. Ingen förändring av skattesatsen har skett jämfört med föregående år. För 2009 ändras skattesatsen i Sverige till 26,3 procent. Redovisade värden för uppskjuten skatt har därför omräknats.

Investmentbolag erhåller skattemässiga avdrag för den utdelning som beslutas på efterföljande årsstämma. Reavinster är ej skattepliktiga medan reaförluster ej är avdragsgilla. Investmentbolag beskattas istället genom en schablonintäkt.

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar

KONCERNEN	Varumärken, licenser			Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Ingående balans 2007-01-01	530	75	605	
Årets förvärv	131	25	156	
Omräkningsdifferens	0	1	1	
Utgående balans 2007-12-31	661	101	762	
Ingående balans 2008-01-01	661	101	762	
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	0	7	7	
Årets förvärv	219	17	236	
Årets försäljning	-4	0	-4	
Omräkningsdifferens	37	3	40	
Utgående balans 2008-12-31	913	128	1 041	
Ackumulerade avskrivningar				
Ingående balans 2007-01-01	0	-25	-25	
Årets avskrivningar	-	-11	-11	
Utgående balans 2007-12-31	0	-36	-36	
Ingående balans 2008-01-01	0	-36	-36	
Årets avskrivningar	-	-17	-17	
Utgående balans 2008-12-31	0	-53	-53	
Ackumulerade nedskrivningar				
Ingående balans 2007-01-01	-1	0	-1	
Årets nedskrivning	-	-	0	
Utgående balans 2007-12-31	-1	0	-1	
Ingående balans 2008-01-01	-1	0	-1	
Årets nedskrivning	-	-	0	
Utgående balans 2008-12-31	-1	0	-1	
Bokfört värde	912	75	987	
Redovisade värden				
Per 2007-01-01	529	50	579	
Per 2007-12-31	660	65	725	
Per 2008-01-01	660	65	725	
Per 2008-12-31	912	75	987	

Avskrivningarnas påverkan på resultatet, se not 10.
All goodwill är hänförlig till segmentet Industri- och handelsrörelsen.
Efter prövning av goodwillen har, för 2008, inget nedskrivningsbehov identifierats.

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

Koncernens goodwillposter fördelar sig i storleksordning enligt nedan. För koncernens mest väsentliga goodwillposter anges vissa värderingsantaganden som ligger till grund för utvärderingen.

	Bokfört värde Mkr	Tillväxt antagande (prognos)	Marginal antagande (prognos)
Snickers Workwear AB	279	3-8 %	10-13 %
Swegon Ilto	131	3-6 %	10 %
JMS Systemhydraulik	87	0-3 %	10 %
Övriga	415		
Summa	912		

	Tillväxt antagande (terminal)	Marginal antagande (terminal)
Snickers Workwear AB	2 %	13 %
Swegon Ilto	3 %	10 %
JMS Systemhydraulik	3 %	10 %

Samtliga koncernens goodwillposter har utvärderats i enlighet med IAS 36 för att utvärdera återvinningsvärdet för kassagenererande enheter. Värderingarna utgör ej marknadsvärderingar. För var och en av koncernens goodwillposter har individuella antaganden gjorts om såväl tillväxt, vinst-marginal, kapitalbindning, investeringsbehov som riskpremie. Det riskpremiepåslag som har lagts ovanpå den riskfria räntenivån har utgjorts av en generell riskpremie för bolagsinvesteringar och av en verksamhetsspecifik riskpremie baserad på den enskilda verksamhetens förutsättningar.

Väsentliga antaganden

Prövningen har genomförts med prognostider på mellan 5 och 10 år beroende på bedömningen i det enskilda fallet. Den uthålliga nivån i prövningen har därmed bedömts inträffa mellan år 5 och 10 från fall till fall. Uppskattning av framtida kassaflöden har gjorts utifrån tillgångens befintliga skick och inkluderar inte framtida investeringar. Avkastningskravet före skatt varierar mellan 9,9 procent till 12,2 procent. I merparten av prövningarna har använts ett avkastningskrav i den högre delen av det intervallet.

Marknadsandel och tillväxt

Aktuell marknadsandel har antagits för framtida perioder. Prognosema baseras på tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Personalkostnader

Prognosen för personalkostnader baseras på förväntad inflation, viss reallöneökning (historiskt genomsnitt) och planerade effektiviseringar av företagets produktion. Prognosen överensstämmer med tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Valutakurser

Valutakursprognoser baseras på aktuell noterad växelkurs och på noterade terminskurser. Prognosen överensstämmer med externa informationskällor.

Valutakurs EUR 10,94
Valutakurs DKK 1,468
Valutakurs NOK 1,1035
Valutakurs GBP 11,25

För huvuddelen av koncernens enheter överstiger återvinningsvärdet de redovisade värdena med god marginal. Företagsledningen bedömer att en förändring i något viktigt antagande inte skulle ha så stora effekter att de var och en för sig skulle reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet.

Not 19 Byggnader

KONCERNEN	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	467	439
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	32	23
Inköp	30	3
Försäljningar och utrangeringar	-25	0
Omklassificeringar	1	-1
Omräkningsdifferenser	15	3
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>520</i>	<i>467</i>
Ingående avskrivningar	-209	-189
Ingående avskrivningar från förvärvade bolag	-9	-3
Försäljningar och utrangeringar	9	0
Årets avskrivningar	-16	-15
Omräkningsdifferenser	-6	-2
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-231</i>	<i>-209</i>
Ingående nedskrivningar	-20	-20
Årets nedskrivningar	-	-
Försäljningar och återföringar	-	-
<i>Utgående nedskrivningar</i>	<i>-20</i>	<i>-20</i>
Bokfört värde	269	238
Bokfört värde fastigheter i Sverige	179	169
Taxeringsvärden fastigheter i Sverige	190	190

Årets avskrivningar se not 10.

Not 20 Mark och markanläggningar

KONCERNEN	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	38	36
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	1	1
Inköp	5	2
Försäljningar och utrangeringar	-6	-1
Omräkningsdifferenser	0	0
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>38</i>	<i>38</i>
Ingående avskrivningar	-5	-5
Årets avskrivningar	0	0
Omräkningsdifferenser	0	0
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-5</i>	<i>-5</i>
Bokfört värde	33	33
Bokfört värde fastigheter i Sverige	28	29
Taxeringsvärden fastigheter i Sverige	35	32

Årets avskrivningar se not 10.

Not 21 Maskiner

KONCERNEN	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	1 033	942
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	42	25
Inköp	58	88
Försäljningar och utrangeringar	-197	-26
Omklassificeringar	-17	3
Omräkningsdifferenser	3	1
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>922</i>	<i>1 033</i>
Ingående avskrivningar	-735	-666
Ingående avskrivningar från förvärvade bolag	-31	-15
Försäljningar och utrangeringar	176	24
Årets avskrivningar	-77	-75
Omklassificeringar	17	-3
Omräkningsdifferenser	-1	0
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-651</i>	<i>-735</i>
Bokfört värde	271	298

Årets avskrivningar se not 10.

Not 22 Inventarier

KONCERNEN	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	462	455
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	37	5
Inköp	63	74
Försäljningar och utrangeringar	-64	-66
Omklassificeringar	18	-10
Omräkningsdifferenser	7	4
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>523</i>	<i>462</i>
Ingående avskrivningar	-319	-315
Ingående avskrivningar från förvärvade bolag	-25	-3
Försäljningar och utrangeringar	51	48
Årets avskrivningar	-55	-49
Omklassificeringar	-16	3
Omräkningsdifferenser	-4	-3
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-368</i>	<i>-319</i>
Bokfört värde	155	143

Årets avskrivningar se not 10.

Not 23 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

KONCERNEN	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	18	8
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	3	-
Under året nedlagda kostnader	44	31
Omklassificeringar	-22	-21
Bokfört värde	43	18

I materiella anläggningstillgångar har inga lånekostnader aktiverats.

Not 24 Andelar i dotterföretag

	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	241	241
Årets förändring	–	–
Utgående anskaffningsvärde	241	241

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Karpalunds Ångbryggeri AB	556000-1439	Stockholm	3 600	97	1
Latour Industrier AB	556649-8647	Göteborg	400 000	100	49
Autotube AB	556099-2041	Göteborg	500 000	100	
Autotube HordaGruppen AB	556580-5768	Göteborg	40 000	100	
Hultafors AB	556023-7793	Göteborg	30 000	100	
Hultafors Group Finland	0664406-9	Finland	100	100	
Hultafors Norge AS	983513328	Norge	1 000	100	
Hultafors Danmark AS	225241	Danmark	1 320	100	
Hultafors UMI S.R.L.	J32/572/22.11.1996	Rumänien	78 661	100	
Fisco Tools Ltd	755735	England	200 000	100	
TA Ljungberg Patent AB	556113-7760	Huddinge	1 000	100	
Snickers Original AS Norge	956279801	Norge	1 000	100	
Snickers Workwear Danmark AS	14252533	Danmark	500 000	100	
Snickers Workwear AB	556365-0752	Sollentuna	349 873	100	
Snickers Intellectual Property AB	556059-0654	Sollentuna	1 000	100	
Snickers Workwear Logistics BV	8117646	Nederländerna	200	100	
Skillers Workwear NA Inc	06-1649127	USA	1 000	100	
Snickers Production SIA Latvia	40003077239	Lettland	100	100	
Snickers Original NV Belgium	0444.346.706	Belgien	50	100	
Tradewear Ltd	65695194	Irland	15 700	100	
Snickers Original SIA	40003229796	Lettland	10	100	
Hultafors Group Germany	147860778	Tyskland	50 000	100	
Specma Hydraulic AB	556089-9550	Göteborg	10 000	100	
Specma Hydraulic i Övik AB	556278-7183	Örnsköldsvik	1 000	100	
Eurobend AB	556137-4041	Tranemo	1 000	100	
Hymat OY	0292607-7	Finland	400	100	
Specma Hydraulic Shanghai	79274263-4	Kina	1	100	
JMS Systemhydraulik AB	556063-2134	Göteborg	10 000	100	
Fastighets AB Hydraulen	556363-6256	Göteborg	1 000	100	
Specma Component AB	556219-2202	Skellefteå	7 500	100	
WiroArgonic AB	556362-4641	Motala	5 000	100	
Swegon AB	556077-8465	Vara	400 000	100	
Swegon GmbH	HRB 55388	Tyskland	1	100	
Swegon AS	247231	Danmark	5	100	
Swegon GmbH Austria	FN 229472 i	Österrike	1	100	
KB Söderby 1:752	916634-4441	Vara	1	100	
KB Kardanen 7	916634-4516	Vara	1	100	
Swegon Ltd	1529960	England	50 000	100	
Swegon S.ä.r.l.	409-770-195	Frankrike	2 000	100	
Swegon SA	48-205-4517	Schweiz	100	100	
Swegon s.r.o.	275 90 071	Tjeckien	1	100	
Swegon Hungaria Kft.	04-09-079209	Ungern	12 000	100	
Swegon AS	933-765-806	Norge	1 500	100	
Oy Swegon AB	240.505	Finland	20 000	100	
Lewaco Trading AB	556343-3423	Vara	1 000	100	
Swegon Sp.z o.o	632031333	Polen	1 454	100	
Swegon BV	24408522	Holland	100	100	
Swegon s.r.l	1853574	Italien	1	100	
Swegon Belgium S.A.	893.224.696	Belgien	620	100	
Swegon Indoor Climate S.A.	A-84244763	Spanien	6 011	100	
Swegon ILTO OY	1615732-8	Finland	1 000	100	
AB Sigfrid Stenberg	556017-2099	Nässjö	800 000	100	
Carstens AB	556059-6776	Jönköping	18 500	100	
Flextek AS	17951831	Danmark	20 000	100	
Granaths Hårdmetal AS	182650	Danmark	2 550	100	
JMC Teknik ApS	12858442	Danmark	200	100	
Machine Trading Team OY	1032222-2	Finland	100	100	
Mekana AB	556103-6251	Burlöv	40 000	100	
MaskinCentrum i Örnsköldsvik AB	556578-8303	Örnsköldsvik	8 200	100	
Woodtechnique Finland OY	745.813	Finland	510	100	
Woodtechnique Verktygssystem AB	556463-2833	Växjö	2 500	100	
Woodtechnique AS	985882479	Norge	300	100	
Skandinaviska Chuckfabriken AB	556456-8060	Hässleholm	400	100	
Skandinaviska Chuckfabriken Holding AB	556563-6742	Hässleholm	4 000	100	
CB Chuckbolaget International AB	556327-8232	Hässleholm	1 000	100	
Bergmans Chuck AB	556059-1736	Hässleholm	1 200	100	
KB Backen Västergård 1:141	916634-4490	Göteborg	1	100	

Forts.

Not 24 forts.

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Specma AB	556018-9754	Göteborg	100 000	100	
Specma Tools AB	556737-4664	Göteborg	1 000	100	
AVT Industriteknik AB	556596-5786	Alingsås	4 000	100	
Brickpack AB	556194-2615	Laholm	200	100	
Nord-Lock AB	556137-1054	Åre	8 000	100	
Nord-Lock International AB	556610-5739	Göteborg	1 000	100	
Nord-Lock Ltd	4117670	England	100	100	
Nord-Lock France	439-251-901	Frankrike	1 000	100	
Nordlock Inc.	38-3418590	USA	1 000	100	
Nord-Lock Oy	0893691-1	Finland	100	100	
Nord-Lock Poland Sp. Z o.o	0000273881	Polen	10	100	
Nord-Lock s.r.o.	27294714	Tjeckien	200 000	100	
Nord-Lock Benelux BV	2050318	Nederländerna	180	100	
Nord-Lock Holding GmbH	HRB 175392	Tyskland	1	90	
Nord-Lock GmbH	HRB 510204	Tyskland	1	92	
Nord-Lock Japan Co, Ltd	1299-01-047553	Japan	200	100	
KLT Fastighets KB	969674-4250	Alingsås	1	100	
FOV Födervävnader i Borås AB	556057-3460	Göteborg	60 000	100	
Marifa Polska Sp.z.o.o.	RHB 2994	Polen	1 000	100	
Nordiska Industri AB	556002-7335	Göteborg	840 000	100	191
PM-LUFT AB	556048-2118	Tomelilla	1 000	100	
Farex AB	556196-7802	Borlänge	1 000	100	
Summa bokfört värde					241

Mindre dotterföretag som saknar verksamhet ingår ej i ovanstående specifikation.

Not 25 Andelar i intresseföretag

KONCERNEN	2008	2007	MODERBOLAGET	2008	2007
Ingående bokfört värde	987	679	Ingående bokfört värde	701	461
Anskaffningar under året	30	247	Anskaffningar under året	27	245
Sålt under året	–	–52	Sålt under året	–	–5
Årets resultatandel efter skatt	225	157	Nedskrivning	–107	–
Utspädningseffekt	50	8	Utgående värde	621	701
Erhållen utdelning	–87	–61			
Avskrivning på övervärden	–3	–3			
Nedskrivning	–130	–			
Kapitalförändringar, netto	22	12			
Utgående värde	1 094	987			

	Antal aktier	Justerat EK ¹⁾	Bokfört värde	Börsvärde	Anskaffningsvärde	Förvärvs-goodwill
AB Fagerhult (Org nr 556110-6203. Säte Habo)	4 106 800	230	339	497	296	69
Nederman Holding AB (Org nr 556576-4205. Säte Helsingborg)	3 100 000	140	158	158	265	18
Sweco AB (Org nr 556542-9841. Säte Stockholm)	30 747 760	499	592	1 064	167	93
Övriga mindre innehav		–	5	–	5	–
		869	1 094	1 719	733	180

¹⁾ Med justerat eget kapital avses Latours andel av bolagets eget kapital.

Koncernens andel i intresseföretagen:

2007	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Kapitalandel %	Röstandel %
AB Fagerhult	559	362	824	44	33	33
Nederman Holding AB	211	106	47	3	23	23
Sweco AB	890	543	1 668	111	36	25
2008						
AB Fagerhult	560	330	902	60	33	33
Nederman Holding AB	280	140	337	23	26	26
Sweco AB	1 063	564	1 948	142	35	24

Efter prövning har det långsiktiga värdet på andelarna i Nederman Holding AB ansetts understiga koncernens och moderbolagets bokförda värde. Därför har nedskrivning av värdet gjorts med 130 Mkr i koncernen och med 107 Mkr i moderbolaget.

Not 26 Börsaktier

KONCERNEN	2008	2007	MODERBOLAGET	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	3 228	3 159	Ingående anskaffningsvärde	3 228	3 159
Inköp	132	119	Inköp	129	119
Försäljningar	-100	-50	Försäljningar	-100	-50
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	<i>3 260</i>	<i>3 228</i>	<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	<i>3 257</i>	<i>3 228</i>
Ingående verkligt värde-reserv	5 054	6 320	Ingående verkligt värde-reserv	5 054	6 320
Avyttring, redovisad i resultaträkningen	-596	-29	Avyttring, redovisad i resultaträkningen	-596	-29
Omvärdering förd till eget kapital	-2 670	-1 237	Omvärdering förd till eget kapital	-2 667	-1 237
<i>Utgående verkligt värde-reserv</i>	<i>1 788</i>	<i>5 054</i>	<i>Utgående verkligt värde-reserv</i>	<i>1 791</i>	<i>5 054</i>
Bokfört värde	5 048	8 282	Bokfört värde	5 048	8 282

BÖRSFÖLJEN	Börsvärde	Börskurs ¹⁾	Anskaffnings-	Röstandel	Kapitalandel
Aktie	Antal	Mkr	värde Mkr	%	%
Assa Abloy A ²⁾	6 746 425	595	88	786	
Assa Abloy B	19 000 000	1 677	88	414	16,1
Elanders	2 102 000	56	25	397	14,7
HMS Networks	1 330 000	77	58	95 ⁵⁾	12,6
Loomis A ²⁾	800 000	39	49	10	
Loomis B	4 618 000	226	49	55	12,1
Munters	10 950 000	401	37	631	14,8
Niscayah Group A ²⁾	4 000 000	26	7	87	
Niscayah Group B	24 000 000	156	7	93	12,3
OEM International A ²⁾	636 000	22	35	36	
OEM International B	1 300 000	46	35	71	11,6
Securitas A ²⁾	4 000 000	255	64	309	8,4
Securitas B	23 090 000	1 472	64	276	12,1
Totalt		5 048		3 260	

Intresseföretag i börsportföljen (se not 25)

Fagerhult ⁴⁾	4 106 800	497	121	296	32,6	32,6
Nederman	3 100 000	158	51	265	26,5	26,5
Sweco A	1 222 760	31	25	8		
Sweco B ³⁾	29 525 000	1 033	35	159	24,3	35,3
Totalt inklusive intresseföretag		6 767		3 988		

¹⁾ Köpkurs.²⁾ A-aktierna i Assa Abloy, Loomis, Niscayah Group, OEM International och Securitas är onoterade. De har i tabellen åsatts samma börskurs som motsvarande B-aktier.³⁾ I koncernen är, p g a utnyttjandet av en köpoption, anskaffningsvärdet på Sweco B 36 Mkr högre.⁴⁾ 30 000 st aktier av Latours innehav i Fagerhult var vid utgången av 2008 utlånade.⁵⁾ Anskaffningsvärdet i moderbolaget uppgår till 92 Mkr.

Not 27 Andra långfristiga värdepappersinnehav

KONCERNEN	2008	2007	MODERBOLAGET	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	44	46	Ingående anskaffningsvärde	38	38
Inköp	2	-	Försäljningar	-38	-
Försäljningar	-39	-2	<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	<i>0</i>	<i>38</i>
<i>Utgående anskaffningsvärde</i>	<i>7</i>	<i>44</i>			
Ingående verkligt värde-reserv	57	41	Ingående verkligt värde-reserv	57	41
Avyttring, redovisad i resultaträkning	-57	-	Avyttring, redovisad i resultaträkningen	-57	-
Årets förändring	-	16	Årets förändring	-	16
<i>Utgående verkligt värde-reserv</i>	<i>0</i>	<i>57</i>	<i>Utgående verkligt värde-reserv</i>	<i>0</i>	<i>57</i>
Ingående nedskrivningar	-13	-12	Ingående nedskrivningar	-13	-12
Årets nedskrivningar	-	-1	Årets nedskrivningar	-	-1
Försäljningar	13	-	Försäljning	13	-
<i>Utgående nedskrivningar</i>	<i>0</i>	<i>-13</i>	<i>Utgående nedskrivningar</i>	<i>0</i>	<i>-13</i>
Bokfört värde	7	88	Bokfört värde	0	82
Arisaig Asian Fund	-	78	Arisaig Asian Fund	-	78
Linktech	-	4	Linktech	-	4
Övriga innehav	7	6	Bokfört värde	0	82
Bokfört värde	7	88			

Övriga innehav omfattar huvudsakligen andelar i Oxeon AB med ett bokfört värde på 5 Mkr.

Not 28 Långfristiga fordringar

KONCERNEN	2008	2007
Ingående anskaffningsvärde	13	17
Årets ökning	10	2
Årets minskning	-6	-6
Omklassificering	-	-
Bokfört värde	17	13

Koncernens räntebärande fordringar löper med en genomsnittlig ränta på 6 % och en genomsnittlig löptid på 6 år.

Not 29 Varulager

Värdet av varor som ställts som säkerhet för lån eller andra förpliktelser uppgår till 0 (0).

Varulagrets värdering:	2008	2007
<i>Till nettoförsäljningsvärde</i>		
Råvaror och förnödenheter	-	-
Varor under tillverkning	-	-
Färdiga varor och handelsvaror	1	20
Pågående arbete	-	10
<i>Till anskaffningsvärde</i>		
Råvaror och förnödenheter	217	218
Varor under tillverkning	69	90
Färdiga varor och handelsvaror	853	696
Pågående arbete	-	1
	1 140	1 035

Not 30 Börsaktier, handel

KONCERNEN	2008	2007
Bokfört värde vid årets början	193	124
Årets anskaffningar	125	128
Försäljningar	-106	-53
Omvärdering, förd mot resultaträkningen	-60	-6
Bokfört värde vid årets slut	152	193

KONCERNEN	Antal	Ansk.- värde	Bokfört värde	Markn. värde
Assa Abloy	450 000	59	40	40
Fagerhult	32 000	5	4	4
Loomis B	300 000	14	15	15
IFS B	45 300	4	1	1
Sweco B	385 750	16	13	13
Securitas B	300 000	24	19	19
Övriga aktier och andelar		70	60	60
		192	152	152

Not 31 Kundfordringar

KONCERNEN	2008	2007
Nominellt värde	1 081	1 166
Reservering för osäkra fordringar	-14	-12
Kundfordringar – netto	1 067	1 154
Reserv för osäkra fordringar		
Ingående reserv	-12	-12
Årets reservering för osäkra fordringar	-10	-10
Konstaterade förluster under året	8	9
Återförda outnyttjade belopp	0	1
Valutakursdifferenser	0	0
	-14	-12

Avsättning till respektive återföring av reserver för osäkra kundfordringar ingår i posten Övriga rörlsekostnader i resultaträkningen. Belopp som redovisas på värdeminskningsskonton skrivs vanligen bort när koncernen inte förväntas återvinna ytterligare likvida medel.

Åldersanalys kundfordringar

Ej förfallna	815
Förfallna fordringar som per den 31 december 2008 ej är nedskrivna	
Förfallna mindre än 3 mån	219
Förfallna 3 till 6 månader	19
Förfallna mer än 6 månader	14
	1 067

Not 32 Likvida medel

De likvida medlen består till 264 (152) Mkr av banktillgodohavanden och till 0 (0) Mkr av kortfristiga placeringar. På banktillgodohavanden erhåller koncernen ränta enligt en rörlig räntesats baserad på bankernas dagliga placeringsränta.

Av koncernens och moderbolagets likvida medel avser 5 (9) Mkr spär-rade medel.

Not 33 Finansiella instrument och finansiell riskhantering

Säkringsredovisning

Latour tillämpar säkringsredovisning på valutaterminskontrakt som säkrar kassaflöden och lån i utländsk valuta som säkrar nettoinvesteringar i utlandet. Förändringen i marknadsvärdet för kassaflödessäkringar redovisas i eget kapital, i den mån de bedöms som effektiva, i annat fall direkt i resultaträkningen. Ackumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet. Vinster eller förluster som uppstår vid marknadsvärdering av derivatinstrument hänförliga till säkringar av nettoinvesteringar och som är hänförliga till valutaförändringar redovisas i eget kapital.

Bokfört värde och verkligt värde för finansiella tillgångar och skulder

Tabellen nedan visar bokfört och verkligt värde per typ av finansiella instrument. Finansiella instrument inkluderar värdepapper, derivatinstrument, fordringar, rörelseskulder, leasingåtaganden och upplåning. För Latours del omfattar finansiella instrument i huvudsak aktierelaterade investeringar. Noterade värdepapper värderas till senaste köpkurs på balansdagen. Valutaswappar och valutaterminskontrakt värderas till termskurs. Omräkning till SEK görs till noterade kurser på balansdagen. Den största skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde finns i koncernens innehav av andelar i intresseföretag. För övriga poster motsvarar i stort redovisat värde verkligt värde.

Koncernen 2008	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Låne- och kundfordringar	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Andra skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
		Innehav för handel	Andra tillgångar		Innehav för handel				
<i>Finansiella tillgångar</i>									
Börsaktier, förvaltning	5 048							5 048	5 048
Andra långfristiga värdepappersinnehav	7							7	7
Andra långfristiga fordringar				17				17	17
Börsaktier, handel		152						152	152
Kundfordringar				1 067				1 067	1 067
Övriga kortfristiga fordringar				96				96	96
Likvida medel			264					264	264
Totalt	5 055	152	264	1 180	0	0		6 651	6 651

Finansiella skulder

Långfristiga lån						24		24	24
Checkräkningskredit						28		28	28
Kortfristiga lån						1 377	1 377	1 377	1 377
Leverantörsskulder						522		522	522
Övriga skulder						190		190	152
Orealiserat resultat valutaderivat						27		27	27
Totalt						27	2 141	2 168	2 130

Koncernen 2007	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Låne- och kundfordringar	Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		Andra skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
		Innehav för handel	Andra tillgångar		Innehav för handel				
<i>Finansiella tillgångar</i>									
Börsaktier, förvaltning	8 282							8 282	8 282
Andra långfristiga värdepappersinnehav	88							88	88
Andra långfristiga fordringar				13				13	13
Börsaktier, handel		193						193	193
Kundfordringar				1 154				1 154	1 154
Övriga kortfristiga fordringar				72				72	72
Likvida medel			152					152	152
Totalt	8 370	193	152	1 239	0	0		9 954	9 954

Finansiella skulder

Långfristiga lån						34		34	34
Checkräkningskredit						7		7	7
Kortfristiga lån						1 858	1 858	1 858	1 858
Leverantörsskulder						592		592	592
Övriga skulder						111		111	106
Orealiserat resultat valutaderivat						16		16	16
Totalt						16	2 602	2 618	2 613

Forts.

Not 33 forts.

Finansiell riskhantering

Koncernens finansverksamhet och hantering av finansiella risker är i huvudsak centraliserad till koncernstabben. Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy och präglas av låg risknivå. Syftet är att minimera koncernens kapitalkostnad genom ändamålsenlig finansiering och att effektivt hantera och kontrollera koncernens finansiella risker.

Valutarisk

Koncernens verksamhet är exponerad för valutarisk i form av valutakursfluktuationer. Koncernens valutarisk består dels av transaktionsrisken, som hänför sig till köp och försäljning i utländsk valuta, dels omräkningsrisken, som hänför sig till nettoinvesteringar i utländska dotterbolag och valutakursförändringar när de utländska dotterbolagens resultat räknas om till svenska kronor.

Transaktionsexponering

Koncernens policy avseende transaktionsrisken är att säkra 50 % av kommande 12-månaders budgeterade in- och utflöden. Resultateffekten av valutasäkringar, som redovisas i rörelseresultatet, uppgick till –12 (–21) Mkr.

Nettovalutaflödet för svenska enheter fördelade sig under året enligt följande:

Valuta (belopp i MSEK)	2008	2007
NOK	242	280
DKK	–23	54
GBP	–9	44
USD	–270	–219
EUR	–79	9
Totalt	–139	168

+ = nettoinflöde, – = nettoutflöde

Givet en nettotransaktionsexponering motsvarande den som gällde år 2008 och förutsatt att säkringsåtgärder ej vidtagits, hade resultatet påverkats negativt med 7 Mkr om den svenska kronan stärkts med en procentenhet mot samtliga transaktionsvalutor.

Per den 31 december 2008 hade koncernen utestående valutatermins-kontrakt som fördelar sig på följande valutor och förfallotidpunkter.

Belopp i MSEK	2009	2010	Totalt
Sälj EUR	268	131	399
Sälj NOK	133	–	133
Sälj DKK	85	51	136
Sälj GBP	24	–	24
Sälj USD	10	–	10
Sälj CHF	11	–	11
Sälj PLN	26	–	26
<i>Sälj totalt</i>	<i>557</i>	<i>182</i>	<i>739</i>
Köp EUR	–	–	0
Köp USD	–140	–70	–210
<i>Köp totalt</i>	<i>–140</i>	<i>–70</i>	<i>–210</i>
Netto	417	112	529

Värderingen av valutaterminskontrakt till verkligt värde utgör ett derivat-instrument och uppgår till –27 (–16) Mkr.

Omräkningsexponering

Säkring av nettotillgångar i utländska dotterföretag bedöms från fall till fall och säkras då med utgångspunkt från koncernmässigt värde av nettotillgångarna. Säkring sker genom lån i utländsk valuta. Resultatet från säkring av utländsk verksamhet uppgår till –33 (–6) Mkr. Beloppet redovisas i balansposten Andra reserver i eget kapital.

De utländska dotterföretagens nettotillgångar fördelar sig på följande sätt:

Valuta	2008		2007	
	Belopp i MSEK	%	Belopp i MSEK	%
EUR	297	46	187	51
DKK	125	19	75	21
NOK	85	13	49	13
USD	20	3	14	4
GBP	54	8	8	2
RON	14	2	10	3
CHF	13	2	8	2
LVL	10	2	8	2
PLN	10	2	5	1
Övriga	14	2	–	–
Totalt	642	100	364	100

Årets kursdifferens från omräkning av utländska nettotillgångar uppgick till 80 (13) Mkr och redovisas i balansposten Andra reserver i eget kapital.

Finansieringsrisk

För att minska risken att framtida kapitalanskaffning och refinansiering av förfallna lån blir svår har koncernen ett kontrakterat kreditlöfte om 3 200 Mkr.

Koncernens finansiella nettoskuld exklusive innehav i aktier och andra värdepapper uppgick den 31 december 2008 till 1 286 Mkr. Huvuddelen av koncernens lån sker i SEK och med en löptid kortare än ett år.

Låneskulder

Koncernens räntebärande upplåning hade den 31 december 2008 följande förfallostruktur:

	1-5 år	>5 år	Totalt
Lån som förfaller efter mer än ett år	3	6	9

	< 1 mån	1-3 mån	4-12 mån	Totalt
Lån som förfaller inom ett år	273	654	450	1 377

Ränterisk

Latourkoncernens finansieringskällor utgörs i huvudsak av kassaflöde från den löpande verksamheten och aktieförvaltningen samt upplåning. Upplåningen, som är räntebärande, medför att koncernen exponeras för ränterisk.

Ränterisk utgör risken för att ränteförändringar påverkar koncernens räntenetto och/eller kassaflöde negativt. Koncernens finanspolicy anger riktlinjer för låneskuldens räntebindning respektive genomsnittlig löptid. Koncernen eftersträvar en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken för en större ränteförändring som påverkar resultatet negativt. Vid utgången av 2008 var den genomsnittliga räntebindningen ca 8 månader.

Koncernen använder för närvarande inga former av räntederivat.

Om räntenivån hade legat en procentenhet högre på Latours låneportfölj, hade årets resultat påverkats med –14 Mkr.

Genomsnittskostnad för utestående lång- respektive kortfristig upplåning på balansdagen:

	2008		2007	
	%	Skuld (MSEK)	%	Skuld (MSEK)
Långfristig upplåning SEK	–	–	4,9	14
Långfristig upplåning JPY	2,4	3	–	–
Långfristig upplåning DKK	6,4	6	5,0	7
	5,1	9	5,0	21
Kortfristig upplåning SEK	3,7	1 114	4,4	1 647
Kortfristig upplåning DKK	4,0	5	4,5	37
Kortfristig upplåning EUR	3,7	258	5,0	174
	3,4	1 377	4,5	1 858

Kreditrisk

Koncernen är begränsat exponerad för kreditrisker. I huvudsak hänförs dessa risker till utestående kundfordringar. Förluster på kundfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Riskerna begränsas genom kreditförsäkringar. Inom vissa verksamhetsområden används även försäktbetalningar. Koncernledningen har uppfattningen att det inte föreligger någon betydande kreditriskkoncentration för koncernen i förhållande till någon viss kund eller motpart eller i förhållande till någon viss geografisk region.

Forts.

Not 33 forts.

Prisrisk

Koncernen exponeras för prisrisk avseende aktier på grund av placeringar som innehas av koncernen och som i koncernens balansräkning klassificeras antingen som finansiella instrument som kan säljas eller som tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Prisrisk på aktier omfattar aktiekursrisk, likviditetsrisk och motpartsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Detta är den största risken i Latours verksamhet och finns huvudsakligen i värderingen av portföljbolagen. Dessa analyseras och följs löpande av Latours ledning. Genom det aktiva ägandet, som bland annat utövas via styrelsrepresentation, påverkar Latour bolagens strategi och beslut. Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie t.ex. är svår att avyttra. Likviditetsrisken är dock begränsad. Motpartsrisk är risken att en part i en transaktion med ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sitt åtagande och därigenom orsakar den andra parten en förlust. Motpartsrisken i de finansiella åtagandena begränsas via Latours finanspolicy. Koncernen är inte exponerad för någon prisrisk avseende rå- och stapelvaror.

Operationella risker

Operationell risk är risken för förlust på grund av brister i interna rutiner och system. Som grund för Latourkoncernens riskhantering ligger ett flertal internt fastställda riktlinjer och regelverk samt av styrelsen fastställda policies. Juridisk granskning av avtal och förbindelser sker fortlöpande. Dessutom sker kontinuerliga kontroller som reglerar och säkerställer ansvar och befogenheter i den löpande verksamheten.

De försäkringsrisker som finns inom koncernen hanteras i enlighet med bedömt försäkringsbehov. Frågor rörande sekretess och informationssäkerhet är av stor betydelse för Latour och regleras av internt fastställda riktlinjer. Vad gäller IT-säkerhet sker en kontinuerlig kontroll och utveckling av system och rutiner.

Not 34 Eget kapital

Andra reserver

KONCERNEN	Säkringsreserv	Omräkningsreserv	Verkligt värdereserv	Summa
Ingående balans 2007-01-01	1	-1	6 360	6 360
Årets omräkningsdifferenser		13		13
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital			-1 222	-1 222
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring			-29	-29
Kassaflödessäkringar				
Redovisade direkt mot eget kapital ¹⁾				0
Säkring av nettoinvestering	-6			-6
Utgående andra reserver 2007-12-31	-5	12	5 109	5 116
Ingående balans 2008-01-01	-5	12	5 109	5 116
Årets omräkningsdifferenser		80		80
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot eget kapital			-2 670	-2 670
Redovisade i resultaträkningen vid avyttring			-653	-653
Säkring av nettoinvestering	-33			-33
Övrigt			2	2
Utgående andra reserver 2008-12-31	-38	92	1 788	1 842

¹⁾ Skatt på belopp redovisade direkt mot eget kapital uppgår till 0 Mkr.

Aktiekapital

Moderbolagets aktiekapital. Kvotvärdet per aktie uppgår till 0,83 kr.

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eventuellt eget kapital som är tillskjutet från aktieägarna. Här ingår tillskjutet kapital i form av apportemission samt nyemission som görs till kurs överstigande kvotvärdet.

Återköpta egna aktier

Återköpta aktier utgörs av anskaffningskostnaden för egna aktier som innehas av moderbolaget och redovisas som en avdragspost i eget kapital. Likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av eget kapital och transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Andra reserver

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven innefattar den effektiva andelen av den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på ett kassaflödessäkringsinstrument

hänförbart till säkringstransaktioner som ännu inte har inträffat. Vidare består säkringsreserven av valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av skulder och derivat som klassificerats som säkringsinstrument av nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Verkligt värdereserv

Verkligt värdereserv innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I balanserade vinstmedel inklusive årets resultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna eget kapitalpost.

Minoritetsintresse

Minoritetsintresse innefattar den andel av eget kapital som inte ägs av moderbolaget.

Utdelning

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av årsstämman. Föreslagen men ännu ej beslutad utdelning för 2008 uppgår till 491,3 Mkr (3,75 kr per aktie). Beloppet har ej redovisats som skuld.

Forts.

Not 34 forts.

Resultat per aktie

KONCERNEN	2008	2007
Nettoresultat	1 458	880
Genomsnittligt antal utestående aktier	131 000 000	131 000 000
Vinst per aktie avseende vinst hänförlig till moderbolagets aktieägare	11,14 kr	6,71 kr

Latour har inga program som kan ge någon utspädningsseffekt på aktien.

Utestående aktier	Serie A	Serie B	Totalt
Antal aktier per 1 januari 2008	25 458 770	105 541 230	131 000 000
Återköp av egna aktier	–	–	0
Konvertering	–148 550	148 550	0
Summa utestående aktier per 31 december 2008	25 310 220	105 689 780	131 000 000

Egna innehav av aktier	Serie A	Serie B	Totalt
Innehavda aktier per 1 januari 2008	0	460 000	460 000
Återköp under året	–	–	0
Summa egna innehav per 31 december 2008	0	460 000	460 000

Totalt antal aktier per 31 december 2008	25 310 220	106 149 780	131 460 000
---	-------------------	--------------------	--------------------

	2008		2007	
Egna innehav av aktier	Antal	Kostnad	Antal	Kostnad
Akkumulerat vid årets början	460 000	29	120 000	17
Split 3:1	–	–	240 000	0
Återköp under året	–	–	100 000	12
Akkumulerat vid årets slut	460 000	29	460 000	29

Kvotvärdet av egna innehav som återköpts uppgår per den 31 december 2008 till 0,4 Mkr och motsvarar 0,3 % av aktiekapitalet.

Transaktionskostnaderna i samband med återköpen redovisas som en avdragspost från eget kapital. Dessa kostnader har inte påverkat redovisade skattekostnader.

Not 35 Pensionsförpliktelser

I det närmaste samtliga anställda i Latourkoncernen omfattas av antingen förmånsbestämda eller avgiftsbestämda pensionsplaner. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställda garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av lönen. Pensionsplanerna omfattar ålderspension, sjukpension och familjepension. Pensionsförpliktelserna tryggas genom avsättningar i balansräkningen och genom premier till försäkringsbolag som därmed övertar förpliktelserna gentemot de anställda. Koncernens anställda utanför Sverige och Norge omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. Avgifter till de sistnämnda planerna utgör normalt en procentuell andel av den anställdes lön.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggas huvudsakligen genom försäkringar i Alecta. Då Alecta inte kan tillhandahålla tillräckliga uppgifter för att redovisa ITP-planen som förmånsbestämd redovisas den som avgiftsbestämd. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 19 Mkr. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2008 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 112 procent. Tjänstepensioner för arbetare i Sverige är avgiftsbestämda.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas företagets kostnader samt värdet på utestående förpliktelser med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser.

Då den ackumulerade försäkringstekniska vinsten eller förlusten på pensionsförpliktelserna och förvaltningstillgångarna överstiger en korridor motsvarande 10 procent av det högsta av antingen pensionsförpliktelserna eller marknadsvärdet på förvaltningstillgångarna, resultatförs det överstigande beloppet över de anställdas återstående anställningstid.

KONCERNEN		
Förmånsbaserade förpliktelser	2008	2007
Nuvärde vid periodens början	131	131
Förmåner intjänade under perioden	0	–2
Ränta	7	6
Pensionsutbetalningar	–6	–4
Förvärv (bolag)	7	0
Aktuariell vinst/förlust	0	0
Omräkningsdifferens	1	0
Utgående balans	140	131

Förvaltningstillgångar		
Ingående balans	0	0
Utgående balans	0	0

Belopp redovisade i resultaträkningen	2008	2007
Förmåner intjänade under perioden	0	0
Ränta på pensionsavsättning	7	6
Kostnader förmånsbestämda planer	7	6
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	78	83
Löne- och avkastningsskatt	12	14
Totala pensionskostnader	97	103

Den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader baseras på följande viktiga antaganden:

%	2008	2007
Diskonteringsränta	3,8	5,0
Förväntad löneökning	3,0	3,0
Inkomstbasbelopp	3,0	3,0
Pensionsuppräknings	2,0	2,0
Årlig ökning av fribrev	2,0	2,0
Personalomsättning	3,0	3,0
Återstående tjänstgöringstid, år	13,1	14,6

Not 36 Skatter

Uppskjuten skatt i balansräkningen

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värde är olika. Temporära skillnader har resulterat i koncernens totala uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder enligt nedan:

KONCERNEN	2008	2007
Uppskjutna skattefordringar		
Byggnader och mark	–	1
Maskiner och inventarier	–	1
Varulager	9	4
Börsaktier	2	7
Kortfristiga fordringar	1	1
Avsättningar	2	2
Kortfristiga skulder	4	2
Derivatinstrument	7	–
Övriga poster	1	–
	26	18
Uppskjutna skatteskulder		
Immateriella anläggningstillgångar	–19	–14
Byggnader och mark	–3	–2
Maskiner och inventarier	–2	
Varulager	–1	
Obeskattade reserver	–93	–87
Avsättningar	–	–3
	–118	–106
Uppskjutna skatteskulder, netto	–92	–88

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när uppskjutna skatter avser samma skattesystem. Uppskjuten skatt som redovisas i eget kapital uppgår till 0 (0) Mkr.

I moderbolaget finns skattemässiga underskottsavdrag på 335 (152) Mkr där uppskjuten skatt ej har beaktats.

Not 37 Övriga avsättningar

KONCERNEN	Garanti- avsättn.	Övriga avsättn.	Totalt
Ingående värde 2007-01-01	14	1	15
Tagit i anspråk under året	–3	–	–3
Årets avsättning	2	–	2
Utgående värde 2007-12-31	13	1	14
Tagit i anspråk under året	–10	–	–10
Årets avsättning	9	11	20
Utgående värde 2008-12-31	12	12	24
Avsättningarna består av:	2008	2007	
Långfristig del	17	7	
Kortfristig del	7	7	
	24	14	

Övriga avsättningar består i huvudsak av avsättningar för omstruktureringsutgifter.

Not 38 Långfristiga skulder

KONCERNEN	2008	2007
Skulder till kreditinstitut förfaller 1–5 år	3	14
Skulder till kreditinstitut förfaller > 5 år	6	7
Långfristiga ej räntebärande skulder	15	13
Summa	24	34

I övrigt avseende långfristiga skulder se not 33.

Not 39 Checkräkningskredit

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår i koncernen till 296 (283) Mkr, varav utnyttjad 28 (12) Mkr.

Not 40 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

KONCERNEN	2008	2007
Upplupna räntekostnader	12	28
Upplupna sociala kostnader	32	90
Upplupna övriga lönerelaterade kostnader	60	189
Övriga poster	316	131
Summa	420	438

Not 41 Ställda säkerheter

KONCERNEN	2008	2007
För egna skulder och avsättningar		
Avseende Pensionsförpliktelser		
– Företagsinteckningar	5	–
– Övriga säkerheter	2	2
Avseende Långfristiga skulder till kreditinstitut		
– Företagsinteckningar	4	49
– Fastighetsinteckningar	6	37
Övriga		
– Företagsinteckningar	6	6
– Fastighetsinteckningar	4	6
– Övriga säkerheter	1	23
Summa ställda säkerheter	28	123

Not 42 Eventualförpliktelser

KONCERNEN	2008	2007
Pensionsgarantiförbindelser	1	1
Övriga förpliktelser	60	25
Summa	61	26
MODERBOLAGET	2008	2007
Borgensförbindelser till förmån för dotterföretag	2 174	2 231
Summa	2 174	2 231

Moderbolaget har förbundit sig att svara för vissa förpliktelser som kan åläggas koncernföretag.

Not 43 Företagsförvärv

De förvärvade företagens nettotillgångar vid förvärvstidpunkten

	2008	2007
Immateriella anläggningstillgångar	243	153
Materiella anläggningstillgångar	50	43
Finansiella anläggningstillgångar	2	0
Varulager	41	53
Kundfordringar	40	40
Övriga kortfristiga fordringar	14	3
Kassa	33	20
Minoritet	0	0
Uppskjuten skatteskuld	–9	–8
Långfristig nettoupplåning	–56	–59
Kortfristiga skulder	–120	–71
<i>Utbetald köpeskilling</i>	<i>238</i>	<i>174</i>
Förvärv av uppskjuten skatt utan kassapåverkan	9	8
Likvida medel i förvärvade företag	–33	–20
Summa	214	162

Transaktionskostnader i samband med årets företagsförvärv uppgår till 4 Mkr.

Forts.

Not 43 forts.

Snickers Workweares återförsäljare i Danmark, Norge och Finland

Den 18 januari 2008 förvärvade koncernen 100 % av aktierna i Snickers Original Norge AS och Snickers Workwear Danmark AS. Den 1 april 2008 förvärvade koncernen Snickers Workweares verksamhet i Finland. De förvärvade verksamheterna bidrog med intäkter på 87 Mkr och ett nettoresultat på -3 Mkr för 2008. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2008, skulle intäkterna ha blivit 93 Mkr och årets resultat -3 Mkr. Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster och merförsäljning som uppstår när bolagets säljorganisation samordnas med befintlig säljorganisation inom affärsområde Handverktyg.

	Redovisat värde i bolaget	Verkligt värde- justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	0		0
Materiella anläggningstillgångar	17	1	18
Varulager	18	-6	12
Kundfordringar	16		16
Kassa	1		1
Uppskjuten skatteskuld	-1	-6	-7
Långfristiga skulder	-17		-17
Kortfristiga skulder	-17		-17
Netto identifierbara tillgångar och skulder	17	-11	6
Koncerngoodwill			62
Kontant reglerad köpeskilling			68
Förvärv av avsättningar som inte ingår i kassaflödet			7
Förvärvad kassa			-1
Förändring av koncernens likvida medel vid förvärv			74

Fisco Tools Ltd

Den 1 april 2008 förvärvade koncernen 100 % av aktierna i Fisco Tools Ltd, England. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 48 Mkr och ett nettoresultat på 3 Mkr för perioden från 1 april till 31 december 2008. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2008, skulle bolagets intäkter ha blivit 64 Mkr och årets resultat 4 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster och merförsäljning som uppstår när bolagets säljorganisation samordnas med befintlig säljorganisation inom affärsområde Handverktyg.

	Redovisat värde i bolaget	Verkligt värde- justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	0		0
Materiella anläggningstillgångar	13		13
Varulager	13		13
Kundfordringar	11		11
Övriga fordringar	3		3
Kassa	7		7
Kortfristiga skulder	-10		-10
Netto identifierbara tillgångar och skulder	37	0	37
Koncerngoodwill			18
Kontant reglerad köpeskilling			55
Förvärvad kassa			-7
Förändring av koncernens likvida medel vid förvärv			48

Skandinaviska Chuckfabriken-koncernen

Den 12 september 2008 förvärvade koncernen 100 % av aktierna i Skandinaviska Chuckfabriken Holding AB. I Chuckfabriken-koncernen ingår förutom moderbolaget de helägda bolagen CB Chuckbolaget International AB, Bergmans Chuck AB och Skandinaviska Chuckfabriken AB. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 18 Mkr och ett nettoresultat på 3 Mkr för 2008. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2008, skulle bolagets intäkter ha blivit 52 Mkr och årets resultat 8 Mkr. Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster och merförsäljning som uppstår när Chuckfabrikens produkter säljs genom befintlig säljorganisation inom affärsområde Maskinhandel.

	Redovisat värde i bolaget	Verkligt värde- justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Immateriella anläggningstillgångar	0		0
Materiella anläggningstillgångar	7		7
Finansiella anläggningstillgångar	1		1
Varulager	8		8
Kundfordringar	4		4
Övriga fordringar	1		1
Kassa	5		5
Uppskjuten skatteskuld	-2		-2
Långfristiga skulder	-4		-4
Kortfristiga skulder	-9		-9
Netto identifierbara tillgångar och skulder	11	0	11
Koncerngoodwill			27
Kontant reglerad köpeskilling			38
Förvärv av avsättningar som inte ingår i kassaflödet			2
Förvärvad kassa			-5
Förändring av koncernens likvida medel vid förvärv			35

Not 43 forts.

Nord-Lock Benelux BV

Den 30 september 2008 förvärvade koncernen 100 % av aktierna i Nord-Lock Benelux BV. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 4 Mkr och ett nettoresultat på 1 Mkr för perioden från 30 september till 31 december 2008. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2008, skulle bolagets intäkter ha blivit 16 Mkr och årets resultat 4 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som uppstår genom att Nord-Lock-gruppen, inom affärsområde Verkstadsteknik, tar kontroll över försäljningen på sina viktigaste marknader. Förvärvet möjliggör globala affärer där design och specifikationsarbete sker på annan geografisk plats än där själva försäljningen sker.

	Redovisat värde i bolaget	Verkligt värde- justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Varulager	1		1
Kundfordringar	4		4
Kortfristiga skulder	-2		-2
Netto identifierbara tillgångar och skulder	3	0	3
Koncerngoodwill			19
Kontant reglerad köpeskilling			22
Förvärv av avsättningar som inte ingår i kassaflödet			0
Förändring av koncernens likvida medel vid förvärv			22

Nord-Lock Japan Co., Ltd

Den 21 oktober 2008 förvärvade koncernen 100 % av aktierna i Nord-Lock Japan Co., Ltd. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 10 Mkr och ett nettoresultat på 1 Mkr för perioden från 21 oktober till 31 december 2008. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2008, skulle bolagets intäkter ha blivit 21 Mkr och årets resultat 1 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som uppstår genom att Nord-Lock-gruppen, inom affärsområde Verkstadsteknik, tar kontroll över försäljningen på sina viktigaste marknader. Förvärvet möjliggör globala affärer där design och specifikationsarbete sker på annan geografisk plats än där själva försäljningen sker.

	Redovisat värde i bolaget	Verkligt värde- justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Finansiella anläggningstillgångar	1		1
Varulager	4	-1	3
Kassa	4		4
Långfristiga skulder	-3		-3
Kortfristiga skulder	-2		-2
Netto identifierbara tillgångar och skulder	4	-1	3
Koncerngoodwill			9
Kontant reglerad köpeskilling			12
Förvärvad kassa			-4
Förändring av koncernens likvida medel vid förvärv			8

Nord-Lock GmbH

Den 3 december 2008 förvärvade koncernen 90 % av aktierna i Nord-Lock Holding GmbH. I Nord-Lock GmbH-koncernen ingår förutom moderbolaget även det helägda dotterbolaget Nord-Lock GmbH. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 7 Mkr och ett nettoresultat på 1 Mkr för perioden från 3 december till 31 december 2008. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2008, skulle bolagets intäkter ha blivit 118 Mkr och årets resultat 29 Mkr. Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som uppstår genom att Nord-Lock-gruppen, inom affärsområde Verkstadsteknik, tar kontroll över försäljningen på sina viktigaste marknader. Förvärvet möjliggör globala affärer där design och specifikationsarbete sker på annan geografisk plats än där själva försäljningen sker.

	Redovisat värde i bolaget	Verkligt värde- justering	Verkligt värde redovisat i koncernen
Materiella anläggningstillgångar	12		12
Varulager	8	-4	4
Kundfordringar	5		5
Övriga fordringar	10		10
Kassa	16		16
Långfristiga skulder	-32		-32
Kortfristiga skulder	-80		-80
Netto identifierbara tillgångar och skulder	-61	-4	-65
Koncerngoodwill			67
Kontant reglerad köpeskilling			2
Förvärvad kassa			-16
Förändring av koncernens likvida medel vid förvärv			-14

Not 44 Försäljning av dotterföretag

	2008	2007
Materiella anläggningstillgångar	40	1
Långfristiga fordringar	–	–
Varulager	47	38
Kundfordringar	1	11
Övriga fordringar	0	2
Kassa	1	0
Avsättningar	0	0
Långfristig nettoupplåning	–1	–24
Kortfristiga skulder	–4	–8
Resultat vid försäljning av dotterföretag	–41	24
Erhållen köpeskilling	43	44
Poster som inte ingår i kassaflödet	0	0
Likvida medel i avyttrat företag	–1	0
Summa	42	44

Under 2008 avyttrades verksamheten i Mekana AB inom affärsområde Maskinhandel. Dessutom avvecklades den sista textilverksamheten inom Latours industri- och handelsrörelse genom att verksamheten i FOV Fabrics AB i Borås avyttrades.

Not 45 Statliga stöd

Erhållna statliga bidrag har påverkat koncernens resultat- och balansräkning enligt följande:

KONCERNEN	2008	2007
Bidrag som påverkat årets resultat	3	3
Bidrag som påverkat tillgångarna	5	6
Bidrag som påverkat skulderna	0	0

Erhållna bidrag utgörs huvudsakligen av lokaliseringsbidrag samt bidrag för anställda med handikapp.

Not 46 Händelser efter rapportperiodens utgång

I slutet av 2008 tecknade affärsområde Handverktyg avtal om att förvärva Snickers Workweares franchisetagare i Storbritannien. Förvärvet är ett naturligt steg i tillväxtstrategin för affärsområdet, där varumärkena Hultafors Tools, Wibe Ladders och Snickers Workwear ingår. Syftet är att samordna försäljningen av varumärkena i Storbritannien. Bolaget konsolideras fr.o.m. januari 2009.

Härutöver finns inga väsentliga händelser under början av 2009 att rapportera.

Not 47 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

För att kunna upprätta redovisningen enligt god redovisningssed måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar i bokslutet redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäcks- och kostnadsposter samt lämnad information i övrigt, bland annat om eventalförpliktelser. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som ledningen och styrelsen bedömer vara rimliga under rådande omständigheter. Härigenom dragna slutsatser utgör grunden för avgöranden rörande redovisade värden på tillgångar och skulder, i de fall dessa inte utan vidare kan fastställas genom information från andra källor. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar om andra antaganden görs eller andra förutsättningar är för handen.

Särskilt inom områdena intäktsredovisning och osäkra fordringar, värdering av immateriella och andra anläggningstillgångar, omstruktureringssåtgärder, pensionsförpliktelser, skatter samt rättstvister och eventalförpliktelser kan bedömningarna ge en betydande påverkan på Latours resultat och finansiella ställning (se vidare respektive not).

Företagsledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende koncernens kritiska redovisningsprinciper och uppskattningar samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2. Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras (not 18).

Pensionsantaganden

Pensionsförpliktelsernas nuvärde är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariell basis med hjälp av ett antal antaganden. I de antaganden som använts vid fastställande av nettokostnad (intäkt) för pensioner ingår diskonteringsräntan.

Koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta i slutet av varje år. Detta är den ränta som används för att fastställa nuvärdet på bedömda framtida utbetalningar som förväntas krävas för att reglera pensionsförpliktelserna. Vid fastställande av lämplig diskonteringsränta beaktar koncernen räntorna för förstklassiga statsobligationer som är uttryckta i den valuta i vilken ersättningarna kommer att betalas, och som har löptider som motsvarar bedömningarna för den aktuella pensionsförpliktelserna.

Andra viktiga antaganden rörande pensionsförpliktelser baseras delvis på rådande marknadsvillkor. Ytterligare information lämnas i not 35.

Garantikrav

Ledningen i respektive dotterföretag gör en uppskattning av erforderlig avsättning för framtida garantikrav baserat på information om historiska garantikrav samt aktuella trender som kan tyda på att den historiska informationen kan komma att avvika från framtida krav.

Till de faktorer som kan påverka informationen rörande garantikrav hör framgångar för koncernens produktivitets- och kvalitetsinitiativ liksom kostnaden för material samt arbetskostnader.

Nedskrivning av finansiella tillgångar som kan säljas

Det krävs en omfattande bedömning av koncernen för att fastställa om ett instrument har minskat i värde annat än tillfälligt. När denna bedömning görs utvärderar koncernen, bland andra faktorer, hur länge och i vilken utsträckning ett instruments verkliga värde är lägre än dess anskaffningsvärde samt finansiellt tillstånd och affärsutsikter på kort sikt för investeringsobjektet, inklusive sådana faktorer som branschens och sektorns resultat, ändringar i teknologi och operativt och finansiellt kassaflöde.

Not 48 Definitioner

Avkastning på eget kapital	Nettovinsten enligt resultaträkningen i procent av genomsnittligt eget kapital.
Avkastning på operativt kapital	Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.
Avkastning på totalt kapital	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.
Direktavkastning	Utdelning i procent av aktiens köpkurs.
EBIT (Rörelseresultat)	Resultat före finansiella poster och skatter.
EBIT-multiplik	Rörelseresultat i förhållande till börsvärde justerat för nettoskultsättning.
EBITA	Resultat före finansiella poster, skatter och avskrivningar på förvävsrelaterade immateriella anläggningstillgångar.
Justerat eget kapital	Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen.
Justerad soliditet	Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen i förhållande till justerad balansomslutning.
Nettoskultsättningsgrad	Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel i förhållande till justerat eget kapital.
Nettolåneskult	Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel och räntebärande fordringar.
P/E-tal	Aktiens köpkurs i förhållande till vinst efter betald skatt.
Rörelsemarginal	Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.
Soliditet	Eget kapital i förhållande till balansomslutning.
Substansvärde	Skillnaden mellan koncernens tillgångar och skulder, då börsportföljen (inkl. intresseföretagen) tas upp till marknadsvärde och rörelsedrivande dotterbolag, som ägdes vid periodens utgång, tas upp till ett intervall baserat på EBIT-multiplikar för jämförbara noterade bolag inom respektive affärsområde.
Operativt kapital	Balansomslutning minus likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt minus ej räntebärande skulder.
Vinstmarginal	Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av fakturerad försäljning.
Volatilitet	Ett mått på risken. Mäts ofta som standardavvikelsen i avkastningen på tillgången under en viss given tidsperiod.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i
Investment AB Latour (publ)
Org nr 556026-3237

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Investment AB Latour (publ) för år 2008. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 53–91. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen samt för att internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av koncernens resultat och ställning. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 12 mars 2009

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Helén Olsson Svärdröm
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Bo Karlsson
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma (årsstämma) ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång. Stämma kan hållas i Göteborg eller Stockholm. Samtliga aktieägare som inför stämman är registrerade i aktieboken och som anmält deltagande har rätt att delta och rösta för sitt totala aktieinnehav.

Nomineringsprocess

Årsstämman väljer styrelseledamöter för ett år. Vid årsstämman 2008 lämnade valberedningen förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt till styrelsearvoden och eventuell ersättning för utskottsarbete. Årsstämman beslutade att valberedningen inför årsstämman 2009 ska bestå av Gustaf Douglas samt minst två representanter för andra större aktieägare. Till valberedning har sedermera utsetts Gustaf Douglas (ordförande, huvudägare), Björn Karlsson (Bertil Svenssons familj och stiftelse), Fredrik Palmstierna (familjen Palmstierna) och Mats Tunér (SEB fonder). Inget arvode har utgått för medverkan i valberedningen.

Styrelsen

Styrelsen i Latour består av sju ordinarie ledamöter inklusive verkställande direktören. Inga suppleanter finns. Samtliga ledamöter är valda för ett år. Med undantag av verkställande direktören innehar ingen ledamot något uppdrag i koncernen. Sekreterare i styrelsen är koncernens ekonomi- och finansdirektör. Vid årsstämman 2008 valdes Fredrik Palmstierna till styrelsens ordförande. Styrelsens ledamöter representerar sammanlagt 85,2 procent av bolagets röstandel och 78,8 procent av dess kapitalandel. De anställda utövar sin representation i dotterbolaget Latour Industrier AB, som är moderbolag till de helägda bolagen inom industri- och handelsrörelsen. De är därför inte representerade i investmentbolagets styrelse.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som reglerar styrelsens sammanträden, ärenden som ska tas upp vid dessa sammanträden, arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt vissa övriga frågor. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har under sin verksamhetstid haft fyra

ordinarie möten utöver det konstituerande mötet. En ledamot har varit förhindrad att närvara vid ett tillfälle, i övrigt har styrelsen varit fulltalig. Vid två möten har bolagets revisorer deltagit och lämnat redogörelse för iakttagelser vid den granskning som gjorts. Bland de frågor som behandlats i styrelsen finns strategiska förändringar i börsportföljen, förvärv och försäljning av dotterbolag, bolagets riskexponering, budgets och prognos för dotterbolagen samt ekonomisk uppföljning av verksamheten.

Genom ordförandens försorg har styrelsen utvärderat sitt arbete och samtliga ledamöter har härvid lämnat sina synpunkter.

Utskott

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott. Ersättningsutskottet består av Fredrik Palmstierna (ordförande) tillsammans med Caroline af Ugglas och Eric Douglas. VD Jan Svensson deltar som adjungerad. Revisionsutskottet utgörs av styrelsen i dess helhet med undantag av verkställande direktören.

Ersättningsutskottet har haft två möten och då varit fulltaligt. Utskottet lämnar förslag till styrelsen om ersättning till verkställande direktören och ger dessutom stöd till denne när det gäller kompensation till övriga ledande befattningshavare. Styrelsen fattar herefter beslut i ärendet.

Ersättning till verkställande direktören består av en fast och en rörlig del, varav den rörliga delen är baserad på uppnådda individuellt fastställda mål. Ersättning till övriga personer i ledande befattning består även dessa av en grundlön och en på fastställda nyckeltal baserad rörlig del. Den rörliga delen är maximerad till ett visst antal månadslöner.

Revisionsutskottet har haft två sammanträden, då samtliga deltagare samt bolagets revisorer varit närvarande. Vid dessa möten diskuterades bland annat koncernens finansiella risker och revisionens inriktning. Revisorerna har även presenterat de iakttagelser som gjorts vid revisionen.

Revisorer

Vid bolagsstämman 2008 valdes Öhrlings PricewaterhouseCoopers till revisorer med Helén Olsson Svärdröm som huvudansvarig revisor. Helén Olsson Svärdröm har varit verksam vid revisionsfirman sedan 1985 och varit

engagerad i Latourrevisionen sedan 2004 med ansvar för koncernsamordning. Hon har för övrigt inga uppdrag i bolag som är närstående till Latours större ägare eller verkställande direktör.

Revisorerna har lämnat muntliga och skriftliga rapporter till styrelsen över revisionsuppdraget och även beträffande den interna kontrollen i koncernen vid styrelsemöten i december 2008 och mars 2009.

Koncernledning

Latours industri- och handelsrörelse är indelad i sex affärsområden. I moderbolaget, Investment AB Latour, förvaltas börsportföljen. Dotterbolaget Latour Industrier AB är ett förvaltningsbolag och moderbolag till samtliga de affärsområden som nämnts ovan.

I koncernledningen ingår koncernchefen och koncernens ekonomi- och finansdirektör. Affärsområdescheferna leder verksamheten i de rörelsedrivande moderbolag som äger aktier i underliggande bolag och ansvarar även för affärsområdets resultat och förvaltning. Koncernens affärsmässiga organisation bygger på decentralisering av ansvar och befogenheter. Affärsområdena ansvarar för att utveckla sina respektive verksamheter och för att uppfylla uppställda finansiella mål, som bland annat avser avkastning på operativt kapital, kapitalbindning och rörelsemarginal.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument. Som exempel kan nämnas arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktioner för attesträtt och redovisnings- och rapporteringsinstruktioner.

De risker som identifierats avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom koncernens kontrollstruktur.

I syfte att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen finns styrande dokument som har delgivits berörd personal. Uppföljning av effektiviteten och efterlevnaden sker dels genom programmerade kontroller, dels genom personella rutiner. Koncernen har ett gemensamt rapportsystem i vilket all rapportering sker. Regelbundna besök från koncernledningen görs hos

dotterbolagen då ekonomisk uppföljning sker. Dessutom sker aktiv medverkan i dotterföretagens styrelser, varvid den finansiella rapporteringen genomgås.

Styrelsen i Latour erhåller månatliga ekonomiska rapporter och vid varje styrelsemöte behandlas koncernens ekonomiska situation.

En genomgång har skett av koncernens interna kontroll av väsentliga processer, varvid de större bolagen har lämnat en egen bedömning avseende tillförlitligheten i sina rutiner. De brister som härvid angetts har inte varit av någon betydelse för tillförlitligheten av kontrollen över rapporteringen, men identifierade brister åtgärdas löpande. Uppföljning kommer att ske vid löpande revision.

Ovanstående uppgifter beträffande intern kontroll har inte granskats av revisor.

Tillämpning av svensk kod för bolagsstyrning

Latour tillämpar svensk kod för bolagsstyrning med följande undantag.

Enligt Kodens definition är majoriteten av Latours styrelse inte oberoende och flera ledamöter har varit representerade i styrelsen under lång tid. Bolagets bedömning är att det finns stora fördelar med lång erfarenhet av verksamheten och kontinuitet i ett bolag som Latour.

Någon särskild granskningsfunktion i form av internrevision finns inte inom Latourkoncernen. Diskussioner med företagets externa revisorer om revisionens inriktning samt revisionsbyråns omfattande organisation bedöms tillsammans med de kontroller som utförs av koncernens ledning och befintliga kontrollfunktioner i de olika affärsområdena utgöra en godtagbar nivå.

Styrelse

Bakre raden fr.v.:

Eric Douglas f 1968 Gymnasieekonom och 3 års studier vid Lunds Universitet i "Ekonomi för Entreprenörer". Egen företagare sedan 1992. Partner i Pod Venture Partners AB. Ordförande i Sparbössan Fastigheter AB. Vice ordförande i AB Fagerhult, Sweco AB och LinkTech AB. Styrelseledamot i bl.a. Specma AB. Ledamot i Latours styrelse sedan 2002. Aktier i Latour: 152 500 A och 187 500 B

Fredrik Palmstierna f 1946 Civilekonom MBA. Verkställande direktör i Säki AB. Styrelseledamot i Securitas AB, AB Fagerhult, Hultafors AB, Nobia AB, Academic Work AB och Säki AB. Ordförande i Latours styrelse sedan 2008 och ledamot 1985-87 och sedan 1990. Aktier i Latour: 1 500 000 A, 670 000 B och 200 000 köpoptioner B (Fredrik Palmstierna och bolag)

Anders Böös f 1964 Tidigare VD i Hagströmer & Qviberg AB och Drott AB. Styrelseordförande i IFS AB och Cision AB. Styrelseledamot i Haldex AB, Niscayah Group AB och Explorer Property Fund - Baltic States AB. Ledamot i Latours styrelse sedan 2005. Aktier i Latour: 15 000 A och 15 000 B

Carl Douglas f 1965 BA (Bachelor of Arts). Egen företagare. Styrelseledamot i ASSA ABLOY AB, Securitas AB, Niscayah Group AB, Swegon AB och Säki AB. Ledamot i Latours styrelse sedan 2008. Aktier i Latour: 150 000 A och 120 000 B

Främre raden fr.v.:

Jan Svensson f 1956 Maskiningenjör och civilekonom. Verkställande direktör. Styrelseordförande i AB Fagerhult, Nederman Holding AB och OEM International AB. Styrelseledamot i Munters AB, Loomis AB och Oxeon AB. VD och ledamot i Latours styrelse sedan 2003. Aktier i Latour: 122 000 B och 80 000 säljoptioner B (Jan Svensson med familj)

Caroline af Ugglas f 1958 Ekonomexamen Stockholms Universitet. Aktiechef och ägarstyrningsansvarig i Livförsäkrings AB Skandia. Styrelseledamot i Connecta AB. Ledamot i Latours styrelse sedan 2003. Aktier i Latour: 300 A och 3 800 B (Caroline af Ugglas med familj)

Elisabeth Douglas f 1941 Universitetsstudier Sorbonne, Paris, Frankrike, universitetsstudier Stockholms Universitet. Egen företagare. Ledamot i Latours styrelse sedan 1987, ordförande 1991-1993. Aktier i Latour: 90 000 A och 950 000 B

Koncernledning

Jan Svensson f 1956

Maskiningenjör och civilekonom.
Verkställande direktör sedan 2003.
Aktier i Latour: 122 000 B och
80 000 säljoptioner B (med familj)

Anders Mörck f 1963

Civilekonom. Ekonomi- och finans-
direktör fr.o.m. 2008-04-01.
Aktier i Latour: 5 000 B

Revisorer

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Helén Olsson Svårdström
Auktoriserad revisor, huvudansvarig
Bo Karlsson, Auktoriserad revisor

Vi på Latour

I trappan från vänster till höger: Jan Svensson (VD och koncernchef), Mikael Helmerson (Chef affärsutveckling), Torbjörn Carlén (Cash manager).
Nedanför trappan från vänster till höger: Anders Mörck (Ekonomi- och finansdirektör), Jonas Davidsson (Koncerncontroller), Birgitta Lundberg (VD-sekreterare),
Tobias Jonsson (Koncernekonom).

Adresser

Investment AB Latour

Huvudkontor:
J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 17 90
Telefax 031-45 60 63
info@latour.se
www.latour.se

Mäster Samuelsgatan 1
Box 7158
103 88 Stockholm
Telefon 08-679 56 00
Telefax 08-611 31 06

Nordiska Industri AB

J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 17 90
Telefax 031-45 60 63

AUTOMOTIVE

Autotube AB

Susvindsvägen 28
Box 1114
432 15 Varberg
Telefon 0340-62 86 00
Telefax 0340-62 86 10
info@autotube.se
www.autotube.se

Hester Industriområde
523 90 Ulricehamn
Telefon 0321-287 00
Telefax 0321-287 90
info@autotube.se
www.autotube.se

Autotube HordaGruppen AB

Järnvägsatan 24
330 18 Horda
Telefon 0370-65 46 00
Telefax 0370-65 40 49
info@hordagruppen.com
www.hordagruppen.com

HANDVERKTYG

Hultafors AB

Hultaforsvägen 21
Box 38
517 21 Bollebygd
Telefon 033-723 74 00
Telefax 033-723 74 10
info@hultafors.se
www.hultafors.se

Wibe Stegar
Telegatan 6
Box 145
571 22 Nässjö
Telefon 0380-55 68 00
Telefax 0380-141 40
info.stegar@wibe.com
www.wibestegar.se

Hults Bruk
616 90 Åby
Telefon 011-603 50
Telefax 011-646 04

Hultafors Group Norge AS

Postboks 108
Kalbakken
NO-0902 Oslo
Norge
Telefon +47 23 06 88 80
Telefax +47 22 16 49 80
post@hultafors.no
www.hultafors.no

Hultafors Group Danmark AS

Energivej 37
DK-2750 Ballerup
Danmark
Telefon +45 44 86 06 00
Telefax +45 44 86 06 06

Hultafors Group Finland Oy

Småindustrivägen 3
PB 222
FI-06101 Borgå
Finland
Telefon +358 20 741 01 30
Telefax +358 20 741 01 49
info@hultafors.fi
www.hultafors.fi

Hultafors Group Germany GmbH

Im Meisenfeld 26
DE-32602 Vlotho
Tyskland
Telefon +49 5228 9570
Telefax +49 5228 9571 12
info@hultaforsgroup.de
www.hultaforsgroup.de

Hultafors UMI Srl

P.O. Box 830
RO-2400 Sibiu
Rumänien
Telefon +40 269 21 37 71
Telefax +40 269 21 37 29
umi@directnet.ro

Snickers Workwear AB

Djupdalsvägen 13-15 (192 51)
Box 989
191 29 Sollentuna
Telefon 08-92 51 00
Telefax 08-92 51 98
info@snickers.se
www.snickers-workwear.com

Snickers Workwear AB Central Warehouse

Jaartsveldsstraat S-39 (NL-7575 BP
Oldenzaal)
Postbus 362
NL-7570 AJ Oldenzaal
Nederländerna
Telefon +31 541 53 05 57
Telefax +31 541 58 15 39
info@snickers-workwear.com
www.snickers-workwear.com

Snickers Repr Office of Snickers Workwear AB in HCMC

Saigon Trade Center
Unit 601B, 6th floor
37 Ton duc Thang street
01st District
Hochimin city
Vietnam
Telefon +84 8 91 05 139
Telefax +84 8 91 05 136

Snickers Original NV

Antwerpsesteenweg 285
BE-2800 Mechelen
Belgien
Telefon +32 15 44 65 30
Telefax +32 15 44 65 39
info@snickers.be
www.snickers-workwear.com

Snickers Workwear - Tradewear Ltd

Unit B5, Calmount Park,
Ballymount
IE-Dublin 12
Irland
Telefon +353 1 409 8400
Telefax +353 1 409 8499
info@snickers-workwear.ie
www.snickers-workwear.com

Snickers Production Latvia SIA

Pasta Street 12
LV-3100 Tukums
Lettland
Telefon +371 31 81 209
Telefax +371 31 82 110
info@snickers-workwear.com
www.snickers-workwear.com

Skillers Workwear N A Inc

299-A Washington Street,
Woburn, MA 01801
USA
Telefon +1 781 933 5400
Telefax +1 781 933 5420
info@skillers.com
www.skillers.com

Fisco Tools Ltd

Brook Road Rayleigh
UK-Essex SS6 7XD
England
Telefon +44 1268 74 7074
Telefax +44 1268 77 2936
info@fisco.co.uk
www.fisco.co.uk

Snickers Original Ltd

Unit N3, Gate 4
Meltham Mills Ind Estate, Meltham
UK-Holmfirth HD9 4DS
England
Telefon +44 1484 8544 88
Telefax +44 1484 8547 33
info@snickers-original.ltd.uk

Hultafors Lucky (Kunshan)

Industrial Co Ltd
No 88 Baoyi Road, Yushan Town,
Kunshan City
CN-Jiangsu
Kina
Telefon +86 512 5523 188
Telefax +86 512 5523 0766

HYDRAULIK

Specma Hydraulic AB

J A Wettergrens gata 7
Box 164
401 23 Göteborg
Telefon 031-89 17 00
Telefax 031-45 77 65
info@specmahydraulic.se
www.specmahydraulic.se

Bruksvägen 3
906 21 Umeå
Telefon 090-71 18 00
Telefax 090-71 18 09
info@specmahydraulic.se
www.specmahydraulic.se

Industrigatan 10
312 75 Växtorp
Telefon 0430-302 70
Telefax 0430-308 45
info@specmahydraulic.se
www.specmahydraulic.se

Specma Hydraulic i Övik AB

Gesällvägen 3
Box 190
891 24 Örnsköldsvik
Telefon 0660-29 50 30
Telefax 0660-133 76
info.ovik@specmahydraulic.se
www.specmahydraulic-ovik.se

Specma Eurobend AB

Hantverksgatan 3
514 32 Tranemo
Telefon 0325-188 70
Telefax 0325-771 54
info@eurobend.se
www.eurobend.se

Specma Component AB

Svedjevägen 10
931 36 Skellefteå
Telefon 0910-73 32 00
Telefax 0910-73 32 05
info@specmacomponent.se
www.specmacomponent.se

Specma Wiro AB

Dynamövägen 7
Box 247
591 23 Motala
Telefon 0141-520 20
Telefax 0141-565 96
info@wiro.se
www.wiro.se

Specma JMS

Systemhydraulik AB

Datavägen 14 A
436 32 Askim
Telefon 031-727 68 20
Telefax 031-727 68 37
sales.g@jms.nu
www.jms.nu

Hymat Oy

Vantinmäentie 1
FI-02780 Espoo
Finland
Telefon +358 20 7509 200
Telefax +358 20 7509 201
mail@hymat.fi
www.hymat.fi

Kaskimäenkatu 3
FI-33900 Tampere
Finland
Telefon +358 20 7509 200
Telefax +358 20 7509 361

Autokatu 15
FI-20380 Turku
Finland
Telefon +358 20 7509 200
Telefax +358 20 7509 341

Forts.

Specma Hydraulic (Shanghai) Co Ltd

Area A 1st floor, 6th Building
No 600 South Xin Yuan Road
Lingang New City, Nanhui District
CN-Shanghai 201306
P.R.C.
Telefon +86 21 6828 4589
Telefax +86 21 6828 4586
jussi.niiniaho@specmahydraulic.cn

LUFTBEHANDLING**Swegon AB**

Frejgatan 14
Box 300
535 30 Kvänum
Telefon 0512-322 00
Telefax 0512-323 00
info@swegon.se
www.swegon.se

Industrigatan 5
273 35 Tomelilla
Telefon 0417-198 00
Telefax 0417-198 99

Box 979
671 29 Arvika
Telefon 0570-844 40
Telefax 0570-175 40

Swegon AS

Stanseveien 28
NO-0976 Oslo
Norge
Telefon +47 23 33 82 00
Telefax +47 23 33 82 50
firmapost@swegon.no

Swegon A/S

Gjellerupvej 84
DK-8230 Åbyhøj
Danmark
Telefon +45 86 17 00 11
Telefax +45 86 17 01 70
swegon@swegon.dk
www.swegon.dk

Oy Swegon AB

Munkkullavägen 1
FI-02400 Kyrkslätt
Finland
Telefon +358 9 221 981
Telefax +358 9 221 982 01
info@swegon.fi
www.swegon.fi

Swegon ILTO Oy

Asessorinkatu 10
FI-207 80 Kaarina
Finland
Telefon +358 2 210 51 11
Telefax +358 2 210 51 50
www.ilto.fi

Swegon Ltd

The Swegon Pavilion
St Cross Chambers
Upper Marsh Lane
Hoddesdon
Herts
UK-EN11 8LQ
Storbritannien
Telefon +44 1992 450 400
Telefax +44 1992 450 500
sales@swegon.co.uk
www.swegon.com

Swegon SA

52, av. des Boveresses
CH-1010 Lausanne
Schweiz
Telefon +41 21 651 29 60
Telefax +41 21 651 29 61
info@swegon.ch
www.swegon.ch

Swegon GmbH

Rhenus-Platz 2
DE-594 39 Holzwickede
Tyskland
Telefon +49 23 01 94 66 0
Telefax +49 23 01 94 66 10
info@swegon.de
www.swegon.de

Swegon GmbH Austria

Ignaz-Köck-Strasse 10
AT-1210 Wien
Österrike
Telefon +43 1 275 74 4103
Telefax +43 1 275 74 4104
info@swegon.at
www.swegon.at

Swegon Sarl

10, rue Jules Vercurysse
FR-95100 Argenteuil
Frankrike
Telefon +33 1 30 25 90 25
Telefax +33 1 30 25 90 30
info@swegon.fr
www.swegon.fr

Swegon Sp. z o.o

ul. Owocowa 23
PL-62-080 Tarnowo Podgórze
Polen
Telefon +48 61 816 8700
Telefax +48 61 814 6354
poznan@swegon.pl
www.swegon.pl

Swegon s.r.o.

Lipi 2556/3
CZ-193 00 Praha 9, Horní Počernice
Tjeckien
Telefon +420 281 863 162
Telefax +420 281 864 019
martin.bedrnicek@swegon.cz
www.swegon.cz

Swegon BV

Postbus 99
2900 AB Capelle aan den IJssel
Aert van Nesstraat 1P
NL-2901 BH Capelle aan den IJssel
Nederländerna
Telefon +31 10 25 80 970
Telefax +31 10 25 80 971
info@swegon.nl
www.swegon.nl

Swegon Italy

via IV Novembre, 54
IT-20019 Settimo Milanese
Italien
Telefon +39 348 14 54 580
Telefax +39 02 700 537 598
andrea.toffolo@swegon.it
www.swegon.it

Swegon Belgium S.A.

Z.I. des Trois Fontaines
Rue des Trois Fontaines, 28a
BE-1370 Jodoigne
Belgien
Telefon +32 10 235 420
Telefax +32 10 235 421
philippe.vanekeren@swegon.be
www.swegon.be

Swegon S.A.U.

C/puerto de los Leones 1 Of 208
ES-28220 Majadahonda (Madrid)
Spanien
Telefon +34 620 25 39 97
jorge.aznar@swegon.es
www.swegon.es

Swegon Inc.

7400 Metro Blvd Ste 100
Edina MN 55439
USA
Telefon +1 952 564 6034
Telefax +1 612 234 4495
mike.woolsey@swegon.us
www.swegon.com

Swegon Middle East

Box 25906
United Arab Emirates
Telefon +971 4 336 2860
Telefax +971 4 337 6343
gunnar.svensson@swegon.ae
www.swegon.com

MASKINHANDEL**AB Sigfrid Stenberg**

Jönköpingsvägen 1
Box 914
571 29 Nässjö
Telefon 0380-771 00
Telefax 0380-140 90
info@stenbergs.se
www.stenbergs.se

Carstens AB

Kortebovägen 4
Box 104
564 23 Bankeryd
Telefon 036-37 04 80
Telefax 036-37 79 26
info@carstens.se
www.carstens.se

MaskinCentrum i

Örnsköldsvik AB
Viktoriaesplanaden 2B
891 33 Örnsköldsvik
Telefon 0660-26 65 70
Telefax 0660-26 65 79
info@maskincentrum.com
www.maskincentrum.com

Skandinaviska Chuckfabriken AB

Kyrkogatan 27
Box 121
282 22 Tyninge
Telefon 0451-509 70
Telefax 0451-566 11
sca@chuck.se
www.chuckfabriken.se

Woodtechnique**Verktygssystem AB**

Rådjursvägen 15
352 45 Växjö
Telefon 0470-74 88 90
Telefax 0470-74 88 99
info@woodtechnique.se
www.woodtechnique.se

Woodtechnique AS

Stanseveien 28
NO-0976 Oslo
Norge
www.woodtechnique.no

Woodtechnique OY

Tiiriskankaankuja 2
FI-158 60 Hollola
Finland
Telefon +358 3 526 01 10
Telefax +358 3 526 01 11
www.woodtechnique.fi

Flextek AS

Pottmagervej 1
DK-7100 Vejle
Danmark
Telefon +45 76 413 413
Telefax +45 76 413 412
flextek@flextek.dk
www.flextek.dk

Granaths Hårdmetal AS

Teknikervej 16
DK-7000 Fredericia
Danmark
Telefon +45 75 94 21 22
Telefax +45 75 94 19 75
granath@granath.dk
www.granath.dk

JMC Teknik AS

Lunavej 3B
DK-8722 Hedensted
Danmark
Telefon +45 9856 1100
info@jmc-teknik.dk
www.jmc-teknik.dk

MTT Machine Trading

Team Oy Ltd
Ilveskaari 19 A
FI-01900 Nurmijärvi
Finland
Telefon +358 9 7575 60310
Telefax +358 9 8545 6444
info@mteam.fi
www.mteam.fi

VERKSTADSTEKNIK**Specma AB**

J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 16 00
Telefax 031-45 94 14
info@specma.se
www.specma.se

Industrivägen 4
695 30 Laxå
Telefon 0584-44 44 80
Telefax 0584-44 44 99
www.specmaautomation.se

Forts.

Specma Tools AB

J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 16 00
Telefax 031-45 19 84
fein@specma.se
www.specmatools.se

AVT Industriteknik AB

Industrigatan 1
Box 20
441 21 Alingsås
Telefon 0322-66 56 00
Telefax 0322-66 56 29
info@avt.se
www.avt.se

Brickpack AB

Repslagaregatan 12
Box 21
312 21 Laholm
Telefon 0430-295 50
Telefax 0430-121 62
info@brickpack.se
www.brickpack.se

NORD-LOCK AB

Halabacken
830 02 Mattmar
Telefon 0640-68 11 80
Telefax 0640-68 11 98
info@nord-lock.com
www.nord-lock.com

NORD-LOCK International AB

J A Wettergrens gata 7
Box 336
401 25 Göteborg
Telefon 031-89 16 00
Telefax 031-45 94 14
info@nord-lock.com
www.nord-lock.com

NORD-LOCK Benelux B.V.

Kattegat 22
NL-9723 JP Groningen
Nederländerna
Telefon +31 505 27 56 56
Telefax +31 505 25 67 44
info@nord-lock.nl
www.nord-lock.nl

NORD-LOCK Finland OY

Rälssintie 16LT 5
FI-00720 Helsinki
Finland
Telefon +358 9 7001 7410
Telefax +358 9 7001 7419
info@nord-lock.fi
www.nord-lock.fi

NORD-LOCK France sarl

Immeuble Porte St. Jean
2 Rue Charles Beauhaire
FR-45 140 St. Jean de la Ruelle
Frankrike
Telefon +33 238 700 509
Telefax +33 238 431 688

NORD-LOCK GmbH

In der Waage 10
DE-73463 Westhausen
Tyskland
Telefon +49 7363 9660 0
Telefax +49 7363 9660 40
info@nordlock.de
www.nordlock.de

NORD-LOCK Inc.

6524 Schamber Drive
Muskegon, MI 49444
USA
Telefon +1 877 799 1097 /
+1 231 799 1097
Telefax +1 231 798 1792
info-usa@nord-lock-inc.com
www.nord-lock.com

NORD-LOCK Co, Ltd, Japan

1-15-19 Awaza Nishiku
JP-Osaka 550-0011
Japan
Telefon +81 06 6535 1069
Telefax +81 06 6535 4461
nlj@nord-lock-jp.com
www.nord-lock-jp.com

NORD-LOCK Ltd

Room 9, Main Building
Aspire Business Centre
Ordnance Road, Tidworth
UK-Wiltshire SP9 7QD
Storbritannien
Telefon +44 198 084 7129
Telefax +44 198 084 7674
enquiries@nord-lock.co.uk
www.mord-lock.co.uk

NORD-LOCK Poland Sp. z o.o

ul. Zeromskiego 94 p.116
PL-26-600 Radom
Polen
Telefon +48 48 360 12 42/+48 604
678 766
Telefax +48 48 360 12 42
info@nord-lock.pl
www.nord-lock.pl

NORD-LOCK s.r.o.

Spořická 1874
CZ-430 01 Chomutov
Tjeckien
Telefon +420 226 213 301
Telefax +420 226 015 198
info@nord-lock.cz
www.nord-lock.cz

Investment AB Latour (publ)

Org.nr 556026-3237

J A Wettergrens gata 7, Box 336, 401 25 Göteborg, Telefon 031-89 17 90, Telefax 031-45 60 63
info@latour.se, www.latour.se